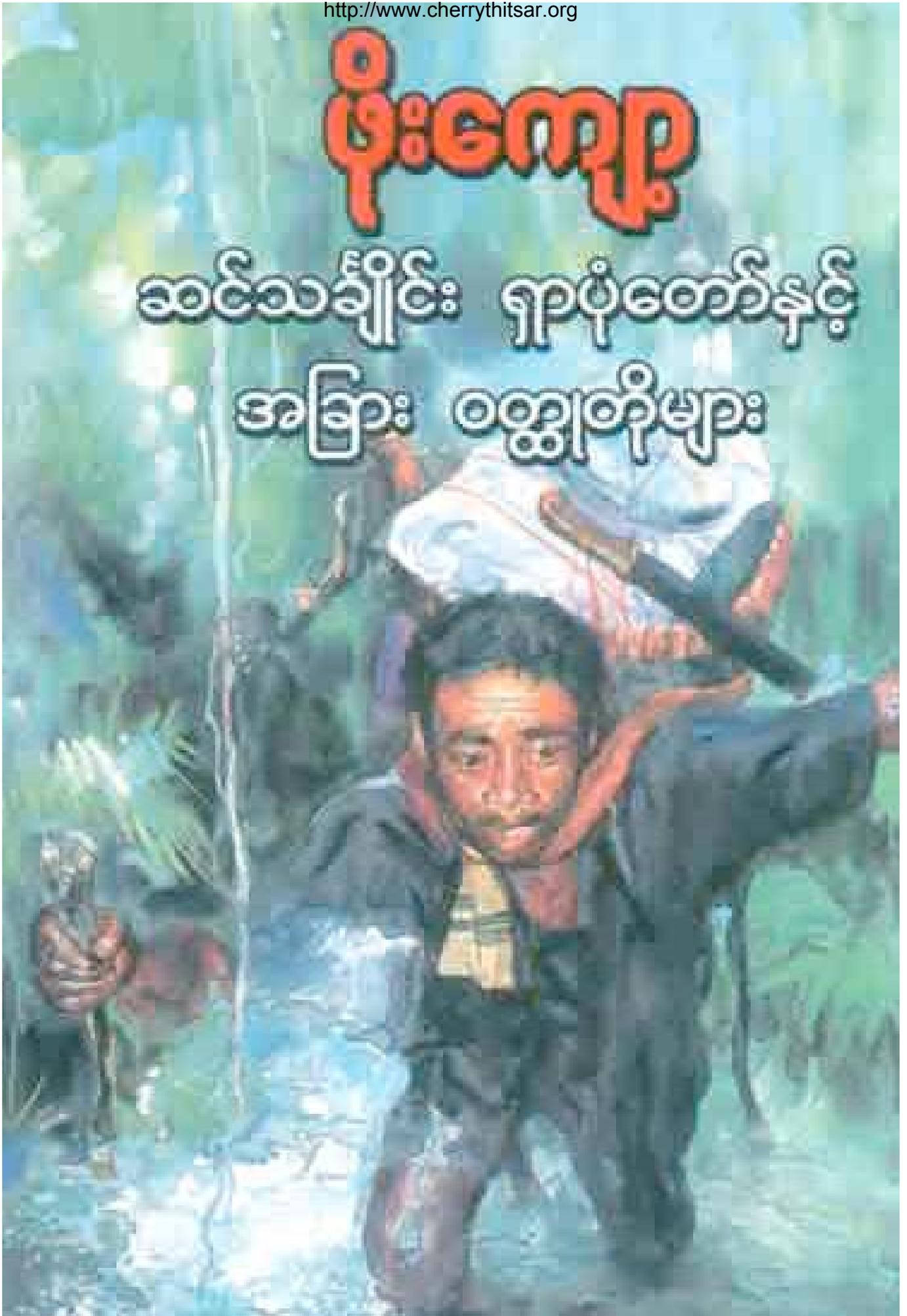

ဝမ်းကျော

ဆင်သင်္ချိုင်း ရှာပုံတော်နှင့်

အခြား ဝတ္ထုတိုများ

ဖြန့်ချိရေး

မိုးကျော်သူ
စာပေ

အမှတ် ၁၈၈၊ (ဒုထပ်/ဝဲ)၊ ၃၈လမ်း (အလယ်)
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၂၈၆၀၈၈

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

- ⇒ ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- ⇒ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- ⇒ အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ⇒ ပြည်ပအားကိုးပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအားဆန့်ကျင်ကြ။
- ⇒ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများ အားဆန့်ကျင်ကြ။
- ⇒ နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပ နိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ⇒ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- ⇒ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး။
- ⇒ အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး။
- ⇒ ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ⇒ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- ⇒ စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ⇒ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ⇒ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်တည်ဆောက်ရေး။
- ⇒ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- ⇒ တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး။
- ⇒ အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာ များမပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိန်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- ⇒ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ်ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- ⇒ တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး။

ဆင်သင်္ချိုင်း ရှာပို့တော်

၅၆

အခြားဝတ္ထုတိုများ

စိုးကျော်

ပုံနှိပ်ဖွဲ့စည်းခြင်း

စာမူကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၅၄/၂၀၀၂ (၅)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၁၁၅၇/၂၀၀၂ (၁၂)

အုပ်ရေ

၅၀၀

တန်ဖိုး

၅၀၀

မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပန်းချီ

ဖိုးအောင်

ပြင်ဆင်ပွန်းမိမူ

ရင်သူအောင်

မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်

အောင်မြင့်ထွန်း ပုံနှိပ်တိုက်

ဦးထွန်းထွန်း (မြီ ၀၂၇၂၆)

အမှတ် (၂၄၄)လမ်း (၄၀)၊

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ

မိုးကျော်သူစာပေ

ဒေါ်ခင်နွဲ့ရင် (မြီ ၀၁၆၃၄)

အမှတ် ၁၈၈၊ ၃၈ လမ်း၊

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဗာဟိက

အင်သဒ္ဓါင်းရှာပုံတော်	၂
အင်သဒ္ဓါင်းရှာပုံတော် (ဇာတ်သိမ်း)	၂၄
အင်သေချောင်း	၅၄
အင်သေမှု	၆၇
ရေအင်ရှာပုံတော်	၇၉
ရေအင်ဒိုင်	၈၈
ရေအင်စာမျက်နှာသစ်	၉၇

ဆင်သင်ချီကြောင့်တော်

ဝေဆင်ရိုင်းများ သေဆုံးခါနီးလျှင် ဆင်သင်ချီင်း ရှိရာသို့ အရောက်သွား၍ သေတတ်ကြသည်ဟု တောမုဆိုး များက အစဉ်အဆက် ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ ဤသည်မှာ လည်း ကျွန်တော်တို့ တစ်နိုင်ငံတည်းသာမဟုတ်၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဆင်ရှိသော နိုင်ငံအတော်များများကပါ ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ ကြသည်။

ဆင်သင်ချီင်းနှင့် ပတ်သက်သော နိုင်ငံခြား ရုပ်ရှင် ကားများ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ဖူးသည်။

ကျွန်တော်မှတ်မိသော နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင် ဇာတ်လမ်း တစ်ခုတွင် ဆင်သင်ချီင်းရှိရာ တောင်ခေါင်းလှိုက်ဂူကို ရေ တံခွန်ကြီးတစ်ခုက ပုံးကွယ်ထား သည်။ ရေစီးကြမ်းကြမ်းနှင့် ဝါလုံးထိုး ဒလဟော စီးဆင်းနေသော ထိုရေတံခွန်ကြီး၏ နောက်ဖက် ကျောက်ခေါင်းတောင်တွင် လှိုက်ဂူထဲ၌ ဆင်သင်ချီင်း က ရှိနေသည်။ ဤသည်မှာလည်း ဆင်များက သူတို့၏ ဆင်သင်ချီင်းကို လူသားများ သိသွားမည်စိုး၍ တမင် ခက်ခက်ခဲခဲ ရှာဖွေကာ ဆင်သင်ချီင်းပြုလုပ် ထားကြ ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆင်တစ်ကောင်သည် သူ့သေဆုံးတော့မည်ကို အတတ်သိလျှင် ထိုရေတံခွန်ရှိရာသို့ အရောက်သွားပြီး ရေတံခွန်ထဲသို့တိုးဝင် ကိုယ်ရောင်ဖျောက်ကာ ဆင်သင်္ချိုင်းရှိရာ တောခေါင်းထဲသို့ ဝင်သွားတတ်သည်။ သေခါနီး ဆင်ကြီးတစ်ကောင် ရေတံခွန်ထဲသို့ တိုးဝင်သွားသည်ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့မဟုတ်လျှင် မည်သူကမျှ ယုံကြည်ကြမည် မဟုတ်ပါ။ ရေတံခွန်ထဲသို့ ဆင်ကြီးဝင်သွားသည်နှင့် ခြေရာဖျောက် ကိုယ်ဖျောက်ဖြစ်သွားတော့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ရေတံခွန်ကြီး ဖုံးကွယ်ထားသော ဆင်သင်္ချိုင်းကို လူသားများ ရှာဖွေမတွေ့ရှိကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင် ဇတ်ကားမှ ဆင်သင်္ချိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူသည် ၁၉၇၂-ခုနှစ်က ‘ ဆင်လုပ်ထား ’ မည်သော ဆင်ကျမ်း၊ ဆင်စာအုပ် တစ်အုပ်ကို စာပေဗိမ္မာန်စာတည်းအဖွဲ့မှ တာဝန်ပေး ရေးသားခိုင်းသဖြင့် ပြုစု ရေးသားပေးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစာအုပ် ပြုစုရေးသားစဉ်က ဆင်ကျုံး ဆင်ဝိုင်းများ ရှိရာ မိုးမိတ်ခရိုင် ရွှေလီတစ်လျှောက် လနှင့်ချီ၍ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ရောက်ခဲ့ရသည်။

ဆင်သင်္ချိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်မိတ်ဝင်စားမှုရှိသဖြင့် ထိုစဉ်က ဆင်အရိုင်း၊ အယဉ်၊ ဆင်ဝိုင်း၊ ဆင်နာရုံ၊ ဆင်ဖမ်းစခန်းများကို ရောက်တိုင်း မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့ဖူးသည်။ ဆင်သင်္ချိုင်းဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ဖူးသည်။ မိမိရေးသားဖူးသော ဆင်သင်္ချိုင်း ဝတ္ထုမှာလည်း တိုလူပြော သည်လူပြော ဆင်သမားများ ပြောပြကြသည်ကို အခြေခံ၍ ပြန်လည်ရေးသားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဆင်သင်္ချိုင်းဆိုသည်မှာ မျက်မြင် ပုဏ္ဏားများ ဆင်ကြီးကို စမ်းမိ သလို သူတို့ထင်မြင်ချက်နှင့် သူတို့အမျိုးမျိုး မှတ်ချက်ချခဲ့သည်သာ။

ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားများ မှတ်ချက်ချသည်ကို မဟုတ်ပါဘူးဟု ဆိုရမည်လား၊ ဆင်သမားများ ပြောပြသော ဆင်သင်္ချိုင်းဆိုသည်ကိုလည်း မဟုတ်ဘူး၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးဟု ဆိုရမည်လား။ ဤသည်တို့မှာ စာဖတ်သူများက မိမိတို့ အယူအဆနှင့် တွေးတော ဆင်ခြင်ကြရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဆင်သင်္ချိုင်းကို လိုက်လံရှာဖွေကြသူ ဆင်သမားများ၏ အတွေ့အကြုံပေါ်တွင် အခြေခံထားသော ဆင်သင်္ချိုင်းဝတ္ထုမှာလည်း

ထိုင်းနှင့် ဂွယ်ရုံ ကျစ်မြေမှာဆို

ရိုးမသည် မိုးတွင်းဆောင်းသမတွင် မှိုင်းပြမှုန်ငါး မနေတော့။ မင်းလွင် မြူမှုန် များနှင့် ပြာလျော် ခြောက်ထွေ့စပြုလာသည်။ စမ်းချောင်း စမ်းပေါက်များ တစ်နေ့တစ်ခြား ခန်းခြောက်စပြုလာသည်။ ရေအိုင်၊ လူ့အိုင်၊ စားကျင်း၊ ကျစ်မြေတို့မှာ စမ်းချောင်း၏ အောက်ပိုင်း၌သာ တည်ရှိနေကြတော့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ရိုးမကြီးကို အမှီသဟဲ ပြုနေကြသော တောတိရစ္ဆာန်များ အားလုံးသည် စမ်းအောက်တောင်ကျ ချောင်းဘက်သို့ စားကျက်ပြောင်းသွားကြသည် ဆိုသည်ကို ဦးတင်အောင်တို့ ဆင်ဖမ်းအဖွဲ့သားများက အတတ်သိ သတိထားမိကြသည်။

ဦးတင်အောင်တို့ ဆင်ဖမ်းအဖွဲ့မှာ ရိုးမမှော်ရုံစည်းပြတ်တွင် ဆင်ကျုံးတစ်ခု ကို မိုးနှောင်းကာလကပင် တည်ဆောက်ထားခဲ့ကြသည်။ ရိုးမရှိ ဆင်အုပ်များကို တစ်ဆောင်းတွင်းလုံး ရှာဖွေ လိုက်ဖမ်း ကျုံးသွင်းနိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသော်လည်း သူတို့ ဆင်ကျုံးတွင် ဤနှစ် ဆင်တစ်ကောင်၊ တစ်လေမှ မဖမ်းမိ၊ ကျုံးမသွင်းမိနိုင်ကြသေး။ ထို့ကြောင့် ယခု ဆင်ကင်းထောက် (စနည်းနာ) ရန် စမ်းချောင်း တောင်၊ အောက်ဖက် သို့ ဆင်ထွက်ရှာရန် လိုက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆင်များအလွန်ကြိုက်သော မျှစ်စို့ မျှစ်ပေါက်တို့မှာလည်း ဤသမယမျိုး၌ ရိုးမ ကုန်းခေါင်ခေါင်တို့တွင် မပေါက်ထွက်နိုင်ကြတော့ဘဲ စမ်းအိုင်ချောင်းပေါက်နှင့် နီးရာတို့ ၌သာ တစ်ပင်စ နှစ်ပင်စ ထွက်ပေါက်လေ့ရှိကြရာ ဆင်မြေရာကို စမ်းပေါက်ချောင်းနား မှာသာ တွေ့နိုင်ကြတော့သည်။

ဦးတင်အောင်တို့အဖွဲ့ စမ်းပေါက်နားတစ်ခုတွင် စမ်းအောက်ဖက် ဆင်း သွားသော ဆင်မြေရာ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်တစ်ခုကို တွေ့ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးတင်အောင်နှင့်တကွ ငထီးသံ၊ ငမဲလုံးတို့သည် ဆင်မြေရာခံရာ စမ်းချောင်း အောက်ဖက်ကို အသံတိတ်လိုက်လာကြ၏။

မကြာမီ အောက်မြေရှင်းသော ပျဉ်းမတောထဲမှ သစ်ခေါက်ခွာ စားရင်း စမ်းခြောက်ချောင်းဖက် ဆင်းသွားနေသော ဂွယ်ရုံဆင်ပေါက်ကြီးတစ်ကောင်ကို မြင်လိုက်ကြရသည်။ သိုးယောက်စလုံးမှာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မျက်ရိပ်

မျက်ခြည်ပြကာ နီးစပ်ရာ သစ်ပင်ပေါ်သို့ အမြန်တက်လိုက်ကြပြီး ငြိမ်ကုပ်နားစွင့်ပြီး ကြည့်နေလိုက်ကြသည်။

သူတို့၏အထင်မှာ ဤစွယ်စုံဆင်ပေါက်သည် ဦးစီးခေါင်းဆောင် ဆင် ဖြစ်ရမည်။ ဤဆင်၏နောက်တွင် မကြာမီ စမ်းပေါက်ရေအိုင်ထဲ ရေသောက် ရေစိမ်ရန် ဆင်အုပ် တစ်အုပ် ပါလာကြလိမ့်မည်။ ထိုဆင်အုပ်ကို သူတို့သည် လူယောင်ပြ အသံ ပေးကာ သူတို့ ကျုံးရှိရာ စည်းပြတ်ဘက် မောင်းသွားကြရန် ဖြစ်လေသည်။

စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီးနောက်ကို လိုက်လာကြမည့် ဆင်အုပ်ကြီးကို ဦးတင်အောင်တို့ ဆင်ဖမ်းအဖွဲ့သည် သစ်ပင်ပေါ်မှ နားစွင့်ကြည့်နေကြစဉ် စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီးသည် ရေအိုင် စမ်းပေါက်နားတစ်ခု၌ ရပ်လိုက်၏။ ဆင်ကြီးသည် စမ်းရေကို မသောက်သေးပဲ နှာမောင်းကို လေထဲသို့ တစ်ခါနှစ်ခါ မြှောက်ရှုကာ ရေခန်းခြောက်နေသော စမ်းပေါက်၊ကမ်းပါးယံသေးရှိ မြေသားတစ်နေရာကို အစွယ်နှင့် ထိုးကလော်ပြီး မြေခိုင် မြေခဲထဲမှ မြေခဲလေးအချို့ကို ရွေးချယ်ကောက်ယူစားနေ၏။

စောစောကမူ ဆင်ပြောင်ကြီးက သူ့နှာမောင်းကို လေထဲမြှောက်၍ရှုလိုက် ကြည့်နေခြင်းမှာ သူ့နောက်က လိုက်ပါလာကြမည့် ဆင်အုပ်၏ အကွာအဝေးခရီးကို တိုင်းတာ ကြည့်ခြင်းဟုသာ ထင်ခဲ့ကြ၏။ ယခုမူ ထိုသို့မဟုတ်ပေ။ ဤဆင်ကြီးသည် ဆားငါတ် အင်္ဂါပေါသော ကျစ်မြေကို စားလို၍ အနံ့ခံ လိုက်ရှာနေခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ထိုအခါမှ ဤဆင်ကြီးမှာ အုပ်မရှိသော သင်းကွဲကောင်ထီး၊ ခိုထီးမှန်း သိသွားကြလေသည်။

ဤဆင်ပြောင်တစ်ကောင်ထီးတည်းကို ကျုံးသွင်းထောင်ဖမ်းရန် သင့်မသင့်၊ သူတို့သုံးယောက် သစ်ပင်ပေါ်၌ လက်ဟန်ပြေဟန်နှင့် ပြောပြ ချိန်ဆနေကြစဉ် နောက်ထပ် ထိုင်းဆင်ကြီးတစ်ကောင်သည် ဘယ်က ဘယ်လို အနံ့ခံလိုက်လာသည် မသိ၊ ရုတ်တရက် ကျစ်မြေဆားကျင်းနားသို့ သွားကနဲ ရောက်လာ၏။

ဆားငါတ်ပါသော ကျစ်မြေကို အာသာငမ်းငမ်းနှင့် စားနေသော စွယ်စုံဆင် ပေါက်ကြီးကို ရှောင်ရှားရန် အချိန်မရလိုက်၊ ထိုင်းဆင်ကြီးသည် ‘ ကျွီ ’ ခနဲ တစ်ချက် ယန်ဟုန်ဝင့်၊ အော်မြည်လိုက်ကာ စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီးနားသို့ ချက်ချင်း အပြေးရောက် သွားလေသည်။ ထိုင်းနှင့်စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီးနှစ်ကောင်သည် ဆားမြေ(ကျစ်မြေ) မှာ ဆုံမိကြလေပြီ။

စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီးသည် သူ့အနီးသို့ **တိုင်းဆင်ကြီး** အပြေးရောက် လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လက်မောင်း၊တစ်ဆုံးနီးပါးခန့် ရှည်သော သူ၏အစွယ်နှစ်ချောင်းကို စမ်းချောင်းကမ်းပါးယံထဲ အရင်းထိ နှစ်မြှုပ်သွားအောင် ထိုးစိုက်လိုက်၏။ အားသန်သော **တိုင်းဆင်ကြီး**ကလည်း **စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီး**၏ အစွယ်ကို သူ၏ သန်မာတုတ်ခိုင်လှသော နှာမောင်းအားကိုးနှင့် ဖမ်းလိမ်ချိုးပစ်ရန် ကြိုးစားနေသည်။ **တိုင်းဆင်မျိုး**တွင် သစ်ခွံတိုးဟုခေါ်သော အစွယ်ငုံးတိတိ တိုတိုလေးသာပါသည်။ သစ်ခေါက်ခွံများကို ခွာစားရုံကလွဲပြီး သူ၏ အစွယ်မှာ မည်သည့် ရန်သူကိုမျှ ထိုးသတ်တိုက်ခိုက်နိုင်သော အစွမ်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် **တိုင်းဆင်ကြီး**မှာ သူ၏ သန်မာ တုတ်ခိုင်လှသော နှာမောင်းကိုသာ အားကိုးအားထား ပြုလေတော့သည်။

ခွန်အားဗလအရာမှာမူ **တိုင်းဆင်မျိုး**က **စွယ်စုံဆင်ပြောင်**များထက် အားသန်သည့်အပြင် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်လည်း ကြီးမားကြသည်။ အသက်အရွယ်ခြင်းတူလျှင် **တိုင်းဆင်မျိုး**က **စွယ်စုံဆင်မျိုး**ထက် အကောင်ကြီးသလို ခွန်အားဗလလည်း ပိုမို ကြီးမားကြသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ကောင်ချင်း တိုက်ခိုက်ကြရတော့မည်ဆိုလျှင် **တိုင်းဆင်**ကို **စွယ်စုံဆင်**များက ဘယ်လိုမှ ယှဉ်မရနိုင်ကြပေ။

တိုင်းဆင်က **စွယ်စုံဆင်**များထက် ခွန်အားဗလနှင့် ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည် ကြီးမားရခြင်းအကြောင်းမှာ မိခင်၏ နို့ကို နို့သက်ကုန်အောင် သက်တမ်းကုန်ထိ စို့သောက်ခဲ့ရသဖြင့် ဖြစ်သည်။ စွယ်စုံဖြစ်လာမည့် ဆင်ငယ်များမှာမူ နှစ်သားကျော်ကတည်းကပင် သူတို့၏ သဘာဝ၊အစွယ်နှစ်ချောင်းက ရှည်ထွက်လာရာ ထိုအခါ မိခင်၏နို့အုံကို ဦးကင်းထိပ်နှင့် (အောင်း) ခွေစို့တိုင်း မိခင်၏ ဝမ်းဗိုက်ကို အစွယ်နှင့်ထိုးသလို ဖြစ်နေသဖြင့် ဆင်မကြီးများသည် **စွယ်စုံဆင်**ကလေးများကို နို့သက်ကုန် အစို့မခံနိုင်ကြဘဲ စောစီးစွာ နို့ပြတ်၊ သားခွဲ လုပ်ပစ်တတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် **စွယ်စုံဆင်**ကလေးများမှာ နို့မျက်ပြီး **တိုင်းဆင်**ကလေးများလို ခွန်အားဗလနှင့် ကြီးထွားမှု အားနည်းကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ခွန်အားဗလ အားနည်းမှုကြောင့်လည်း **စွယ်စုံဆင်**များမှာ အစွယ်ကိုသာ အားကိုးကြခြင်းဖြစ်၏။

တိုင်းဆင်ကြီးသည် **စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီး**အနီးသို့ ချက်ချင်း ပြေးကပ် လာကာ ချောင်းကမ်းပါးယံ မြေကြီးထဲသို့ တစ်အားထိုးနှစ် ဝှက်ထားသော **စွယ်စုံဆင်**၏အစွယ်ကို

လူချိုးရန် နှာမောင်းကို အသုံးပြုပြီး လုံးထွေး ကြိုးစားလာသည်။ သို့သော် **စွယ်စုံဆင်ပြောင်ကြီးကလည်း** သူ၏အစွယ်ကို မြေကြီးထဲမှ နှုတ်ပြီး **တိုင်းဆင်ကြီး**ကို ထိုးသတ်ရန် ကြံရွယ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် **တိုင်းဆင်ကြီးက** ချက်ချင်း နှာမောင်းနှင့် ဖမ်းလိမ်ကာ သူ့အစွယ်ကို လူချိုးတော့မည်ဟု မုချသိနေသဖြင့် သူ၏ အစွယ်နှစ်ချောင်းကို မြေကြီးထဲမှ လုံးဝ မနှုတ်ဝံ့ဘဲ ပေခံနေ၏။

ကိုယ်လုံးချင်း ပူးသတ်ရင်း **စွယ်စုံဆင်ကြီး၏** အစွယ်ကို ချိုးသတ်ရန် ကြံစည်၍ မရသောအခါ **တိုင်းဆင်ကြီးသည် စွယ်စုံဆင်ကြီးအား** တစ်မျိုး၊တိုက်စစ်ဆင်ပြန်၏။ **စွယ်စုံဆင်၏** နားရွက်နှစ်ဖက်ကို နှားမောင်းဖြင့် ဖမ်းလိမ်ကာ ဆွဲထုတ်၏။ သူ၏ နားရွက်သည် တဖျမ်းဖျမ်း စုတ်ပြဲသွားသော်လည်း **စွယ်စုံဆင်ကြီးကား** သူ၏အစွယ်ကို မြေကြီးထဲ လုံးဝ ပြန်မနှုတ်ဘဲ တက္ကသိုလ် အော်ဟစ်ခါသာ ဖင်ရမ်း၍ ပေခံနေ၏။

ထိုအခါ **တိုင်းဆင်ကြီးသည် စွယ်စုံဆင်ကြီး၏အမြီးကို** လိမ်ချိုးပြန်သည်။ ထိုသို့ သူ့အမြီးကို လိမ်ချိုးပြန်လာသော်လည်း **စွယ်စုံဆင်ကြီးက** သူ၏အစွယ်ကို မြေထဲမှ မနှုတ်ဝံ့သေးသောအခါ **တိုင်းဆင်ကြီးက စွယ်စုံဆင်ကြီး၏အမြီးဖျားကို** ကိုက်ဖြတ်လိုက်ပြန်၏။ ဤအချိန်အထိ **စွယ်စုံဆင်ကြီးသည်** သူ၏အစွယ်နှစ်ချောင်းကို မြေကြီးထဲမှ ဆွဲမထုတ်ဝံ့ဘဲ ရှိနေသေး၏။ အမြီးဖျားမှ တစ်စက်စက် ကျလာသော သွေးအလိမ်းလိမ်းနှင့်သာ ဆူညံစွာ အော်ဟစ်၍ လှည့်ပတ်ပေခံနေသေးသည်။

ထိုအခါ အဲသပိုကြီးလာသော **တိုင်းဆင်ကြီးသည်** စမ်းချောင်းထဲမှ ကျောက်ခဲကြီးတစ်လုံးကို နှာမောင်းနှင့်လှမ်းကောက်ကာ **စွယ်စုံဆင်ကြီး၏** ဦးကင်းကို တအားထုချလိုက်သည်။ **စွယ်စုံဆင်ကြီး၏**ဦးကင်းမှ သွေးများ ချက်ချင်း စီးထွက်လာ၏။ ဤတစ်ခါ **စွယ်စုံဆင်ကြီးမှာ** မခံနိုင်တော့၊ အဲသထွက်လာသော ဝမ်းခေါင်အသံကြီးကို တိန်းသွားအောင် ကြိုးဝါးလိုက်ကာ မြေကမ်းပါယံထဲ၌ ထိုးငှက်ထားသော သူ၏အစွယ်နှစ်ချောင်းကို ဆတ်ကနဲ ဆွဲထုတ်ပြီး **တိုင်းဆင်ကြီးကို** အစွယ်နှင့်ထိုးလိုက်တော့၏။

ဤတိုက်ကွက်ကို လိုချင်၍ သူ့ဦးကင်းနှင့်ကျားကုန်းကို ကျောက်တုံးကြီးနှင့် တပုန်းပုန်း ထုရိုက်ခွဲရသော **တိုင်းဆင်ကြီးကလည်း** သူ့ကို လိုက်ထိုးနေသော **စွယ်ပြောင်ဆင်ကြီး၏** အစွယ်နှစ်ချောင်းကို သူ၏သန်မာသော နှာမောင်းနှင့် လိုက်ဖမ်းနေသည်။ **တိုင်းဆင်ကြီးက** နှာမောင်းဖြင့် လိုက်ဖမ်းနေ၍ မလွတ်နိုင်ဘူးဟု ထင်မိ

တန်တူသော **စွယ်စုံကြီး**သည် သူ၏အစွယ်နှစ်ချောင်းကို ချက်ချင်းပင် မြေကြီးထဲသို့ ထိုးမြုပ်စိုက်ထားလိုက်ပြန်သည်။ ထိုအခါ **ထိုင်းဆင်ကြီး**ကလည်း ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်တုံး၊ သစ်ကိုင်း၊ ဝါးကိုင်းတို့ဖြင့် ထုရိုက်၊သတ်ပုတ်ပြန်သည်။ သည်လိုနှင့် သူ့အစွယ်တစ်ကမ်းသို့ **ထိုင်းဆင်ကြီး**ရောက်လာလျှင် **စွယ်ပြောင်ဆင်ကြီး**သည် သူ့အစွယ်ကို မြေကြီးထဲမှ ချက်ချင်း ဆွဲနှုတ်ပြီး **ထိုင်းဆင်ကြီး**အား လိုက်လံ ထိုးနေပြန်သည်။

သည်လိုနှင့် **ဆင်ပြောင်ကြီး**နှစ်ကောင် သူတစ်ပြန် ကိုယ်တစ်ပြန် တိုက်ခိုက် သတ်ပုတ်နေကြရာ **စွယ်ပြောင်ကြီး**၏ ခေါင်းလှည့်တစ်ချက်အမှားတွင် **ထိုင်းဆင်ကြီး**က **စွယ်ပြောင်ကြီး**၏ အစွယ်တစ်ဘက်ကို သူ၏ကြံ့ခိုင်သန်မာသော နှာမောင်းကြီးနှင့် ဖမ်းမိသွားသည်။ ဆင်ဖမ်းသမားသုံးယောက်၏ မျက်စိအောက်၌ပင် **ထိုင်းဆင်ကြီး**သည် **စွယ်ပြောင်ဆင်ကြီး**၏ အစွယ်တစ်ဖက်ကို ပြောင်းကနဲ့ လိမ်ချိုးပစ်လိုက်လေ၏။ **စွယ်ပြောင်ကြီး**၏ မချိမခံသာ အထိတ်တလန့် အော်ဟစ်လိုက်သံမှာ တစ်တော တစ်တောင်လုံး ပဲ့တင် ဆူညံသွားလေသည်။

အစွယ်တစ်ဖက် အချိုးခံလိုက်ရ၍ တစ်ပတ်နှစ်ပတ် လိမ့်ထွက်သွားသော **စွယ်ပြောင်ကြီး**သည် ချက်ချင်း ပြေးထကာ သူ့ကို စိမ်းစိမ်းကြီး စိုက်ကြည့်နေသော **ထိုင်းဆင်ကြီး**၏ဘေးကို သူ၏ တစ်ဘက်တည်းကျန်နေသော အစွယ်ဖြင့် ပြေးဝင်အောင်း (ထိုး) ချလိုက်သည်။ ဤတစ်ခါ **ထိုင်းဆင်ကြီး**၏ အော်ဟစ်လိမ့်ကျသွားသံမှာမူ သယ်လိုမှ ပြန်၍ နာလန်ထူနိုင်တော့မည် မဟုတ်ဆိုသည်ကို **ဦးတင်အောင်**တို့ ဆင်ဖမ်းသမားများက အတတ်သိလိုက်ကြသည်။

ထိုင်းဆင်ကြီးသည် အငိုက်ခံလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့အစွယ်တစ်ချောင်း လိမ်ချိုးခံလိုက်ရသော **စွယ်ပြောင်ဆင်ကြီး**သည် မြေပြင်မှ ထပြေးသွားလိမ့်မည် အထင်နှင့် စိမ်းစိမ်းကြီးကြည့်၍ ခဏ အမောပြေနေစဉ် **စွယ်စုံဆင်ကြီး**က လျှပ်တပြက် ဝင်အောင်း ထိုးချလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တောင်ချောက်ကမ်းပါးမှ အော်ညည်း လိမ့်ဆင်းသွားသော **ထိုင်းဆင်ကြီး**၏ ကိုယ်လုံးနှင့်အတူ ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်တုံး၊ သစ်တုံးများပါ တောင်ချောက်ထဲသို့ လိမ့်ဆင်းပါသွားကြလေသည်။

အောင်ပွဲရသွားသော **စွယ်ပြောင်ကြီး**မှာလည်း တစ်ကိုယ်လုံး သွေးအလိမ်း

— စိုးကျော်

အရှားထသလို လက်ပမ်းပေါက်ထခတ်လိုက်သော သံဗောတူကို ငထီးသံက အမြင်ကပ်ကပ်နှင့် အော်မေးလိုက်၏။ ဦးတင်အောင်ကမူ ‘ဒီကောင် သာကိုပြောပါလိမ့်’ ဟု မီးပိုနားဝင်ပြီး ထင်းစတစ်စ ထိုးထည့်ရင်း သံဗောတူ၏ မျက်နှာကို မော့ကြည့် နေသည်။

‘ အမင်းတို့ ကလေးတွေ ဘယ်သိမလဲကွ၊ ဒီမှာ ငါပြောမယ် ’

‘ အေးပါ ပြောစမ်းပါ ’ ငထီးသံကပြောပါဟု တောင်းဆိုလိုက်သည်။

‘ ဆင်များဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ သေတော့မယ်လို့သိရင် ဆင်သင်္ချိုင်းကို အရောက်သွားပြီးမှ သေတတ်ကြတယ်။ အဲဒါ ဦးလေးတင်တို့လဲ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြား ကြားဖူးကြမှာပါ ’

‘ အေးကွ၊ ဟုတ်တယ်ဟေ့ သံဗောတူပြောမှ ငါလဲ သတိရတော့တယ်။ ဆင်များ သေခါနီးရင် ဆင်သင်္ချိုင်းကို အရောက်သွားပြီးမှ သေတတ်ကြတယ်ဆိုတာ တို့အဖီး အဘိုးတို့လဲ ပြောဖူးကြတယ်ဟာ ’

‘ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ပွပြီလို့ပြောတာပေါ့။ ဦးလေးတင်ရာ၊ အခု ဦးလေးတင်တို့ နေခင်းက မြင်ခဲ့ရတဲ့ ဟိုင်းဆင်ကြီးနဲ့ စွယ်စုံဆင်ပြောင်တို့ တိုက်ခိုက်ကြ ပြီး ဟိုင်းဆင်ကြီးကို စွယ်ပြောင်ဆင်ပေါက်က ချောက်ထဲ ထိုးချလိုက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်တောင်ကြောမှာတုန်း ’

‘ မြင်မတိမ်တောင်ကြောမှာပဲကွ ’

ဦးတင်အောင်တို့နှင့် တစ်ဖွဲ့တည်းသွားခဲ့ကြသူ ငထီးသံက ဝင်ပြော လိုက်သည်။

‘ ဟာ ဒါဆို သေချာပြီ၊ မြင်မတိမ်နဲ့ အမ်းဖျား၊မအိ နီးတယ်။ အဲဒီတော့ ဦးလေးတင်တို့ မင်းတို့ မြင်ခဲ့ကြတဲ့ ဟိုင်းဆင်ကြီးနောက် တို့လိုက်သွားကြရင် ဆင်သင်္ချိုင်း ကို မှချတွေ့ ကြမှာပဲ။ ဆင်သင်္ချိုင်းကို တွေ့လို့ကတော့ အနှစ်နှစ် အလလက ဆင်သင်္ချိုင်း ထဲ လာသေထားကြတဲ့ ဆင်စွယ်တွေဆိုတာ တောင်ပုံ ယာပုံ ဖြစ်နေမှာပဲ။ အဲဒါကြောင့် စောစောက ပွပြီလို့ ကျုပ်ပြောတာဗျို့ ’

သံဗောတူပြောလိုက်ခါမှ ဆင်ပမ်းသမားများ အားလုံးမှာ သူတို့ကြားဖူးထား ကြသည်များကို သတိရကြပြီး သံဗောတူကို ပြေးပက်နမ်းရှုံ့လိုက်ကြသည်။

သည်လိုနှင့် ဆင်သင်္ချိုင်းကို လိုက်လံရှာဖွေကြရန်နှင့် အော်ရာရပြီး ဆင်သင်္ချိုင်း

သို့ မုချသွားလိမ့်မည်ဖြစ်သော တိုင်းဆင်ကြီးနောက်သို့လိုက်ရန် အားလုံး စုဝေး တိုင်ပင်ကြတော့သည်။

ဆင်သင်ကြီးသို့ ဆင်ကျိုးသမားများအားလုံး လိုက်သွားကြလို့တော့ မပြင်သေး။ ဆင်ကျိုးတွင်လည်း ဆင်ဖမ်းသမားအချို့ကို ထားခဲ့ ချန်ခဲ့ရဦးမည်။ ဆင်ကျိုးတည် ဆောက်ရာတွင် ငွေကြေး သောင်းချီ၍ ကုန်ကျထားသော ပစ္စည်းပစ္စယများ ရှိသေး သည်မဟုတ်လား။

တောဆင်ရိုင်းများကို ကျိုးသွင်းထောင်ဖမ်းရန် ဆင်ကျိုးတစ်ခု တည်ဆောက် ကြရာတွင် ပထမဦးဆုံး ဆင်ကျိုးတည်ဆောက်ရန်အတွက် သင့်တော်သော နေရာများ ကို ရွေးချယ်တတ်ကြရသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ တရားဝင် ခွင့်ပြုမိန့်ရယူရသည်။ ခွင့်ပြုထားသော သစ်ကွက်အမှတ် တောနက်ထဲတွင် တောဆင်ရိုင်းများ၏ သွားလာလှုပ် ရှားမှု အခြေအနေကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးမှ ဆင်ကျိုးတစ်ခုကို တည်ဆောက်ကြရသည်။ (ဤသည်မှာ အစိုးရ ခွင့်ပြုမိန့်အရ ဆင်ကျိုးဖြစ်သည်) ဆင်ကျိုးတည်ဆောက်ရန် သင့်တော်သော နေရာများမှာ တောဆင်ရိုင်းများ မကြာခဏ ဖြတ်သန်းသွားလာတတ် သော လမ်း၊ ခြေရာ စသည်တို့ကိုတွေ့ရှိရသော နေရာများ၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော ရာသီသို့ရောက်လာလျှင် ဆင်များ ခိုအောင်းနိုင်လောက်အောင် အရိပ်အာဝါသ ကောင်းစွာ ရရှိသော နေရာများ၊ စမ်းချောင်း စမ်းအိုင်ကြီးများနှင့် နီးစပ်သောနေရာများ၊ ဆင်ကျိုး ဆောက်လုပ်လျှင် ပို့ဆောင်ရေးအတွက် အခက်အခဲ မရှိနိုင်မည့် နေရာများ၊ တောင်ကုန်း မကျ မြေပြန့်သက်သက်လည်းမဟုတ်သော ဆင်ခြေလျှောတောင်စောင်းများ၊ ဆင်ရိုင်း များကို ဖမ်းသောအခါ လေ့ကျင့်မှုပေးရန်အတွက် ကျယ်ပြန့်သောနေရာများ၊ ကျိုးတည် ဆောက်ရန်အတွက် အနီးအနားတွင် သစ်ဝါးအလွယ်တကူ ရနိုင်မည့် နေရာများနှင့် မိကျိုး၌ထားသော ဆင်ရိုင်းများအတွက် အစာရေစာ အလွယ်တကူ လုံလုံလောက် လောက် ရရှိနိုင်မည့်နေရာများကို ရွေးချယ်တတ်ရမည်။

ဆင်ကျိုးနေရာ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပြီးသောအခါ ဆင်ဖမ်းသမားများသည် ဆင်ကျိုးတည်ဆောက်ရန်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တောတောင်ထဲမှ သစ် ဝါး ကြိမ် နွယ်များကို ရွေးချယ်၍ ခုတ်ကြရသည်။ ဆင်ရိုင်းများ ထောင်ဖမ်းရန် ဆင်ကျိုး၏ ပုံသဏ္ဍန်

— ရိုးစရာ.

မှာ တစ်ဖက်ကျဉ်း၊ တစ်ဖက်ကျယ်ဖြစ်ပြီး (ယက်သဲ့ထောင်၊ ငါးဖမ်းကိရိယာ) ပုံစံဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် ကျုံးအသေးအကြီးကို လိုက်၍ အလျားပေ ၆၀ မှ ၁၀၀ ထိ ရှိတတ်သည်။

အလျားပေ ၆၀ ရှိသည့် ဆင်ကျုံးတစ်ခု တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်သော ပစ္စည်းများမှာ ပြောင့်တန်းနေသော ဆင်ကျုံးတံခါးတိုင်လေးလုံး၊ တိုင်တစ်လုံး၏ အရှည်မှာ ၃၅ ပေခန့်ရှိပြီး လုံးပတ်မှာ သုံးပေ ခြောက်လက်မရှိသည်။ ထို့နောက် အရှည်(၁၆)ပေ၊ လုံးပတ် ၃ ပေ ၆ လက်မရှိ ကျုံးတိုင် အလုံး (၃၀)၊ အရှည် (၁၆)ပေအထက်နှင့် လုံးပတ် (၉)လက်မ (၁၀)လက်မခန့်ရှိ မျောတိုင်တန်းအလုံး (၃၀၀)ဖြစ်သည်။ ကျုံးတိုင်နှင့် မျောတန်းများမှာ အများအားဖြင့် ပြောင့်ပြောင့်ဖြူးဖြူး ရှိရသည်။ အကိုင်းအခက်များကို ချောမွတ်နေအောင် ရဲတင်း၊ ဖါးစသည်တို့နှင့် ရွှေ့ချောထားရသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ ဆင်ရိုင်းများ ကျုံး၌မိသောအခါ ကျုံးတိုင် မျောတန်းများကို အောင်းခြင်း၊ ခေါင်းနှင့်ဝှေ့ခြင်း၊ ကိုယ်လုံးနှင့် လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ထွက်ပေါက်ရှာတိုက်ခိုက်လာသောအခါ သစ်ခက်၊ သစ်စ၊ အချွန်အဖုများ စူး၍ အနာတရ မဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆင်ကျုံးတည်ဆောက်ရာတွင် ခြံခတ်သကဲ့သို့ ကျုံးတိုင် မျောတန်းများကို အခိုင်အခန့် ချည်နှောင်ထားရလေရာ သာမန်အားဖြင့် အုန်းဆံကြိုးအပင်ငယ် ပိသာ နှစ်ရာခန့် သို့မဟုတ် ကြိမ်ဖြင့် တုပ်နှောင်မည်ဆိုလျှင် ကြိမ်နီအပင်ပေါင်း (၄၀၀၀)မှ (၅၀၀၀)အထိကို တောထဲတောင်ထဲ၌ ကြိုတင် ရှာဖွေကြရသည်။ ကျုံးတိုင် မျောတန်းများကို သံနှင့် မရိုက်ဘဲ အုန်းဆံကြိုး ကြိမ်တို့ဖြင့် ပူးလည်စည်း ချည်ကြခြင်းမှာ ကျုံး၌ မိသော ဆင်ရိုင်းများ ကျုံးတိုင်မျောတန်းများကို တိုးတိုက်ဆောင့်အောင်းရာတွင် အနာတရ ဖြစ်ပါက သံဆိပ်မိမှာ စိုးရိမ်ရ၍ ဖြစ်၏။

ဆင်ကျုံး၏ အရှေ့ဘက် မျက်နှာစာဖြစ်သော အကျယ်ဘက်တွင် ကျုံးတံခါးတိုင်ကို ထားရှိပြီး၊ ကျုံးနောက် အကျဉ်းဘက်ကိုမူ ကျုံးတိုင်များနှင့် အလုံပိတ်ထားရသည်။ ၎င်းကို ကျုံးနောက်ပိတ်ဟု ခေါ်ပြီး အတော်အသင့်ကြီးမား၍ အမြစ်ဆုံကောင်းသော ဆင်းများတိုးအောင်းလျှင် ကျုံးပေါက်ပြီး လဲပြိုမကျနိုင်သော သစ်ပင်တစ်ပင်ကို နောက်မှ

အမာခံအဖြစ် ထားရသည်။ ကျွမ်းတံခါးဝ ရှေ့ဘက် ကျွမ်းတံခါးတိုင်လေးလုံးကို ရှေ့နှစ်လုံး နောက်နှစ်လုံး စိုက်ထူပြီး၊ အလယ်တွင် ကျွမ်းတံခါးကို ထားရသည်။ ကျွမ်းတံခါးမှာ လူကြီးခြေသလုံးခန့်ရှိသော မျောတိုင်များကို တစ်လုံးချင်းစီကွပ်၍ နံရံသဗ္ဗယ် ခိုင်ခန့်စွာ ပြုလုပ်ထားရသည်။ မတ်တတ်ထောင်ထားသော ကျွမ်းတံခါး၏ အောက်တိုင်အရင်းများကို မြနေအောင် ချွန်ထားရသည်။ ဤသို့ ချွန်ထားခြင်းမှာ ကျွမ်းထဲသို့ တံခါးကို ပြုတ်ချ (ပြုတ်ချ) လိုက်ပါက တံခါးရင်းတိုင်ခြေ အချွန်များသည် မြေပြင်သို့ စူးဝင် သွားစေရန် ဖြစ်သည်။

ကျွမ်းတံခါးမှာ အရှင်ဖြစ်ပြီး ရှေ့နှစ်လုံး နောက်နှစ်လုံးစီ စိုက်ထူထားသော တံခါးတိုင်လေးလုံးကြားမှ အထက်သို့ ပေ (၃၀) ခန့် အမြင့်ဆွဲတင် ထားရသည်။ ကျွမ်းတံခါးကို ဆင်ယဉ်အားနှင့် ဆွဲတင်ကြရသည်။ ထိုကျွမ်းတံခါးတင်သော ကြိုးမှာ လုံးပတ်ခြောက်လက်မခန့်ရှိ လျှော်ကြိုးဖြစ်သည်။ ထိုလျှော်ကြိုးကို ကျွမ်းတံခါးတိုင်နှင့် ကန့်လန့် ဖြတ် ချည်နှောင်ထားသော မောင်းခလုတ်တန်းတွင် သုံးပတ်မှ ငါးပတ်အထိ ရစ်ပတ်ပြီး ကျွမ်းအပေါ်မှ အလျားလိုက် သွယ်ယူကာ ကျွမ်းနောက်ပိတ်ရှိ အမာခံသစ်ပင်ကြီးတွင် ချည်နှောင်ထားရသည်။ အမြင့်ပေ (၃၀) ကျော်ရှိ ကျွမ်းတံခါးထိပ်တွင် တံခါးမျှူးအတွက် လင့်စင်ငယ်တစ်ခု ထိုးထားပေးရသည်။ လင့်စင်ငယ်သို့ တံခါးမျှူး တက်သွားနိုင်ရန် ကြက်တက်လှေခါးငယ်တစ်ခုကို ကျွမ်းဘေးလက်တံမှ အပေါ်သို့ ၄၅-ဒီဂရီ အတိမ်း အစောင်းဖြင့် ဆင်ပေးထားရသည်။ လင့်စင်အောက်တွင် အရှည်ပေ (၃၀) ခန့်ရှိသော ဆင်ခမ်းငါးလုံးနှင့် အပေါ်တွင် အချက်ပေးရန် ငါးကုလားတက် သို့မဟုတ် မောင်းတစ် လုံးကို ထားရှိရသည်။

ဆင်ကျွမ်းတံခါးဝ နှစ်ဖက်နှင့် ဆက်လျှက် တစ်ဖက်လျှင် အရှည် (၁၂၀၀) မှ (၁၈၀၀) ထိ မျောတန်း မျောတိုင်များနှင့် ရဲလောင်းလက်တံနှစ်ဘက်ကို သွယ်ပေးထား ရသည်။ ထိုရဲလောင်းလက်တံမှာ ဒီဂရီ ၆၀ အပြင်သို့ ကန်တော့ပုံ ကားပြန်သွားသည်။ ဤသို့ ကန်တော့ပုံ ရဲလောင်းလုပ်၍ သွယ်တန်းထားသော မျောတိုင် မျောတန်းများမှာ ကျွမ်းကဲ့သို့ ခိုင်ခန့်ရန် မလိုဘဲ အရံအတား သဘောမျှသာဖြစ်ပြီး ရဲလောင်းနှင့်တကွ ဆင်ကျွမ်းကို တောဆင်ရိုင်းများ မသိ၊ မရိပ်မိအောင် သစ်ခက် သစ်ပင်စိမ်းများဖြင့် ပုံးကွယ်

— ရိုးစရာ.

မှောင်ချထားလေသည်။

ဘယ်လက်တံ ညာလက်တံခေါ် ကန်တော့ပုံ ရဲလောင်း၏ ခြံစည်ရိုးတစ်လျှောက် ရှိ သစ်ပင်များပေါ်တွင် တစ်ဖက်လျှင် လင့်စင်ငယ်ကလေးများ နှစ်ခုသုံးခုစီ ထိုးဆင်ထား ကြရသည်။ လင့်စင်ငယ်တစ်ခုနှင့် တစ်ခု၏အကွာအဝေးမှာ ပေ(၃၀၀)ခန့်ရှိသည်။ လင့်စင်ငယ်အောက်တစ်ဖက် လက်တံမှသည် နောက်တစ်ဖက် လက်တံအောက်ထိ ရဲလောင်းအတွင်းသို့ ကန့်လန့်ဖြတ်၍ သစ်ရွက် သစ်ခက်ပြောက်များကို သုံးလေးလံအကွာ ၌ တစ်ပုံကျစ် စုပုံထားရသည်။ ထိုသစ်ရွက်ပုံနား လင့်စင်အောက်တွင် ရေနံဆီအပြည့် ထည့်ထားသော ဝါးကျည်တောက် တစ်လုံးကျစ်ကို သစ်ပင်ဘေး၌ မျှောင်၍ အသင့် ထောင်ထားရသည်။ ဝါးကျည်တောက်ထိပ်ဝကို ကောက်ရိုးနှင့် ကြိုးလုံးကြီး ကျစ် ၍လည်းကောင်း၊ သစ်ခေါက်အနုစားများကို လုံးထွေး၍လည်းကောင်း ပိတ်ထားရသည်။ တောဆင်ရိုင်းများကို ကျိုးရိုရာသို့ မောင်းသွင်းလာကြရာတွင် ကျိုးနှင့်တစ်ဆက်တည်း သွယ်လုပ်ထားသော ရဲလောင်းရေယာထဲသို့ တောဆင်ရိုင်းများ ဝင်ရောက်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အပေါ်လင့်မှ လင့်စောင့်သမားများသည် လင့်ပေါ်က ချက်ချင်းပြေးဆင်း ၍ အသင့်စုပုံထားသော အမှိုက်များကို ရေနံဆီလောင်းမီးရှို့ကာ တောဆင်ရိုင်းများ ပြန် ထွက်ပြေးမလာအောင် မီးပုံ မီးတောက်နှင့် (မီးပိတ်) ပိတ်ရသည်။ ဤသည်ကို ဆင်ဖမ်းသမားတို့ ဝေါဟာရနှင့် မီးပိတ်သည်။ မီးတားသည်ဟု ခေါ်သည်။

ဆင်ကျိုးတစ်ခုတွင် ဤသို့ ပထမမီးပိတ်၊ ဒုတိယမီးပိတ်ဟူ၍ မီးပိတ် မီးတား နှစ်ခုရှိတတ်၏။ ပထမမီးပိတ်တွင် အမှိုက်ပုံကလေးများ တစ်ဆယ်ကျော်ရှိပြီး ဒုတိယ မီးပိတ်မှာ ကျိုးကျဉ်းလာသဖြင့် ခုနှစ်ခု၊ ရှစ်ခုခန့်သာ ထားကြတော့သည်။ ဤသည်မှာ အမှန်ကတော့ ပုံသေမရှိကြပေ။ ရဲလောင်း၏ အကျဉ်းအကျယ်ကို ခန့်မှန်း၍ သင့်တော် သလို လုပ်ထားကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဆင်ဖမ်းကျိုးတစ်ခု၏ အလျားမှာ သာမန်အားဖြင့် ပေ(၄၀)မှ (၆၀)အထိ ရှိပြီး၊ ကျိုးအရှေ့ အဝမှာ (၁၂)ပေ အကျယ်ရှိသည်။ ကျိုးနောက်ပိတ်မှာ (၆)ပေသာ ရှိပြီး ကျိုး၏ ကိုယ်ထည်အမြင့်မှာ (၁၂)ပေရှိလေသည်။

ဆင်ကျိုး၏ နံရံတစ်သက်တွင် တောဆင်ရိုင်းများ မိပါက ထုတ်ယူရန် ဆင်တစ်ကောင်ထုတ်ရုံ ဘေးတံခါး တစ်ပေါက်ရှိသည်။ တံခါးပေါက်ဟု ဆိုသော်လည်း

ကျွန်းနံရံနှင့်အတူ သေသေ ချာချာ ခိုင်ခိုင် ခန့်ခန့် တုပ်နှောင်ချည်ထားရသည်။ ဆင်များ မိ၍ အပြင်ထုတ်ခါနီးမှ ဆင်တစ်ကောင်ထုတ်သာရုံ ထိုတံခါးပေါက်ကို ဖျက်ပြီး ထုတ်ယူ ရသည်။

ထိုတံခါးပေါက်ရှိသည့်ထက်တွင် ပင်မကျွန်းကြီးနှင့် မနီးမဝေး၌ ပုခက်ဟုခေါ်သော (တစ်ချို့အရပ်တွင် ညှပ်ဟုလည်းခေါ်သည်) သုံးတိုင်စင် ငါးခုမှသည် ဆယ်ခုအထိ အသင့် ကြိုတင် ပြုလုပ်ထားရသည်။ ပုခက်မှာ တြိဂံပုံသဏ္ဍန်ရှိပြီး တြိဂံ၏ ထောင့်စွန်းနေရာ များတွင် တိုင်များကို ခိုင်ခိုင်ခန့်ခန့် စိုက်ထူးထားရသည်။ အဆင်သင့်ပါက သစ်ပင်များနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းက ပို၍ ကောင်းသည်။ ထိုတြိဂံပုံသဏ္ဍန်ရှိ ပုခက်တန်းနှင့် မြေပြင် အနိမ့် အမြင့်မှာ ဆင်များအရပ် လွတ်ရုံသာထားသည်။ သို့မှသာ ကျွန်း၌မိပြီး ကျွန်းထုတ်လာသော ဆင်များကို အကြီးအသေးလိုက် ဤပုခက်များ၌ ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း ထည့်ပြီး ယဉ်ပါး၍ လူကိုကြောက်ရွံ့လာစေရန် ပဏမ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရမည် ဖြစ်သည်။

ဦးတင်အောင်တို့ ဆင်ပမ်းအဖွဲ့မှာ **သံဇောတူ**ပြောသလို ဆင်သင်္ချိုင်းကို ရှာရန် **ထိုင်းဆင်ကြီး**နောက်သို့ လိုက်ကြတော့မည်ဆိုတော့လည်း ဤမျှ ပင်ပန်းခံ ကြိုတင် ဆောက်ထားရသော ဆင်ကျွန်းကို ပစ်ခါ တစ်ယောက်မကျန် လိုက်၍တော့မဖြစ်။ ဆင်ကျွန်းတွင် အစောင့်အရှောက်အပြစ် အချို့ နေခဲ့ကြရမည်။ ထို့ကြောင့် လူရွေးကြသည်။ သက်စွန် ဆံဖျားသွားရမည် ဖြစ်သဖြင့် ထောင်ဆရာဖြစ်သူ **ဦးကြီးမိန်**က သွေးသား တော်စပ်သူများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ရန် အကြံပြုသည်။ ဤအကြံကို **ဦးတင်အောင်** အပါအဝင် အားလုံးကလည်း သဘောတူကြသည်။ ဆင်သင်္ချိုင်းကို သွားရောက် ရှာ ဖွေကြရာ၌ မတော်တဆ အသက်အန္တရာယ်နှင့် ကြုံလျှင် မိမိတို့၏ သွေးသားရင်းချာများ ကသာ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အသက်စွန့်၍ ကယ်တင်ကြမည် မဟုတ်ပါလား။

ထို့ကြောင့် ပထမဦးဆုံး အကြံရ၊ အကြံပေးသူ **သံဇောတူ**နှင့် ညီအစ်ကိုအရင်း **ထံထီး**တို့ကို ဦးဆောင်စေကာ သန်မြန် ဖြတ်လတ်သည့်အပြင် ရဲစွမ်းသတ္တိလည်းရှိသူ၊ **ဇထော်ကြီး၊ ဇထော်လေး**တို့ ညီအစ်ကိုနှင့် အရပ်ရှည်သလောက် သတ္တိကောင်းသူ အပြေးသန် အပြေးမြန်ရာ၌လည်း ဆင်ကို မဆိုထားနှင့် ခွေးထက်ပင် ပြေးနိုင်သူ **ဇော ရှည်ကြီး**ခေါ် **မောင်ရွှေ**တို့ကို ရွေးထုတ်လိုက်ကြသည်။

ထောင်ဆရာ ဦးကြီးမိန်၊ လက်ထောက်ထောင်ဆရာ ဆင်ကျွန်းတာဝန်ခံ

— ရိုးစရာ.

ဦးမန်တူးနှင့် ဦးတင်အောင်တို့မှာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေကြသူများ ဖြစ်သဖြင့် ကျန်ဆင်ဖမ်းသမားများ အတွေ့အကြုံနည်းပါးသူ လူငယ်များကို ထိန်းကျောင်း အုပ်ချုပ်ကာ ဆင်ကျိုးစခန်း၌ပင် ကျန်ခဲ့ကြရမည်။

ဆင်ကျိုးတစ်ခု၏ ပုံစံအပြည့် လူဦးရေမှာ (၃၂)ယောက် ဖြစ်သော်လည်း စကတည်းကပင် လူနှစ်ဆယ့်ခုနစ်ယောက်နှင့် တည်ဆောက်ထားသော သူတို့ ဆင်ဖမ်းအဖွဲ့မှာ ယခု လူငါးယောက်လျှော့သွားသော်လည်း နှစ်ဆယ်ကျော်တော့ ကျန်ရှိနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်ကျိုးရှိသူများက ဆင်ဖမ်းမိ၍ ရလျှင်လည်းကောင်း၊ ဆင်သင်္ချိုင်းအရှာထွက်သွားကြသူ လူငါးယောက်က ဆင်သင်္ချိုင်းကိုတွေ့၍ ဆင်စွယ်များရလျှင်လည်းကောင်း၊ အကျိုးခံစားခွင့်မှာ အားလုံး ညီတူညီမျှ ဆိုသည်ကိုလည်း ယခုပင် ကတိကဝတ်ပြုကာ သစ္စာစကား ဆိုကြသည်။

သံဗောတူတို့အဖွဲ့မှာ ရိုးမတောနက်ထဲရှိ ဆင်သင်္ချိုင်းကို သွားရှာကြရမည်။ **ဟိုင်းဆင်ကြီး**နောက်သို့ လိုက်ကြရမည်ဖြစ်သဖြင့် ရိက္ခာသုံးလေးရက်စာကို ရွာသို့ ပြန်ယူကြရသည်။ ရိက္ခာယူ၍ ရွာကပြန်လာကြရာတွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ **သံဗောတူ**က သူတို့ရွာရှိမုဆိုးကြီး **ဇအောင်**ဆီက ‘ **ကျားနိုင်** ’ ဆိုသော ခွေးသမင်စပ် တစ်ကောင်ကိုပါ တောကျွမ်း၊ လမ်းထောက်၊ ကျီးခြောက်၊ ကြက်နှင့်ဆိုသလို ခေါ်လာခဲ့သည်။

သူတို့ရွာ၌ မုဆိုးကြီး **ဇအောင်**၏ **ကျားနိုင်**ဆိုသော ခွေးကြီးမှာလည်း သမိုင်းပြောင်မြောက်သော အာဂခွေးပင်။ တစ်ခြား ခွေးများဆိုလျှင် ကျားနို့ရ ကျားဟိန်းသံ ပေးလိုက်သည်နှင့် ဖင်သီးရွတ်ဆွဲကာ တဂိန်ဂိန် အော်ပြေးကြသော်လည်း ဤခွေးကမူ ကျားကိုပင် မကြောက်မရွံ့ဘဲ ဟောင်ခြင်း၊ သူ့သခင် **ဇအောင်**သာပါလျှင်၊ မည်သည့် သားကောင်ကိုမဆို ကိုက်ရဲသော သတ္တိရှိသဖြင့် သူ့သခင်မုဆိုး**ဇအောင်**က **ကျားနိုင်**ဟု အမည်နာမပေးထားသော တောကျွမ်းသော ခွေးကောင်ကြီးဖြစ်သည်။

သည်လိုနှင့် နောက်တစ်နေ့ နံနက် ဝေလီဝေလင်းအချိန်တွင် သုံးလေးရက်စာ စားနပ်ရိက္ခာကို ယူဆောင်ကာ **သံဗောတူ** ဦးဆောင်သော ဆင်သင်္ချိုင်းရှာဖွေရေးအဖွဲ့သည် **ဟိုင်းဆင်ရှာကြီး**နောက်သို့ နောက်ယောင်မံလိုက်ကြရန် တောတက်လာကြသည်။ **ထီးထံ**တို့ တွေ့ကြုံခဲ့ကြရသော **ဟိုင်းဆင်ကြီး** ချောက်ထဲကျသွားရာ အနီးသို့ နေမွန်းမတည်မီကပင် ရောက်လာကြသည်။

ထီးထံနှင့် ဦးတင်အောင်၊ မဲလုံးကို ပြောသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။
 တိုင်းဆင်ကြီးကို စွယ်စုံဆင်ပေါက်ကြီးက တိုးအောင်ချလိုက်၍ လိမ့်ကျသွားရာနှင့်
 သွေးကွက်ကြီးတွေမှာ ယင်မည်းရိုင်းမတွေ တစ်လောင်းလောင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်
 နှာခေါင်းညှိစော် နံနေသည်။ ထိုနေရာမှ တိုင်းဆင်နာကြီးသည် ရိုးမတောနက်
 စမ်းချောင်းဖျားထက် တက်သွားရာကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သံဗောတူတို့အဖွဲ့သည်
 စခန်းမှ ထုတ်ယူလာကြသော ထမင်းထုပ်ကိုယ်စီကို ပြေစားကြကာ တိုင်းဆင်နာကြီး၏
 သွေးစက်ခြေရာကို ခံပြီး ဆက်၍ လိုက်လာကြသည်။ ဆင်နာကြီးသွားရာ လမ်း
 တစ်လျှောက် သွေးစက် ခြေရာများကလည်း အထင်းသား ညွှန်ပြနေသည်။

သည်လိုနှင့် စမ်းချောင်းဖျားရှိ စမ်းရေအိုင်ကြီးတစ်ခုအနီးသို့ ရောက်လာကြ၏။

တိုင်းဆင်နာကြီးသည် ဤစမ်းရေအိုင်ထဲ ရေဆင်းစိမ်သွားပုံရသည်။ စမ်းအိုင်
 ထဲက အတက်တွင် သူ့ကိုယ်လုံးကြီးကို မထိန်းနိုင်တော့၍ ခြေတစ်ဖက်ချော်ကြထားရာ
 ကိုလည်း အားလုံး မြင်နေကြရသည်။ ထိုနေရာ၌ သွေးတွေက ပို၍ကျလာသည်ကိုလည်း
 သတိပြုမိကြသည်။ ဆင်နာကြီး၏ခြေရာနှင့် သွေးစက်တို့မှာ သံဗောတူပြောသလို မအီဖျား
 မြင်မတိမ်တောင်ကြော့ဘက် ဦးတည်နေသည်။

သည်လိုနှင့် ဆက်လက်လိုက်လာခဲ့ကြရာ တစ်မိုးချုပ်သွားသဖြင့် သူတို့သည်
 စမ်းပေါက်တစ်ခုနား၌ မီးဖိုကြီးတစ်ဖိုကို ဖိုကာ ညနေစာကို ထိုနေရာ၌ပင်
 ချက်ပြုတ်ကြသည်။ တစ်ယောက်က ချက်ပြုတ်နေချိန်တွင် ကျန်လေးယောက်တို့မှာ
 ထမင်းစားပြီးသည်နှင့် အသင့်တက်ပြီး အိမ်နေနိုင်ရန် လူငါးယောက်နှင့် ခွေးတစ်ကောင်
 အတွက် ညအိပ်လင့်ကို ထိုးကြရသည်။ သစ်ငါးပေါ် သော အရပ်ဖြစ်၍ တစ်ညတာအတွက်
 လင့်ထိုးရသည်မှာ ဘာအခက်အခဲမှ မရှိသဖြင့် ထမင်းစားသောက်ပြီးသည်နှင့် ခွေးရော
 လူပါ လင့်စင်ပေါ် တက်ကြရသည်။

ဤနေရာမှာ သားရဲတိရစ္ဆာန် အလွန်ထူထပ်သော ရိုးမတောနက်ကြီးအတွင်း
 ၌ ဖြစ်သဖြင့် မြေပြင်၌မှ ဆင်ဖမ်းသမားများကို မဆိုထားနှင့်၊ တောလည် တောကျွမ်းမုဆိုး
 ကြီးများပင် မြေပြင်၌ အိပ်ဝံ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့်လည်း တိုင်းဆင်နာကြီး နောက်သို့ လိုက်ပြီး ဆင်သင်္ချိုင်းရှာကြမည့်
 သံဗောတူတို့အဖွဲ့မှာ ညနေစာ ထမင်းစား သောက်ပြီးသည်နှင့် လင့်စင်အောက်တွင်

မီးဖိုကြီးတစ်ဖိုကို ဖိုထားခဲ့ကာ လင့်စင်ပေါ် တက်ပြီး တစ်ည ရပ်နားကြသည်။

X X X X X X

တစ်နေ့လုံး **ဟိုင်းဆင်နာကြီး၏** နောက်သို့ လိုက်လာကြရသဖြင့် မောမောနှင့် အိပ်ပျော်နေသော **သံဗောတူ**သည် သူ့ပခုံးကို တစ်စုံတစ်ယောက်က လက်ဖြင့် လာကုတ်နေသဖြင့် အိပ်ပျော်နေရာမှ လူးလွန်းနိုးလာသည်။ သူ လူးလွန်းနိုးလာသည်အထိ လက်ကုတ် နေသူက မရပ်သေး။ ထို့ကြောင့်

‘ ဘယ်သူလဲကွ၊ ဘာဖြစ်တာလဲ ’ ဟု တီးတိုးမေးလိုက်ရသည်။

‘ ကိုကြီးသံ ကျွန်တော်ပါ ’

‘ ကိုကြီးသံ ကျွန်တော်ပါ ’ ဟု ဆိုလိုက်သူမှာ **သံဗောတူ**နှင့် တန်းစီအိပ်နေသော တစ်ယောက်ကျော်မှ **ထော်လေး၏** အသံဖြစ်သည်ကို တိုးညှင်းသော်လည်း **သံဗောတူ**က မှတ်မိလိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ‘ ထော်လေးလားကွ၊ ဘာလဲ ’ ဟု ကြားရုံလေသံနှင့် ပြန်မေးလိုက်သည်။ တောကြီး မျက်မည်းကျ၍ သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်နှင့် ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေသော လမိုက်ညတွင် လူလုံးမကွဲသော **ထော်လေး၏**မျက်နှာက သူ့အစ်ကို**ထော်ကြီး**ကိုကျော်ကာ ခွေးကျားနိုင်နှင့်အတူ ဖက်အိပ်နေသော **သံဗောတူ၏** မျက်နှာပေါ် မည်းမည်းကြီးမိုးနေ၏။ **ထော်လေး၏** အသံကို မကြားလိုက်ရလျှင် တောကြီးမျက်မည်းထဲ သန်းခေါင်းနီးအချိန်၌ လင့်စင်ပေါ်သို့ သရဲတစ္ဆေတစ်ကောင်၊ ကောင်တက်ရောက်ချောက်လှန့် နေသလားဟုပင် ထင်စရာ။

သို့သော် ယခုမှ သရဲတစ္ဆေမဟုတ်ပါ။ **ထော်လေး၏** တိုးသော်လည်း ပီသသော အသံကို **သံဗောတူ** သဲသဲကွဲကွဲပင် ကြားလိုက်ရသည်။

‘ ကိုကြီးသံ အိပ်ပျော်နေလား ’

‘ အေး ’

‘ ကျွန်တော်နားထဲ အသံတစ်ခု ထူးထူးခြားခြား ကြားနေရလို့ ကိုကြီးသံကော ကြားမိလား၊ ဒီ ခုကြားနေတဲ့ အသံလေ ’

ထော်လေးက ထိုသို့ ပြောလာသဖြင့် **သံဗောတူ**သည် ချက်ချင်းပင် ခါးတစ်ပိုင်း

ထောင်ထကာ နားစွင့်လိုက်သည်။

မှန်၏။ ရိုးမ တောနက်ဖက်မှ တရဲ့ရဲ့မြည်လာသော အသံတစ်ခုကို ချက်ချင်း ကြားလိုက်ရသည်။ ဘာသံပါလိမ့်။

‘ ကိုကြီးသံ ကြားတယ်မှတ်လား ’

‘ အေး ’

နားစွင့်နေရင်း ဖြစ်သဖြင့် ထော်လေး၏ အမေးကို သံဗောတူမှာ ‘ အေး ’ က မဆက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ သူ့နားထဲ၌ ထော်လေးပြောသလို အသံတစ်ခုခုကို အမှန်ပင် ကြားနေရသည်။

‘ ဘာသံလဲဟ ကိုကြီးသံ ’

‘ အေးကွ ’ ဟုဆိုရင်း သံဗောတူက ထထိုင်လိုက်သောအခါ ထော်လေး ကလည်း သံဗောတူနည်းတူ ချက်ချင်း ထထိုင်လိုက်သည်။ ကျန်လူသုံးယောက်ကမူ တရှူးရှူးနှင့် အိပ်မောကျနေဆဲ ဖြစ်၏။

‘ ဟင် ကိုကြီးသံ ဘာအသံလဲဗျ။ ကျွန်တော်တော့ တောထဲတောင်ထဲမှာ ဒီလို အသံမျိုး တစ်ခါမှ မကြားဖူးသလိုဘဲ ’

သူအစ်ကို ထော်ကြီးပေါ်သို့ အုပ်ငိုး ကျော်ကာ သံဗောတူ၏နားဆီသို့ ပါးစပ် ကပ်၍ ထော်လေးက ထပ်မေးနေပြန်၏။

ဤဆင်သင်္ချိုင်းရှာရန် လာကြသောအဖွဲ့တွင် သူသည် ဦးဆောင်လူကြီး ဖြစ်သဖြင့် အဖြေတစ်ခုခုကိုတော့ ထော်လေးအား ပြောပြရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် သံဗောတူက သက်မ,တစ်ချက်ကို မထိမသာ ချလိုက်သည်။

ပြီးမှ ‘ အေးကွ၊ တောခြောက်သံများလားလို့ ငါလဲ နားထောင်နေတာပဲ ’

‘ တောခြောက်သံတော့ မဟုတ်ဘူးထင်တယ်ဗျ။ ကျွန်တော် ကြုံဖူးတဲ့ တော ခြောက်သံနဲ့တော့ မတူဘူး ’

ထော်လေးက သူ့၏ တောအတွေ့အကြုံပေါ် မူတည်၍ ပြန်ပြော၏။

‘ တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့ကွာ၊ တောချင်းမတူသလို တောခြောက်သံကလဲ တူချင် မှ တူမှာပေါ့ နားထောင်ကြည့်ပါဦး ’

စောစောက တရဲ့ရဲ့မြည်လာသံသည် သူတို့နှစ်ယောက် နားထောင်နေကြစဉ်

— ရိုးကျော့

ကပင် တဝေါ်တီ တသောသောနှင့် မြည်သံကျယ်လာသည်။ အသံ၏ လားရာအရပ် ကလည်း သူတို့လင့်စင်ဘက်သို့ ဦးတည်လာနေသလားဟု ထင်မိလိုက်ကြရာ သူတို့ နှစ်ယောက်မှာ အမှောင်ထဲမှာပင် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် စိုက်ကြည့်နေ မိလိုက်ကြသည်။

သံဗောတူက ခွေအိပ်နေသော **ဖေမောင့်ခွေးကျားနိုင်**ဆီ တစ်ချက် ခိုကြည့် သည်။ **ကျားနိုင်**ကား တုတ်တုတ်မျှပင် မလှုပ်သေး။ တောခြောက်တာ မဟုတ်ဟု **သံဗောတူ** တွေးလိုက်သည်။ အကယ်၍ တောခြောက်သံသာ ကေန်ဖြစ်ပါက **ကျားနိုင်** သည် ယခုလို ခွေအိပ်နေမည်မဟုတ်။

တောခြောက်သည် ဆိုခြင်းမှာ တောပိုင် တောင်ပိုင်များ မကြိုက် မနှစ်သက် သော အပြောအဆို အပြုအမူကို လူသားတစ်ဦးဦးက ကျူးလွန်ပြစ်မှားမိတော့မှသာ တောခြောက်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ တောခြောက် တောမှောင့်သည်ဆိုခြင်းမှာ နာနာတာဝ ဝိနာတာဝများ၏ လှည့်စားခြောက်လှန့်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သူတို့၏ အပါယ်ဘုံသား အချင်း ချင်းဖြစ်သော ခွေးသည် အကောင်အရိပ် မြင်တတ်သည်။ ထိုအခါ အရှင်သခင် လူသား များအား သတိပေးသည့်အနေဖြင့် ချက်ချင်း အူဟောင်ပြတတ်သည်။ ယခု **ကျားနိုင်** ခွေးကာ တုတ်တုတ်မျှပင် လှုပ်မလာသေး။

ထို့ကြောင့် တောခြောက်တာ ဟုတ် မဟုတ် သိသာရန် **သံဗောတူက** ဖေမောင့် ၏ **ကျားနိုင်ခွေးခေါင်း**ကို ပုတ်နှိုးလိုက်သည်။ **ကျားနိုင်ခွေး** နိုးလာပြီး နားစွင့်ပြီ။ သို့သော် ဘာမှ ထူးထူးခြားခြား လက္ခဏာမပြသေး။ သားကောင်များ အနံ့အသက်ရသော သတိ ပေးသံကလည်း သူ့ပါးစပ်မှ ထွက်မလာသေး။ ရှူးတိုက်ပြီး အဟောင်ခိုင်းလိုက် ရအောင်ကလည်း မမြင်ရသေးသဖြင့် ဘယ်နေရာကို ရှူးတိုက် ဟောင်ခိုင်းလိုက်ရမှန်း မသိဖြစ်နေသည်။ နေရာမှာ စမ်းဖျားတောင်ချိုင့်ကျသဖြင့် တဝေါ်တီ တသောသော မြည်လာသံကတော့ တောင်သံ တောသံ ပဲ့တင်ရိုက်ဟည်းကာ ကျယ်လောင်လာ၏။ ထိုအခါမှပဲ တောထဲ တောင်ထဲ၌ အနေများပြီး နားပါးကြသော ဆင်ဖမ်းသမား သုံးယောက်မှာ အိပ်ယာမှ ချက်ချင်း နိုးလာကြသည်။

- ‘ ဟင် ဘာသံတွေလဲဗျ ’
- ‘ ကိုကြီးသံ ဘာသံလဲဗျ ’

‘ တောခြောက်တဲ့ အသံတွေလားကွ ’

ယခုမှ နိုးကြလာသူသုံးယောက်က တစ်ယောက်တစ်ပေါက်နှင့် စောစီးစွာနိုးပြီး ထထိုင်လျက်တွေ့ရသော **သံဇောတူ**ကို တောတောင်ထုံးစံနှင့် တီးတိုးမေးလိုက်ကြသည်။ တောအတွေ့အကြုံရှိသူ **လောရှည်** (ခေါ်) **မောင်ရွှေက ထော်ကြီး** **သံဇောတူ**ကို မေးနေချိန်တွင် တောခြောက်တာဟုတ်မဟုတ်၊ **ဝမောင့်ခွေး ကျားနိုင်** ဆီကို နိုးလျှင်နိုးချင်း လှမ်းကြည့်နေ၏။ **မုဆိုးခွေးကျားနိုင်ကား** ယခုထိ တုတ်တုတ်မှ မလှုပ်။

‘ ဒီအသံက တောခြောက်သံလားလို့ ငါ့နဲ့ထော်လေးတို့ နားထောင်နေကြတာ နည်းနည်းတောင်ကြာသွားပြီကွ၊ မင်းတို့ကော ဘာသံလိုထင်ကြလဲ ’

သံဇောတူက သူတို့ကို ပြန်မေးလိုက်သောအခါ နောက်မှ နိုးလာကြသူ သုံးယောက်မှာလည်း ယခု သူတို့ နားနှင့် ဆတ်ဆတ်ကြားနေရသော အသံကို ဘာသံဟု မည်သူကမျှ မပြောဝံ့၊ မပြောနိုင်ကြသေး။ ပါးစပ်ပိတ်၍ နားစွင့်ကာ အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားကြသည်။

‘ ဘာသံပါလိမ့် ’

မည်သူမျှ အဖြေကို မသိနိုင် မပြောနိုင်ကြ။ သူတို့သည် တောထဲ တောင်ထဲ ဆင်လိုက်၊ ဆင်ဖမ်း၊ ကြိမ်ခုတ်၊ ဝါးခုတ်၊ သစ်ခုတ်၊ သင်းသတ် လုပ်ခဲ့ကြသည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာခဲ့ပြီ။ ယခုလို တောခြောက်သံကိုကား၊ တစ်ခါမှ မကြုံဘူး၊ မကြားဘူးကြသေး။ အသံမှာ ကျယ်သည်ထက် ကျယ်လာသည်ကို သူတို့ရှိနေရာ လင့်စင်ထက် ဆီသို့လည်း ပို၍နိုးလာသလို ဦးတည်လာနေသလိုပင်။

လူငါးယောက်နှင့်ခွေးတစ်ကောင် နားစွင့် နားထောင်နေကြချိန်မှာပင် ရွက်ကြွေများပေါ်သို့ နင်းချပြေးလာနေကြသော အသံတွေမှာ တစ်ဆယ့်ရှစ်သော အက္ခရာသိင်္ဂီတစ်မကြီးများ ချီတက်ပြေးလာနေကြသလား ထင်ရသည်။ စောစောက ကြားခါစ အသံနှင့်စာလျှင်၊ ယခုအသံမှာ တစ်တောလုံး တစ်တောင်လုံး ပြိုလိုက်လာသကဲ့သို့ပင် မြည်းတည်းလာသည်။ **သံဇောတူ**တို့မှာ ဤနေရာသို့ ယနေ့ ညနေကမှ ရောက်လာကြသူများ ဝိပီ ထူးဆန်းသော အသံကြောင့် အထူး ကြောက်ရွံ့လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် အသံကြားရာဘက်နှင့် လင့်စင်အောက်သို့လည်း ထိတ်လန့် စိုးရိမ်စွာဖြင့် ငိုကြည့်လိုက်ကြ၏။

ညနေကမှ ထင်းတုံးကြီးတွေနှင့် မီးပိုထားခဲ့သော လင့်စင့်အောက်ရှိ မီးပိုမှာ တော့ မီးအားတွေ ပိုမိုကောင်းကာ မီးတောက်မီးညွန့်တွေပင် လျှံထွက်နေသည်။ ဤလို မီးတောက်မီးလျှံတွေ တောက်လောင်နေသော နေရာဆီသို့ မည်သည့် တောတိရစ္ဆာန် မှ မလာရဲ၊ မကပ်ဝံ့ကြောင်း သူတို့ အားလုံး သိထားကြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မီးတောက် မီးလျှံများကို မြင်ကြရ၍ သူတို့မှာ ကြောက်စိတ် တော့ အနည်းငယ် ပြေပျောက်သွားကြသည်။ သို့သော် သတိ၊ ပီရိယနှင့်တော့ နေကြရမည် ဖြစ်သဖြင့် အားလုံးမှာ ဆင်လိုက် လှံရှည်များကို လက်ထဲတွင် ကိုယ်စီ မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင် ထားကြသည်။

သူတို့ ဆင်ထိုးလှံကိုယ်စီကို ကိုင်လိုက်ကြစဉ်မှာပင် တဝေါဝေါ အော်မြည်လာ သော အသံကြီးနှင့်အတူ တောတောင်တစ်ခွင်လုံး ပဲ့တင်ထပ်လာသည့် အသံရှင်များသည် မီးပိုအနီး လင့်စင့်အောက်သို့ ရောက်လာကြသည်။ တိရစ္ဆာန်များ လင့်စင့်အောက်သို့ ရောက်လာကြသည့်မှာ ပြောပြောတန်းတန်းတော့မဟုတ်၊ တစ်ကောင်ကို တစ်ကောင် လုံးထွေးလိမ်ကျစ် ကျော်တက်ကာ သူ့ထက်ငါ့ဦး မီးပိုနားသို့ အပြေးရောက်လာနေကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ အစကမူ ထိုတိရစ္ဆာန်တွေကို လင့်ပေါ်က ကြည့်နေကြသော ဆင်သမား တွေက ဘာကောင်တွေမှန်း မသိကြ။ နောက်မီးရောင်ထဲသို့ သေသေချာ ငုံ့ကြည့်ကြ တော့မှ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကင်းခြေများကောင်များဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ကြသည်။

သင်္ဘောစီးရသူများအတွက်

(စာစုအစည်း)

ဤကင်းခြေများကောင်များသည် သယ်အရပ်က

အသယ်အကြောင်းကြောင့် သူတို့ရှိရာ လင့်တဲအောက်
သို့ အစုလိုက် အပြုံလိုက် ရောက်လာကြသည်ကို
အကြောင်းရှာ မတွေ့တတ်ကြဘဲ ဆင်ဖမ်းသမား
များမှာ အံ့ဩတကြီးနှင့်သာ ငေးကြည့်နေကြရသည်။

ရာပေါင်း ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကင်းခြေ
များထဲတွင် လက်သန်း လက်မပေါက်စနလေးက စ၍
တစ်တောင် တစ်လံ၊ နှစ်လံမျှထိ ရှည်လျားသော
ကင်းရှည်များ အကောင်ကြီးများလည်းပါသည်။
ထိုကင်းခြေများအားလုံးသည် လင့်စင်အောက်ရှိ
မီးဖိုကြီးကို ပတ်လည် လှည့်ပတ်က ပဒပ်ရပ်လိုက်၊
အနံ့ခံလိုက် လုပ်နေကြသည်။ ထိုနောက်မှာ တခြား
တောတိစ္ဆာန်များကသာ မီးကို ကြောက်ကြသော်
လည်း ထိုကင်းခြေများနှင့် အကောင်ကြီးတွေက မီးဖို
ကြီးကို ယက်ထုတ်ပစ်လိုက်ကြတော့သည်။

ကင်းခြေများ ဝိုင်းယက်ပစ်လိုက်ကြသဖြင့်
မီးဖိုမှ ထင်းစထင်းတုံးတွေမှာ အကုန်လုံး ပရိပရေပြစ်
ကာလွင့်စင်ကုန်ကြသည်။ ထိုအချိန်ကျတော့မှ

ထံဗောတူက သူတို့ရိက္ခာအဖြစ် ယူလာကြသော ဆတ်သား ခြောက်များကို ညဦးက ထော်လေး ဖုတ်ပေးသည်ကို သတိရမိလိုက်ပါသည်။ အမှန်က တောနက် တောင်နက်၌ အသားခြောက်များကို ဖုတ်ကင်မစားကြရဘဲ ဝါးကျည်တောက် အိုးခွက်တို့နှင့်သာ ပြုတ်စားကြရသည်ဟူသော ရှေးလူကြီးများနှင့် မုဆိုးများပြောထား၊ မှာထားသော စကားကို ယခုမှ သတိရလိုက်သည်။ အသားခြောက်များကို ဖုတ်ကင်စားပါက အညှော်နံကြိုက်သော တောတိရစ္ဆာန်များသည် ချက်ချင်း ညှော်နံခံကာ လိုက်လာကြသည် ဟုဆိုသည်။

ယခုလည်း ညနေက ထော်လေးသည် ဆတ်သားခြောက်များကို ဖုတ်ပြီး သူတို့အား အလွယ်တကူ ကျွေးခဲ့ရာ ထိုအချိန်ကပင် လေနှင့်လွင့်ပျောပါသွားသော ညှော်နံကိုရပြီး ဝေးလံသီခေါင်သော အရပ်ကပင် လိုက်လာကြသော ကင်းခြေများအုပ်ကြီးမှာ ယခု သူတို့ လင့်တဲအောက် ညှော်နံရှိရာ မီးဖိုကို ယက်ရှာနေကြပြီ။ ဤသို့ မီးဖိုထဲ တောကင်းကြီးများ ယက်ရှာနေကြသည်မှာလည်း ထော်လေးသည် လူများဝါးစား၍ မရသော ဆတ်သားအရွတ်တုံးတစ်တုံးကို မသိဆိုးရွားစွာ မီးဖိုထဲ ပစ်ထည့်ထားခဲ့သဖြင့်ဖြစ်သည်။

ဤသို့သော် အခြေအနေကို ရိမ်မိလိုက်သော **ထံဗောတူ**သည် ချက်ချင်းပင် ဆတ်သားခြောက်တစ်တုံးကို ယူကာ ကင်းခြေများ ယက်ပစ်ထားသော်လည်း မီးစွဲနေသော ထင်းတုံးကြီးတစ်တုံး၏ ရဲရဲနီသော မီးကျိုး မီးခဲထဲသို့ ပစ်ချလိုက်၏။ လူကြီးကိုယ်လုံးနီးပါးခန့်ပင်ရှိသော ထင်းတုံးကြီးထိပ် မီးကျိုးခဲထဲသို့ ဆတ်သားခြောက်ကျလာသည်နှင့် ချက်ချင်း ညှော်နံထွက်လာလေသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် နှစ်လံ နီးပါးရှည်သော ကင်းခြေများကြီးတစ်ကောင်သည် ညှော်နံထွက်လာသော ဆတ်သားခြောက်တုံးကို သူ၏ များပြားလှသော ခြေချောင်းများနှင့် လှမ်းယက်ကောက်ချီကာ မီးဖိုနားမှ ထွက်ပြေးသွားလေသည်။

ထိုအခါ ဆတ်သားတုံးရသွားသော ကင်းခြေများနောက်သို့ ကင်းခြေများအကြီးအသေးတွေက ဝိုင်းလိုက်လုယက်ကြရာ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင်ကိုက်ကြသည့် အကောင်တွေကကိုက်၊ တစ်ကောင်ဆီမှ နောက်တစ်ကောင်ရသွားသောအခါ အသားတုံးကိုက်ချီသွားသည့်အကောင် နောက်သို့ ကျန်သည့်အကောင် အကြီး၊အသေးအားလုံးက

ညောင်နံ့ခံ၍ ဝိုင်းလိုက်ကြနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးမှာ ပို၍ တပေါပေါဆူညံကာ ပဲ့တင် သံများမှာလည်း ကင်းခြေများပြေးရာနောက်ဆီသို့ တပြည်းပြည်းနှင့် ဝေး၍ ဝေး၍ ပါသွား လေ၏။ ထိုအခါမှ **သံဗောတူ**တို့အဖွဲ့မှာလည်း သက်မကိုယ်စီ ချနိုင်ကြလေသည်။

သံဗောတူတို့ ဆင်သင်္ချိုင်းရှာဖွေရေးအဖွဲ့သည် နောက်တစ်နေ့ ကြက်ဦးမတွန် မိကပင် **ထိုင်းဆင်နာကြီး**နောက် သွေးစက်ခြေရာခံ၍ လိုက်လာကြပြန်သည်။

တောင်ကျစမ်းချောင်းမှာ ကွေ့ကောက်၍ စမ်းဖျားချောင်းဖျားသို့ ရောက်လာ လေ ရေအိုင်စမ်းပေါက်တို့မှာလည်း ခြောက်သွေ့လာလေပြစ်၏။ ထိုအခါ ဆင်ခြေရာကို မြေပြင်တွင် ရှာမရတော့သဖြင့် ကျောက်ခဲ ကျောက်တုံးနှင့် သစ်ရွက်ကြွေများပေါ်မှ **ဆင်နာ ကြီး၏**ခြေရာကို ဝံ့ကြည့်၍ လိုက်နေကြပြန်သည်။ မကြာမှီ စမ်းရေအိုင်ကြီးတစ်ခုကို တွေ့ရတော့၏။

ကတိမ်းကပါးနှင့် ဆင်သင်္ချိုင်းရှိရာသို့ ခွန်အားညှစ်ထုတ်၍ သွားနေသော **ထိုင်းဆင်နာကြီး**သည် ရေသောက်ဆင်းရင်း ဤစမ်းရေအိုင်ထဲများ ကျသွားလေသလား ဟု စမ်းရေအိုင်ကို ဝိုင်းပတ်ရှာကြည့်ကြသည်။ ထိုအခါ စမ်းရေအိုင်မှ ရေစိမ်ရေသောက် ပြီး ချည်နဲ့စွာ တက်သွားသော ဆင်ခြေရာကို တွေ့ကြပြန်ရာ ထိုဆင်ခြေရာနောက်သို့ လိုက်လာကြပြန်၏။ အင်တိုင်းတောတစ်ခုအရောက်တွင် လှမ်းလာကြသော ဆင်သင်္ချိုင်း ရှာသမားများအားလုံး၏ ခြေလှမ်းများက တိုင်ပင်ထားသလို ချက်ချင်း တုံ့ခနဲ ပြိုင်တူ ရပ်သွားကြပြန်သည်။

အကြောင်းမှာ သူတို့အားလုံး၏ နားစည်ကို မြွေတွန်သံလိုလို အသံများက လာရောက် ရိုက်ခတ်သွားသောကြောင့်ဖြစ်လေ၏။ သူတို့မတ်တပ်ရပ်နေကြသော နေရာ ၏ တောင်ကမ်းပါးယံကြောမှ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် (သို့) တောတိရစ္ဆာန်တစ်အုပ်သည် သူတို့ရှိနေသောနေရာဘက်ဆီသို့ ပြေးလာနေကြသော ခြေသံလိုလို အသံမျိုးကိုလည်း ဝေးဝေးသဲ့သဲ့က ကြားနေကြရသည်။ ညက ကင်းခြေများအုပ်နှင့် တွေ့လာခဲ့ကြရသော သူတို့မှာ ယခုလည်း ထိုကင်းခြေများအုပ်နှင့်ပင် ပြန်တွေ့ကြရလေဦးမလားဟု စိုးရိမ်နေ ကြသည်။ မနေ့ကမူ သူတို့မှာ လင့်ပေါ်ကဖြစ်သဖြင့် များစွာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမူ မဖြစ် ခဲ့ကြသော်လည်း ယခုတော့ မြေပြင်ပေါ်ဖြစ်နေ၍ ထိုကင်းခြေများအုပ်နှင့်သာ ပြန်လည် ဆုံမိကြလျှင် ကင်းကောင် ရာပေါင်း၊ ထောင်ပေါင်းများစွာကို မည်သို့ ရင်ဆိုင်ကြရမည်

နည်း ... ဟု စိုးတထိတ်ထိတ်နှင့် ရှိနေကြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သူတို့အားလုံးသည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မျက်ရိပ် မျက်ခြေနှင့် သတိပေးကာ သစ်ပင်များပေါ် တက်ပြေးသင့်လျှင် တက်ပြေးရရန် အသင့် ပြင်ဆင်ရင်း နားစွင့်နေကြရသည်။ **ရွေးကျားနိုင်ကလည်း** လူတွေ၏ အရိပ်အကဲကို အကဲခတ်မိ၍လားမသိ၊ **သံဗောတူအနီးသို့** သွားရပ်၍ လျှာတွဲလောင်းချကာ အသံကြား ရာဘက်ဆီ လှမ်းစိုက်ကြည့်နေသည်။ လူတွေအားလုံးသည် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ် ယောက်ကြည့်ကာ ‘ဘာသံတွေပါလိမ့်’ ဟူ၍ ရှေ့တူရှု အသံကြားရာဘက်ဆီသို့သာ ငေးစိုက်ကြည့်နေမိကြသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် မြွေတွန်သံများက ဟိုက သည်က ဆူညံလာသည်။ ဆင်သမား တွေမှာ ဤမျှ များပြားလှသော မြွေတွန်သံများကို မကြာပူး၊ မကြုံပူးကြသဖြင့် အားလုံး အထိတ်တလန့် ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့အားလုံး မတ်တတ်ရပ်၍ နားစွင့်နေကြချိန်မှာပင် တောင်ကမ်းပါယံအတိုင်း တစ်စုံတစ်ခု လိမ့်ဆင်းပြေးလျှောလာသလို အသံတစ်ခုကို ကြားလာကြပြန်၏။

‘ဟေ့...ဟေ့၊ ငါ...ငါထင်တယ်၊ ဒီအသံတွေဟာ မြွေတွေ မိတ်ခေါ်သံ၊ မိတ် လိုက်လာကြသံ ဖြစ်ရမယ်။ မင်းတို့အားလုံး မုဆိုးထိုင် ထိုင်ပြီး ငြိမ်နေကြ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် အားလုံး သစ်ငုတ်တစ်ငုတ် သစ်ပင်တစ်ပင် ကျောက်ခဲတစ်လုံးလို ငြိမ်နေကြ၊ အသက် ရှူသံကိုတောင် မပြင်းကြစေနဲ့ အန္တရယ်ရှိတယ်’

လောရည်ကြီး ‘ခေါ်’ **မောင်ရွှေ၏** စကားမဆုံးမီပင် **ရွေးကျားနိုင်က** ထဟောင် လေရာ **သံဗောတူက** **ရွေးကျားနိုင်၏** လည်းပင်းကို လှမ်းဖက်ပြီး သူ့ရင်ခွင်ထဲ ထည့်မိ ထားလိုက်ရသည်။ ထိုအခါမှ **ရွေးကျားနိုင်အသံတိတ်သွား**လေသည်။ လူတွေ အားလုံး မှာ **လောရည်ကြီး**ပြောသလို သစ်ငုတ်တစ်ငုတ်၊ ကျောက်တုံးတစ်တုံးလို လုံးဝ မလှုပ် ရှားဝံ့ကြ။

သူတို့ရောက်နေကြရာ တောင်အတက်ဘက် ဆင်ခြေလျှောမှ သစ်ရွက်ကြွ တွေပေါ် တစ်စုံတစ်ခု တလိမ့်လိမ့် လှိမ့်ဆင်းလာနေသံကိုလည်း ဖြိုးဖြိုး ဖျောက်ဖျောက် ကြားလာရသည်။ အသံကြားလာရာဘက်သို့ သူတို့အားလုံး ငေးကြည့်နေကြစဉ်မှာပင် **ထီးသံ၏**ခေါင်းပေါ်ရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်မှ လူကြီးလက်ကောက်ဝတ်လောက်ရှိသော

မြွေကြီးတစ်ကောင်သည် ဖြုတ်ကနဲ ခုန်ဆင်းလာကာ အသံကြားနေရာဘက်ဆီသို့ ပြေးလိုက်သွားလေသည်။

ထိုအခါမှ သူတို့အားလုံးမှာ မိမိတို့ခေါင်းပေါ်ရှိ သစ်ပင်များပေါ်သို့ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့်နှင့် ကယောက်ကတန်း မော့ကြည့်လိုက်မိကြသည်။ သူတို့နှင့် မနီးမဝေးသစ်ပင် တစ်ချို့ပေါ်တွင် မြွေများသည် အငြိုးဝိုင်းကို သစ်ကိုင်း၊သစ်ခက်များတွင် လိမ်ကျစ်ဆွဲချိတ်ပြီး ခေါင်းဝိုင်းက အသံလာရာဘက် ယိမ်းလွဲကာ ပါးပြင်ထောင်၍ တနှိ၍ မြည်တွန် နေကြ သည်ကို မြင်ကြရသည်။

သို့သော် ထိုမြွေများ၏ ထူးခြားချက်မှာ သူတို့အောက်ရှိ သစ်ပင်မြေပြင်က လူများကို လုံးဝဂရုမစိုက်မိကြပဲ အသံကြားရာဘက်သို့သာ ပါးပြင်းထောင် ခေါင်းမော့၍ ယိမ်းထိုး တွန်မြည်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

‘ မှတ်ကိုက်ကိုက်၊ ခြင်ကိုက်ကိုက် မလှုပ်ကြနဲ့၊ တတ်နိုင်ရင် အသက်တောင် မရှုတ်နေကြရလိမ့်မယ်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေရင် မလှုပ်ရှားရင် ဘာမှကြောက်စရာမလိုဘူး၊ လှုပ်ရင် တော့ မြွေတွေကိုက်ခံရပြီသာမှတ်၊ သံဗောတူ မင်းခွေးပါးစပ်ကိုလည်း မင်းပိတ်ထား၊ မြွေတွေ မိတ်လိုက်တာ ဝါမြင်တူးတယ်၊ ငြိမ်ငြိမ်သာနေကြ၊ ဘာမှ မကြောက်ကြနဲ့၊ မကြာ ပါဘူး၊ ခဏ ပဲ ’

တောအတွေ့အကြုံများသော လောရည်ကြီးမောင်ရွှေ၏ စကားသံ မဆုံးမိမှာပင် ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံး လိမ့်ဆင်းလာသလို တဝေါပေါမြည်သံမှာ သူတို့နှင့် ပို၍ နီးကပ်လာသည်။ မြွေတွန်သံများကလည်း ပို၍ကျယ်လောင်လာသဖြင့် ထော်ကြီး ခေါင်းပေါ်ရှိ သစ်ကိုင်းတွင် တွဲဆွဲ လှဲရမ်းနေသော ငန်းမြွေကြီးမှာ စောစောက ထီးထံ ခေါင်းပေါ်ရှိ သစ်ပင်ထက်မှ မြွေကြီးကဲ့သို့ပင် သစ်ပင်ပေါ်မှ ခုန်ဆင်းလာသည်။ ထိုအခါ ထော်ကြီးမှာ ရုတ်တရက်လန့်သွားပြီး ‘အမေလေးဗျ’ အော်လိုက်မိ၏။ သို့သော် မြွေကြီးမှာ ထော်ကြီး၏ အော်လိုက်သံကို လုံးဝဂရုမစိုက်၊ လှည့်၍ပင် တစ်ချက်မကြည့် အားဘဲ မြွေတွန်သံတွေ ဆူညံစွာ ကြားနေရသည့်အပြင် ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံး လိမ့် ဆင်းလာသလို ကြားနေရာဘက်ဆီသို့ အပြေးလိုက်သွားလေသည်။

အမှန်မှာ ထိုမြွေသာမဟုတ်၊ တစ်ခြားသစ်ပင်၊ ချုံပုတ်၊ မြေပြင်မှ ရှိရှိသမျှ မြွေများသည်လည်း တနှိ၍အော်မြည်ကာ ဆူညံသံများ ပဲ့တင်ထပ်နေသည့်ဆီသို့သာ

ပြေးလိုက်သွားနေကြသည်ကို လှမ်းမြင်နေကြရလေ၏။

သည်လိုနှင့် မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှာ လူကြီးတစ်ယောက်ဖက် နီးနီးရှိသော ရောင်စုံ အလုံးကြီးတစ်လုံးသည် ဆင်ခြေလျှောတောင်စောင်းအတိုင်း သူတို့နှင့် လေးငါးလံအကွာမှ တောင်ကြောအောက်ဖက်သို့ လိမ့်ဆင်းလာသည်။ ထိုအလုံးကြီးထဲတွင် အစိမ်း၊ အပြာ၊ အဝါ၊ အနက်၊ အကျား၊ အစင်းကွက်များသည် ပြိုးပြိုး ပြက်ပြက် ရောင်စုံထွက်ကာ လုံးထွေးလိမ့်ပါလာ၏။

ထိုအလုံးကြီးမှာ လှိမ့်ဆင်းလာရင်းက သစ်ပင်၊ ကျောက်တုံး၊ ချုံပုတ်တွေနှင့် တိုက်ကာ လုံးသွားလိုက်၊ အလုံးအဝန်းပျက်၍ ရှည်မျောမျောဖြစ်သွားလိုက်၊ ပြန်လုံးသွားလိုက်နှင့် တလိမ့်လိမ့် လှိမ့်ဆင်းလာနေသည်။ သံဗောဇာတို့အဖွဲ့က တစ်လိမ့်လိမ့် လှိမ့်ဆင်းလာနေသော ထိုရောင်စုံအလုံးကြီးကို မင်တက်မိစွာ ငေးကြည့်နေကြစဉ်မှာပင် အရပ်ရှစ်မျက်နှာက ပြေးလိုက်လာကြသော မြွေပေါင်းစုံသည် ထိုအလုံးကြီးထဲ ပြေးဝင်ရစ်ပတ် လုံးထွေးလိမ့်ကျစ်ကာ တလိမ့်လိမ့် လှိမ့်ပါသွားနေကြသည်။

ထိုအခါမှ ဆင်သင်္ချိုင်းရှာရန်လာကြသော ဆင်ဖမ်းသမားများမှာ မြွေများမိတ်လိုက်လျှင် နှစ်ကောင် သုံးကောင်ကစပြီး တောတောင်ထဲ ရှိရှိသမျှ မြွေများလုံးထွေးလိမ့်ကျစ်ကာ မိတ်လိုက်တတ်ကြသည်ကို ကိုယ်တိုင်မျက်မြင် ကြုံတွေ့နေကြရလေသည်။ သူတို့ ကြည့်နေကြသည့် မျက်စိအောက်၌ပင် မြွေလုံးကြီးသည် အောက်ခြေရှင်းသော မျောက်ချောပင်တောကို ဖြတ်ကာ တောင်စောင်းဆင်ခြေလျှောအတိုင်း တောင်အောက်ဘက်သို့ တလိမ့်လိမ့် လှိမ့်ဆင်းသွားလေသည်။

တစ်တောလုံး တစ်တောင်လုံးရှိ မြွေပေါင်းများစွာတို့မှာ တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် လုံးထွေးရစ်ပတ်ပြီး မြေနိမ့်လျှော တောင်စောင်းအတိုင်း လှိမ့်ဆင်းသွားနေရာ လက်မ၊ ခြေမခန့် အကောင်ငယ်များမှာ မြွေလုံးကြီးကြားတွင် ညပ်လိမ့်ကျစ်မိ၍ သုံးလေးပိုင်းပြတ်သည့်အကောင်ကပြတ်၊ အရိုးအဆစ်ပြတ်၍ မရှုမလှ ကျန်သည့် အကောင်ကကျန်၊ သေသည့်အကောင်ကသေနှင့် မြွေလုံးကြီး လှိမ့်ဆင်းသွားရာ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် မြွေသေ၊ မြွေပြတ်၊ မြွေကျိုး၊ မြွေပိုင်းတွေမှာ မြင်မကောင်း ရှုမကောင်း ရှုပ်ယှက်ခတ်၍ ကျန်နေခဲ့၏။

ထိုမြွေလုံးကြီးဆီမှ မြွေတွန်သံကြား၍ ပြေးလိုက်လာကြသော မိတ်တက်၊ စိတ်

— ရိုးစရာ.

တက်မြေ၊ မမိလိုက်သောမြေများသည် ထိုမြေလုံးကြီး လှိုင့်ဆင်းသွားရာနောက်သို့ အလျင်စလို ပြေးလိုက်သွားနေကြပြန်သည်။ မသေမရှင်ကျန်နေခဲ့သော မြေငယ်များသည် သေခါနီးထိ မိတ်မိတ်မပြေဖြစ်ကာ မြည်တွန်ညည်းတွားရင်း အမြီးတလှုပ်လှုပ်၊ ခေါင်း တရမ်းရမ်း လုပ်နေကြသေးသည်။

မြေလုံးကြီးတောင်အောက်ဖက် တလိမ့်လိမ့် လှိုင့်ဆင်းသွားပြီး တပေါင်၊ အသံများ ပျောက်ကွယ်သွားတော့မှပဲ၊ ဆင်သင်္ချိုင်းရှာသူများမှာ သက်မကိုယ်ဆီချနိုင် ကြသည်။

‘ အေးဗျာ တစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် ကျုပ်တော့ မြေမိတ်လိုက်တာကို ဒီတစ်ခါပဲ ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ကြုံဖူးပါတယ် ’

သူတို့အထဲတွင် သံဇောတူ၊လောရှည်ကြီးတို့နှင့်စာလျှင် တောတောင်အတွေ့ အကြုံနည်းပါးသေးသော ထော်ကြီးက ယခုမှ ရင်သပ်ရှုမောသံနှင့်ပြော၏။

‘ ငါတို့လဲ ဒီလောက်ကြီးကျယ်တဲ့ မြေမိတ်လိုက်ပွဲကြီး ဒီတစ်ခါပဲ မြင်ဖူးပါတယ် ကွာ၊ တောထဲ တောင်ထဲ သစ်ခုတ်၊ ငါးခုတ်ကစပြီး ဆင်ဖမ်းအဖွဲ့ထဲပါနေတာလဲ ဆယ် နှစ်ကျော်ပြီး ဒီတစ်ခါပဲ မြင်ဖူးတွေ့ဖူးပါတယ် ’

သံဇောတူကလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကိုပင် ပြောသည်။

‘ အေး ငါကတော့ ဒီတစ်ခါပါဆို သုံးခါလောက်မြင်ဖူးတယ်ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ အရင် ဒလက်ဖျား၊အမ်းဖျားမှာတုန်းကတော့ ဒီလို ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဟုတ်ဘူး၊ မြေနှစ် ကောင် မိတ်လိုက်ရာကစပြီး ဆယ်ကောင် ကိုးကောင် အကောင်နှစ်ဆယ်လောက်ပဲ မိတ်မိတ်ဝင်ပြီး လာဖူး၊လုံးတွေ့ကြတာတွေ့ဖူးတယ်။ ခုလို အကောင်သေး၊အကောင်မွှား လေးတွေလည်းမပါဘူး၊ အကောင်ကြီးတွေချည်းပဲ အနည်းဆုံး လက်မောင်းလောက် ရှိတဲ့အကောင်တွေ၊ အဲဒီတုန်းက ဦးလေးတင်တို့ သောင်ဆရာကြီးဦးဗန်ကူးတို့လည်း ပါတယ်။ ဒါလက်ဖျားမှာ နောက်တစ်ခါကတော့ လေး ငါး ဆယ်ကောင်ပါ၊ မြင်မတိမ် တောင်အောက်က ဆင်သေချောင်းနားမှာလေ ’

‘ အေးကွ မင်းပါလို့တော်သေးတယ်၊ နို့မို့ မြေမိတ်လိုက်တာ မမြင်ဘူးကြတဲ့ တို့တွေ ကြောက်ကြောက်နဲ့ ထွက်ပြေးမိကြရင် မြေ၊မကိုက်တောင် မိတ်မိတ်ဝင်ပြီး ကမူး ရှူးထိုးပြေးလိုက်လာတဲ့ မြေတစ်ကောင်ကို တက်နှင်းမိပြီး မြေကိုက်ခံမှာ သေချာတယ်’

ထော်ကြီးက မြေများမိတ်လိုက်ကြသည်ကို တောကြီးထဲ၌ သုံးခါမြင်ဖူးပြီ

ဆိုသော လောရူဉ်ကြီးခေါ် မောင်ရွှေအား ကျေးဇူးတင်စကားပြောသည်။

‘ အဲဒီ အတွေ့အကြုံတွေကြောင့်လည်း မင်းတို့ကို ငြိမ်ငြိမ် ကုတ်ကုတ် နေကြဖို့ စောစောက ငါပြောနိုင်တာပေါ့။ မြွေတွေ မိတ်လိုက်ကြတာဟာ အစကနေဦးကတော့ အထီးနဲ့ အမနှစ်ကောင်ကစပြီး နောက်တော့ အနံ့ရ အသံကြားတာနဲ့ တစ်တောလုံး တစ် တောင်လုံး ရှိရှိသမျှ မြွေတွေ မိတ်စိတ်ဝင်လာကြပြီး အကြီး၊အသေး မျိုးတူသော၊ မတူသော အားလုံး ရောပါလာကြပြီး လုံးထွေး လိမ်ကျစ် မိတ်လိုက်ကြတော့တာပါပဲ။ အကောင်ငယ်တွေကတော့ မင်းတို့ မြင်လိုက်ကြတဲ့အတိုင်းပဲ။ အပိုင်းပိုင်း ပြတ်သေတဲ့ အကောင်ကသေ၊ မရှုမလှ အတွင်းကြေ ကြေတဲ့အကောင်ကကြေ၊ အပိုင်းပိုင်းပြတ်တဲ့ အကောင်ကပြတ် ဖြစ်ကုန်ကြ၊ကြတာပဲ။ တောင်ပေါ်သား ချင်းအဘိုးကြီး မုဆိုး တစ်ယောက် တို့ကို ပြောပြပူးတာကတော့ မြွေဟောက်၊ ငန်းမြွေကိုက်ပေမဲ့ လူမသေတာ၊ အချို့ကျတော့ ရေမြွေကနကုတ်ကိုက်လို့ လင်းမြွေကိုက်လို့ သေတာဟာ မျိုးမစစ် မိတ်ရောပါလို့တဲ့။ အဲဒါကိုပဲ ခင်ဗျားတို့ မြေပြန့်သားတွေက လယ်ကွင်းယာကုန်းမှာ ရေမြွေကိုက်လို့သေတာ၊ လင်းမြွေကိုက်လို့သေတာကို တိုက်မြွေမို့၊ အပမိုတာတို့ ဘာဘာ ညာညာ ပြောတတ်၊ကြတယ်မဟုတ်လားတဲ့။ အမှန်က ဘာမှမဟုတ်ဘူး။ ချင်းအဘိုးကြီး ပြောတာက ခု မင်းတို့ မြင်လိုက်ကြတဲ့အတိုင်းပဲ။ မြွေလုံးကြီးထဲမှာ ရေမြွေတွေရော၊ လင်းမြွေတွေရော၊ ငန်းမြွေ၊ မြွေဟောက်၊ တောကြီးငန်းတော်ကျား၊ တောကြီးငန်းပုတ် တွေရော အစုံပါမယ် မဟုတ်လား။ မြွေဟောက်တို့ ငန်းပုတ်တို့နဲ့ လုံးထွေးမိတ်ယှက်မိတဲ့ ရေမြွေမဟာ မြွေဟောက်၊ငန်းပုတ်ဆိပ်သန္ဓေပါတဲ့ ရေမြွေလေးတွေကို မွေးလာမယ်။ အကောင်အနေအထားကသာ ရေမြွေပုံပေါက်နေပေမယ့် အဆိပ်ကျတော့ သူ့အဖေ မြွေဟောက်ဆိပ်၊ငန်းပုတ်ဆိပ်ရှိနေတယ်။ အဲဒီရေမြွေမျိုး၊ လင်းမြွေမျိုးကိုက်ရင် ဆေးတောင် မရှိဘူးတဲ့။ အဲဒါကြောင့် တောထဲတောင်ထဲက စမ်းပေါက် ရေအိုင်တွေမှာ ရေမြွေတွေ တွေ့ပေမယ့် မင်းတို့ အထင်သေးပြီး သွားမကိုင်ကြနဲ့၊ မဖမ်းကြနဲ့လို့ သောင်ဆရာကြီး(ဆင်ကျိုးဦး စီးသူ)ဦးဗန်ကူး မင်းတို့ကို ခဏခဏ ပြောပူးတယ် မဟုတ်လား ’

‘ အေးဗျာ ကိုကြီးရွှေ ပြောပြမှ ကျုပ်တို့ ရှင်းရှင်း လင်းလင်း သိရတော့ တယ်။ ကျုပ်ဆင်ဖမ်းအဖွဲ့ထဲ ပါလာကတည်းက ဦးဗန်ကူးကြီး ပြောပြတာ အစ၊ကတော့

— ရိုးစရာ.

ရေမြေတွေကို ဖမ်းချက်စားရင် တောမှောင့်မှာစိုးလို့ တောပိုင် တောင်ပိုင်တွေ မကြိုက်
မှာစိုးလို့ ပြောတယ်ထင်ခဲ့တာဗျာ ’

‘ အေး.. မင်းကြပ်ကြပ် သတိထား၊ လူကြီးတွေပြောရင် မင်းက အထွန့်တက်
တတ်တယ်၊ ကြံဖန်ပြီး တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုပြောတတ်တယ်။ ခု မြေမိတ်လိုက်တာ
မင်းမျက်မြင်ပဲ၊ မင်းက မြေမိတ်လိုက်ကြတာ မဟုတ်ဘဲ မျိုးခြားချင်း ကိုက်ကြတာ၊
တိုက်ပွဲ ပြစ်ကြတာကော မပြစ်နိုင်ဘူးလားလို့ ဒီကောင် မင်းပြောနေတုန်း စောစောက
ငါ့ကို အထွန့်တက် ဆင်ခြေ ဆင်လက်,ပေးနေသေးတယ်ကွ ’

မောင်ရွှေက မြေများမိတ်လိုက်သည့် အခြေအနေကို ပြောပြနေစဉ် သူ့အစ်ကို
ထော်ကြီးအား ဤသို့ ဤနယ်ကား မပြစ်နိုင်ဘူးလား၊ မိတ်လိုက်ကြတာကော အမှန်
တကယ်ဟုတ်လား ဟု,အနားက မကြားတကြား စောဒကတက် စကားဆိုနေသော
သူ့ညီထော်လေးကို ယခုမှ **ထော်ကြီးက** ဖန်မဲတော့၏။ ထိုအခါမှ **ထော်လေးမှာလည်း**
ငြိမ်ကျသွားတော့သည်။

‘ အေး .. မင်းတို့ကို ငါ.....နည်းနည်းဆက်ပြောဦးမယ်၊ ခဏနားကြရင်းပေါ့
ကွာ၊ အဲဒါမှလည်း ဒီတော ဒီတောင်မှာ ရှိရှိသမျှ မြေတွေဟာ မြေမိတ်လုံးကြီးတွေနောက်
လိုက်ပါသွားကြတော့ တို့အတွက်လဲ အန္တရာယ်မရှိတော့ဘူး၊ လွတ်လွတ် လပ်လပ် သွားခုံ
လာခုံကြအောင်ပေါ့ ’

‘ အေးပါ၊ မင်းသိသမျှ တို့ကို ပြောပြစမ်းပါဦး ’

ဤစကားကိုတော့ ဆင်သင်္ချိုင်းရှာအဖွဲ့တွင် ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ပါလာသူ
သံဗောတူက ပြော၏။

‘ ကျုပ် ဆေးငုံချင်လာတယ်၊ ရမလား ကိုကြီးသံ ’

‘ ရပါတယ်ကွာ၊ ငုံပါ ’

သူ့အစ်ကို **ထော်ကြီး**ဖန်မဲထား၍ အမ်းတမ်းတမ်းပြစ်နေသူ **ထော်လေးက**
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ **သံဗောတူ**ကို အရှက်ပြေ မေးမှန်းသိသဖြင့် **သံဗောတူကလည်း**
ရကြောင်း ပြောလိုက်၏။ ထိုအခါမှ **လောရှည်ကြီးမောင်ရွှေ၏** မြေမိတ်လိုက်စကားကို
ဆက်ဖြစ်လေသည်။

‘ ငန်းဖ၊မြေဟောက်ဖနဲ့ စပ်ကျထားတာ ရေမြေကနကုတ်,ကိုက်ရင်လည်း

သေတာဟာ သူ့အပေ သန္ဓေအဆိပ်ပါလို့ပဲဆိုတာ စောစောက ပါပြောပြီးပြီနော်။ ရုပ်ကသာ ရေမြွေကနကုတ်ပေမယ့် အဆိပ်ကျတော့ ငန်းမြွေ၊ မြွေဟောက် အဆိပ်ဖြစ်နေတာကိုး။ အဲလိုပဲ ကိုယ်ရုပ်အသွင် ကြည့်ရင်တော့ ငန်းမြွေ၊ မြွေဟောက်ရုပ် ဖြစ်နေပေမယ့် အဆိပ်ကျတော့ ရေမြွေကနကုတ်တွေနဲ့ သူ့အမေက မိတ်စပ်ကျထားတော့ ငန်းမြွေ၊ မြွေဟောက်ကိုက်ပေမဲ့ မသေဘူး။ အဆိပ်ပြီးတယ်၊ ဘာရယ် ညာရယ် ပြောကြတာ အဲဒီ သဘောပဲ။ အရေးကြီးဆုံးကတော့ မင်းတို့ တောတောင်ထဲမှာ ဘာမြွေပဲ ဖြစ်ဖြစ် အထင်မသေးမိဖို့ အကိုက်မခံရအောင်နေဖို့ အရေးကြီးဆုံးပါပဲ ’

တောအတွေ့အကြုံ၊ ဆင်ဖမ်း ဆင်လိုက် အတွေ့အကြုံများသည့် မြွေများ တောထဲ တောင်ထဲ မိတ်လိုက်ကြသည်ကို သုံးခါ မြင်ဖူး ကြုံဖူးထားသော လောရှည်ကြီး ဖောင်ရွှေက ရှင်းပြလိုက်တော့မှ ဆင်သမားများသည် မြွေများ တောထဲ တောင်ထဲ မိတ်လိုက်တတ်ကြပုံသဘောကို နားလည် သဘောပေါက်သွားကြလေသည်။

ဒဏ်ရာ အနာတရနှင့် ဆင်သင်္ချိုင်းရှိရာသို့ မုချသွားသေလိမ့်မည်ဟု ထင်ရသော ထိုင်းဆင်နာကြီးနောက်ကို သွေးစက်ခြေရာခံ၍ လိုက်လာကြသော ထံဖောတူတို့အဖွဲ့ သည် တံတောင်ဆစ်ကွေ့ စမ်းချောင်းဖျားတစ်ခုသို့အရောက်မှာ ဆင်နာကြီး၏ သွေးစက် ခြေရာများ ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

ထိုအခါ တောတောင်၊ ခြေရာထောက် အနံ့ထောက်တော်သည်ဟု ဆိုသော မုဆိုးငမောင်၏ခွေးကျားနိုင်ကို အနံ့ခံ ခြေရာကောက်ခိုင်းကြသည်။ ခွေးကျားနိုင်သည် တအင့် အင့် အနံ့ခံ အသံပေးကာ တောင်ကြောတစ်ခုကို ပြေးတက်သွား၏။ ခွေးနောက် သို့ လူတွေကလည်း အပြေးလိုက်ပါကြသည်။

ဆင်သင်္ချိုင်းကိုတွေ့လိုသော လောဘဖောကြောင့်သာ အပြင်းနှင့်လာကြရသော် လည်း အတော်ပင်ပန်းနေကြပြီ။ ထို့ကြောင့် ခွေးထက်ပင် အပြေးမြန်သည်ဆိုသော လောရှည်ကြီးပင် ခွေးကျားနိုင်နောက် အမှီမလိုက်နိုင်ဖြစ်သွားသည်။ လူတွေသာ ပင်ပန်း၍ ခြေလှမ်းမမြန်နိုင်ကြသော်လည်း ခွေးကျားနိုင်ကမူ လူတွေရှေ့က ခြေထွက် နေတုန်းပင်။ တစ်ခါ တစ်ခါ လူတွေရှေ့ ကိုက်အတော်ဝေးဝေး ရောက်သွားပြီး တစ်စုံ တစ်ခုကို ထိုးဟောင်နေသံကိုလည်း ကြားကြရသည်။

ထိုအခါ ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာဖြင့် ဆင်သင်္ချိုင်းရှိရာသို့ သွားနေသော

တိုင်းဆင်ကြီးကိုတွေ့၍ ဟောင်သံပေး အချက်ပြနေပြီအထင်နှင့် လူတွေမှာ ခွေးဟောင် သံကြားရာဆီသို့ အပြေးလိုက်ကြပြန်သည်။ ခွေးကျားနိုင်ထိုးဟောင်နေသော နေရာသို့ ရောက်၍ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ခွေးကျားနိုင်မော့ဟောင်နေရာ သစ်ပင်ပေါ်သို့ မော့ကြည့် လိုက်ကြသောအခါ တောကြောင်၊ ရှဉ့်ငပေါ်တစ်ကောင်ကိုသာ မြင်ကြတွေ့ကြပြန်သည်။

သည်လိုနှင့် တပြည်းပြည်း တရွေ့ရွေ့ရှေ့သို့ ဆက်လိုက်လာရာ တောကြီးမှာ နက်သထက် နက်ရှိုင်းလာသည်။ နေကလည်း အတော်စောင်းသွားလေပြီ။ တစ်ချက် တစ်ချက် အောင်းလောင်းငှက်အုပ်များ လူသံကြား၍ လန့်ပြေး အော်မြည်သွားကြသည် မှာ တစ်တောလုံး တစ်တောင်လုံး သောသော ညံသွားသည်။

တောင်ကြော ဆင်ခြေလျှောအတိုင်းဖြစ်သော်လည်း အတက်ချည်း လာနေကြ ရသောအခါ လူတွေမှာ နေပြောက်မထိုးသော တောကြီးဂနိုင်ထဲ၌ပင် ချွေးပြန်လာကြ သည်။ ထိုကြားထဲ ပုတ်တောင်း၊ညှင်းသိုး အနံ့ဆိုးတွေကလည်း ဆင်သချိုင်းရှာသမား များ၏နှာခေါင်းထဲသို့ စူးစူးရှရှ တိုးဝင်လာနေကြပြန်သည်။ ထိုအခါ သံဗောတူက လောရည်ကြီးအနား တိုးကပ်လာပြီး

‘ ဝှံ့အထင်ကို ပြောရရင်တော့ ဆင်သချိုင်းနဲ့ သိပ်နီးနေပြီထင်တယ်ကွ၊ ဒီကျော ကို ကျော်လိုက်လို့ ဟိုဘက် စမ်းချောင်းဖျားကိုရောက်ရင် ဆင်သချိုင်းကို မုချတွေ့ရ တော့မယ် ထင်တယ်။ ခု ဒီပုတ်သိုးသိုး အောက်တောက်တောက်နံလာတဲ့ အနံ့ဆိုးတွေ ဟာ ဆင်သချိုင်းဆီက လေနဲ့လွင့်လာတဲ့ အနံ့ဆိုးတွေပဲ ဖြစ်ရမယ် ’

သံဗောတူစကားကို ကြားလိုက်ရသောအခါ ဆင်သမားများမှာ လောဘသား များပီပီ အားတက်သွားကြပြန်သည်။ ဆင်သချိုင်းကို တွေ့ကြရတော့မည်ဆိုတော့လည်း ပင်ပန်း နွမ်းနယ်လာသမျှတို့သည် ချက်ချင်း ပျောက်ပျက်သွားကြသလိုပင်။ ထိုအခါ သချိုင်းရှာသမားများ၏ ခြေလှမ်းမှာ ပိုမို မြန်ဆန် သွက်လက်လာကြပြန်သည်။

သို့သော် လူတွေကို ကျော်၍ ရှေ့သို့ ကိုက်နှစ်ဆယ် သုံးဆယ် ပိုရောက်နှင့်နေ သော မုဆိုးခွေးကိုတော့ ဘယ်သူမှ လိုက်မခိုနိုင်ကြ။ ဆင်သချိုင်းမှ အပုတ်နံ့များကို ရလာ၍လားမသိ၊ ခွေးကျားနိုင်မှာ တဂိန်ဂိန် အသံပေးကာ လူတွေရှေ့ အမြဲရောက် သွားနေသည်။

သည်လိုနှင့် တောင်ဆင်ခြေလျှောအတိုင်း တက်လိုက်ကြရာ ရုတ်တရက် ဝေါကနဲ့

အော်မြည်, ထပျံသွားကြသည့် ထောင်ထောင်းမကသော ယင်မ, မဲရိုင်း တစ်အုပ်ကြောင့် လူတွေမှာ လန့်ဖျတ်ပြီး ယောင်ယမ်း၍ မအော်မိလိုက်ကြရအောင်ကိုပင် မနည်း, သတိထားလိုက်ကြရသည်။

ထိုယင်မ, မဲရိုင်းကြီးများ ထပျံသွားကြပြီကာမှ ပုတ်ဟောင်ဟောင် ညှင်းသိုးသိုး အနံ့ဆိုးတစ်မျိုးက ပို၍ အော့အန်ချင်လောက်အောင် နံစော်လာပြန်သည်။

တပြည်းပြည်းနှင့် သင်္ချိုင်းရှာသမားများမှာ တောင်ထိပ်နှင့် နီးလာပြီဖြစ်သည်။ ဟိုဘက်ကျလျှင် အဆင်းချည်းမို့ သက်သာကြပေတော့မည်။ ဆင်သင်္ချိုင်းတွင် ဆင်သေ ကောင်များ အတုံးအရုံး သေဆုံးနေကြပုံနှင့် အနှစ်နှစ် အလလ လာသေ, ထားကြသော တောဆင်ရိုင်းများ၏ ဆင်စွယ် ဆင်ရိုးများကို မြင်ယောင်ကာ ဆင်ဖမ်းသမားများသည် တောင်ထိပ်ပေါ်ရောက်ရန်သာ ဇောကပ်နေကြသည်။

တောင်ထိပ်နားသို့ ချဉ်းကပ်မိကြသောအခါ တောင်စောင်းတစ်နေရာတွင် အလွန်တရာ ဝေဝီမြင့်ခေါင်သော ညောင်မှတ်ဆိတ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို အဝေးကပင် လှမ်း မြင်နေကြရသည်။ ညောင်မှတ်ဆိတ်ဟူသော အမည်နာမနှင့် လိုက်ဖက်ညီထွေလှသော ညောင်ကိုင်းကြီးများနှင့် ပင်စည်မှ ယှက်လိမ် သွယ်တန်းပြာကျနေသော ညောင်မြစ်, မှတ် ဆိတ်မွှေးများမှလည်း အောက်ခြေ၌ တွဲလဲ ယှက်ပြာကာ ပိန်းပိတ်နေကြသည်။ လူကြီး တစ်ယောက်ဖက်၍ပင် မှီအံ့ မထင်သော ရောမ, ညောင်ကိုင်းကြီးများကလည်း လေးထက် လေးတန်သို့ ပြာထွက်နေကြ၏။

ညောင်ပင်ကြီးနှင့် နီးလာလေ အပုတ်နံ့တွေက ပို၍ ဆိုးဆိုး ရွားရွားနံ့လာ လေပင်။ လေရှူးတစ်ချက် ဝှေ့ယမ်းလိုက်ပြီဆိုလျှင် လူတွေမှာ ဆိုးဝါးသော အနံ့အသက် ဆိုးကြောင့် အသက်ရှူပင် မှားတော့မလိုဖြစ်ကာ နှာခေါင်းကို အလိုလို ပိတ်မိထား ဖြစ်သွား ကြသည်။ ရှေ့သို့ ခြေတစ်လှမ်း တိုးလိုက်တိုင်း သစ်ရွက်ကြွေခြောက်တော့မှ ယင်မ, မဲရိုင်းများသည် ဒီဝီဇံတပ်မကြီးများ လဲပြို, ပြေးကြသလို တဝေါဝေါ အော်မြည်၍ ထပျံပြေးနေ ကြသည်။

‘ဟိုက်’ နှာခေါင်းထိလုနီးပါး ထူထပ်နေသော ရွက်ကြွေတောထဲ၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ခြေချော်တက်နင်းမိလိုက်သော **ထံဇောတူ**မှာ လန့်ဖျတ်ပြီး ရုတ်တရက် ‘ဟိုက်’ ခနဲ့ အော်လိုက်မိသည်။

ထံဇောတူသည် တက်နင်းမိလိုက်သော အရာဝတ္ထုကို ခြေထောက်နှင့် ကလော် ကြည့်လိုက်သောအခါ ဆတ်ချိုစုံပါသော ဆတ်ဖားကြီးတစ်ကောင်၏ ခေါင်းခွံတစ်ခုကို

— ရိုးစရာ.

တွေ့ရသည်။ နက်ရှိုင်းဝေသိသော ဤရိုးမတောထဲတွင် ဆတ်ချိုစုံပါ၊ ဆတ်ခေါင်းခွံကြီး တစ်ခုကို တွေ့ရသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်တော့ချေ။ ဆတ်ဖားကြီးတစ်ကောင်သည် ရောဂါ ဘယကြောင့်လည်းကောင်း၊ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်ကာ သက်တမ်းကုန်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဖမ်းကိုက် သတ်ဖြတ်စားသောက်ခြင်းကို ခံရ၍လည်းကောင်း၊ သေဆုံးသွားခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

တောင်ထိပ်ဘက်ရှိရာသို့ နောက်ထပ် ခြေလှမ်းနှစ်ဆယ်လောက် လျှောက်မိ သောအခါ **သံဗောတူ**သည် ညောင်မှတ်ဆိတ်ပင်ကြီး၏ ကိုင်းဖျား ကိုင်းနားအောက်သို့ ရောက်လာ၏။

‘ ဆင်သင်္ချိုင်းဟာ ဒီနေရာတစ်ဝိုက်မှာများဖြစ်နေမလားကွ၊ လောရှည်ကြီး ’

ထိုးထိုး ထောင်ထောင် ဖြစ်နေကြသော တောတိရစ္ဆာန်အရိုးစုများအပြင် ညောင်ပင်ကြီးအောက်ဝန်းကျင်၌ ဟိုတစ်ခု ဒီတစ်ခု ထပ်၍မြင်လာရသော အရိုးစုများ ကြောင့် **သံဗောတူ**က လောရှည်ကြီး ခေါ် **မောင်ရွှေ**ကို လှမ်းပြောလိုက်သည်။

‘ ဆင်သင်္ချိုင်းဟာ ဒီနေရာတစ်ဝိုက်များ ဖြစ်နေမလား ’ ဟူသော **သံဗောတူ**၏ စကားကြောင့် **ထီးထံက** ဆင်သမားအားလုံးကို သတိပိရိယရှိကြရန် အချက်ပေး လက်ခေါက်မှုတ်လိုက်သည်။ ယင်းအချက်ပေးသံကြောင့် ဆင်သင်္ချိုင်းရှာသမားအားလုံး သည် လှံရှည်များကို ရှေ့သို့ ချိန်ရွယ်ကာ ညောင်မှတ်ဆိတ်ပင်ကြီးရှိရာ တောင်ထိပ်ဘက် သို့ သတိပိရိယကြီးစွာဖြင့် တစ်လှမ်းချင်း တက်လာနေကြသည်။

အကယ်၍ ဤနေရာသည် သူတို့ထင်သလို ဆင်သင်္ချိုင်းသာ အမှန်တကယ် ဖြစ်နေပါက ဆင်သေကိုလာစားကြသော ရိုးမ ကျားကြီးများနှင့် တောခွေး၊ ခွေးအ စသည့် သားစားတိရစ္ဆာန်များကို ဤနေရာ၌ ခြေချင်းလိမ်၍ တွေ့ကြရပေမည်။ ထို့ကြောင့် လူတွေမှာလည်း ပိုပြီး ပတ်ဝန်းကျင်၊ဘယ်ညာကို သတိထား လာကြရတော့သည်။ **သံဗောတူ**က လူရှေ့ ကိုက်နှစ်ဆယ်ခန့်သို့ ရောက်နေသော **ခွေးကျားနိုင်**ကိုလည်း လူနှင့် မကွဲမကွာနေစေရန် စုတ်သတ်၍ ပြန်ခေါ်နေရသည်။

သို့သော် **ခွေးကျားနိုင်**က ချက်ချင်း ပြန်လှည့်မလာသေး။ ညောင်ပင်ကြီး အောက်၌ လှည့်ပတ် လျှောက်သွားရင်း အနံ့ခံသည်။

ခွေးကျားနိုင်သည် အပုတ်နံ့ ရထားသဖြင့် **သံဗောတူ**က ပြန်ခေါ်နေသည်ကိုပင် အရေးလုပ် လှည့်ကြည့်ဖော်မရတော့ဘဲ ညောင်ပင်ကြီးအောက်ဘက်၊ရှေ့သို့သာ တိုးသွား

နေလေသည်။

ညောင်ကိုင်းကြီးပေါ်တွင် ဝဲယုံနားနေသော လင်းတကြီးများကို မြင်လာရပြန်သောအခါ ဤနေရာ၊ ဝန်းကျင်သည် မုချ ဆင်သင်္ချိုင်းဖြစ်ရမည်ဟု သံဇောတူစိတ်ထဲမှ အတတ်ယုံကြည်၊ စွဲမှတ်လိုက်သည်။ အရွက်ရွှေ့ထား၍ အရိုးပြိုင်းပြိုင်း၊ ထနေသော ညောင်ကိုင်းကြီးပေါ်တွင် စိမ်ပြေ၊ နပြေနားကာ ဆင်သေကိုစားရန် စောင့်ဆိုင်းနေကြသော လင်းတငှက်များမှာ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် တောင်ပံခတ်၊ ခုန်ပေါက်၍ မျှူးနေကြ၏။

ဆင်သင်္ချိုင်းကို တွေ့ ကြရတော့မည်ဟူသော လောဘစိတ်ကြောင့် သံဇောတူက ညောင်မုဆိုးပင်ကြီးအောက်သို့ အမြန်လှမ်းလျှောက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ညီအရင်းဖြစ်သူ ငထီးထံနှင့်လော့ရှည်၊ ထော်ကြီးတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်မှာ သံဇောတူနှင့် လေးငါးလံအကွာတွင် ကျန်နေခဲ့ကြသည်။ တောင်ကြောမှာလည်း အတက်ချည်းဖြစ်သဖြင့် လူတွေမှာ အတော် မောပန်း၊ နွမ်းဟိုက်နေကြပြီ။

‘ ကျလိ ... ကျလိ ’

‘ ကျိကျိ ... ကျိ၊ ကျိကျိ ကျိ ’

စူးစူးရှရှ ပေါ်လာကြသော အသံများနှင့်အတူ ညောင်ပင်ကိုင်းကြီးတစ်ကိုင်းပေါ်မှ လင်ပန်ကြီးတစ်ချပ်နီးပါးခန့်ရှိသော မည်းမည်းလုံးလုံး အရာဝတ္ထုကြီးတစ်ခုနှင့် အကောင်ကြီးတစ်ကောင်သည် ရွေးကျားနိုင်၏ လည်ကုတ်ပေါ်ကို ပြုတ်ကနဲ့ ခုန်ချလာသည်။ ရွေးကျားနိုင်မှာ တဂိန်ဂိန် အော်မြည်ပြီး ချာလည် ပတ်လည်၊ လည်သွားကာ သံဇောတူ၏ မျက်စိအောက်၌ပင် မြေပြင် ရွက်ကြွေတောထဲ လဲကျသွား၏။

နောက်ထပ် စက္ကန့်ဝိုင်းအချိန်လေးမှာပင် ‘ ကျလိ ... ကျလိ ’ ဟုသော စူးရှရှ မြည်သံများနှင့်အတူ မည်းမည်း၊ ဝိုင်းဝိုင်း၊ လင်ပန်း၊ ဆန်ကော၊ ပန်းကန်ပြား ပမာဏရှိ အလုံးအကြီး၊ အသေးများသည် ညောင်ကိုင်းကြီးများပေါ်မှ ရုတ်တရက် တဖြုတ်ဖြုတ် ခုန်ချလာကြပြန်သည်။

ရုတ်တရက်ဖြစ်သဖြင့် သံဇောတူမှာ ဖွတ်မေ့၊ ပဒတ်မေ့ဖြစ်သွားကာ ညောင်မုဆိုးပင်ကြီး၏ ကိုင်းကြီးများကို မင်တက်မိ ငေးကြည့်နေစဉ် မုတ်ဆိတ်မွေးတွင် ထူလပျစ်တွဲကျနေသော ပင်စည်ဘက်မှ လင်ပန်းပမာဏရှိ မည်းမည်း လုံးလုံး အလုံးတစ်လုံးသည် လူကြီးတစ်ယောက်ဖက်ကျော်လောက်ရှိသော ညောင်ကိုင်းကြီးအတိုင်း သံဇောတူရှိရာဘက်သို့ ပြေးလျှောက်လာသည်။ ပင်စည်ခြေရင်းရှိ ညောင်မုတ်ဆိတ်တွေ

ကြားထဲ ပုန်းနေခဲ့ဟန်ရှိသော ထိုမည်းမည်းလုံးလုံး အကောင်ကြီးက ညောင်ကိုင်း အရင်းဘက်မှ **သံဇောတူ**ရှိရာ အဖျားဘက်သို့ ပြေးလျှောက်လာသည်။ ထိုစဉ် စောစောက ညောင်ကိုင်းကြီးပေါ်၌ စိပ်ပြေ,နပြေနားပြီး ဆင်သားစားရန် စောင့်နေကြသည်ဟု ထင်ရသော လင်းတကြီးမှာပင် လန့်ဖျပ်ကာ အော်မြည်ပျံ့ပြေးသွား၏။ ထိုလင်းတ ငှက်ကြီးများသာ ပြန်,မပြေးလျှင်လည်း ထိုမည်းမည်းလုံးလုံးအကောင်ကြီးနှင့် တိုးတိုက်မိကြမှာ မုချဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လင်းတကြီးက ထိုမည်းမည်း လုံးလုံးအကောင်ကြီးနှင့် တိုးတိုက်မိမှာ ကြောက်၍ ပျံ့ပြေးသွားပုံရသည်။

သူ့အပေါင်းအသင်းများ အော်မြည်အသံပေးလိုက်သဖြင့် ညောင်မှတ်ဆိတ်မွှေးတွေရှိရာ ပင်စည်ဘက်မှ ပြေးထွက်လာသော ထိုမည်းမည်းလုံးလုံးကြီးက ညောင်ကိုင်းဆုံး၍ ခုန်ချလိုက်သောအခါ **သံဇောတူ**၏ ရှေ့တစ်လံအကွာလောက်၌ ကျလာ၏။ ထိုအခါမှ သတိဝင်လာမိသော **သံဇောတူ**ကလည်း ‘အမလေး ... သရဲ ... သရဲဗျို’ဟု ငယ်သံပါအောင်,အော်ရင်း နောက်သို့ တစ်ချိုးတည်း ပြန်ပြေးလာရလေသည်။

သံဇောတူနှင့် ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် လိုက်ပါလာကြသော **ထီးထံ၊ လောရည်ကြီး**နှင့် **ထေရ်ကြီး**တို့ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်မှာလည်း **သံဇောတူ**နည်းတူ အော်ဟစ်ကာ ညောင်မှဆိုးပင်ကြီးဘက်မှ သေပြေး ရှင်ပြေး ထွက်ပြေးလာကြရလေသည်။

ရွေးကျားနိုင်၏ကုတ်ပေါ် ခုန်ချကိုက်သတ်လိုက်ကာ သူ့ကိုလည်း ကိုက်သတ်ရန် သူ့ရှေ့သို့ ခုန်ချလာသော မည်းမည်းလုံးလုံး အကောင်ကြီးကို ကြောက်၍ သေပြေးရှင်ပြေး,ပြေးလာရသော **သံဇောတူ**သည် ခြေဦးတည်ရာ ပြေးရင်းက စမ်းချောင်းတစ်ခုနားအရောက်တွင် ကျောက်တုံးတစ်တုံးနှင့် ခလုတ်တိုက်မိ၍ လဲကျသွားသည်။ သို့သော် သတိလက်လွတ်တော့ ဖြစ်မသွား။ ထိတ်ထိတ်လန့်လန့်နှင့် ချက်ချင်း ကုန်းထကာ စမ်းချောင်းတစ်ဘက်ကမ်းသို့ ဆက်ပြေးလာမိသည်။ စမ်းချောင်းတစ်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သောအခါ သူ့နောက်ကို အန္တရာယ်ပြုရန် တစ်စုံတစ်ယောက် လိုက်လာလေသလားဟု ခြေလှမ်းတုံ့ပြီး နောက်သို့ ပြန်ကြည့်လိုက်သည်။

သူ့နောက်သို့ အန္တရာယ်ပြုရန် လိုက်လာနေသော အရိပ်အရောင်ကို မတွေ့ရတော့မှ **သံဇောတူ**သည် ‘ဟင်’ကနဲ့ သက်မချကာ စမ်းချောင်းဘေးတွင် မောမော

နှင့် ထိုင်ချလိုက်၏။ ထိုအခါမှ လည်ချောင်း အာခေါင် ခြောက်ကာ ရေငတ်လာသည်ကို သတိရသည်။ ထို့ကြောင့် စမ်းရေထဲမှ ရေကို လက်ခုပ်နှစ်ဘက်နှင့် ကုန်းခပ်ကာ ရေထောက်အမောပြေလိုက်ရသည်။

အမောပြေရေထောက်ရင်း လည်ကုတ် မျက်နှာတို့ကို လန်းသွားအောင် စမ်းရေ ဆွတ်နေစဉ် ‘ ဝူး ... ဝေး .. ဝေး ’ ဟူသော ဆင်သမားများ တောထဲ တောင်ထဲ အချက်ပေး အော်ခေါ်တတ်ကြသည့် အချက်ပေးခေါ်သံများကို ကြားလိုက်ရသည်။ **သံဇောတူအသံကြားရာဘက်သို့** ချက်ချင်း ခန့်မှန်း၍ နားစွင့်ထားလိုက်၏။

ဆင်သမားများမှာ တောရိုင်း ဆင်ရိုင်းများ လိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ တစ်စုံ တစ်ခု အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ ကြရ၍သော်လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ ပြေးကြလွှားကြရ၍ လူချင်းကွဲသွားကြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဤသို့ အချက်ပေး ခေါ်အော်ကာ လူပြန်စုတတ်ကြသည်။ တောထဲ တောင်ထဲ၌ အမည်နာမကို ထုတ်ဖော်မခေါ်ဘဲ ‘ ဝေး ဝူး ... ဝူး .. ’ ဟုသာ အသံပေးခေါ်တတ်ကြခြင်းမှာ သင်းခွေချပ်ကောင်များနှင့် သရဲတစ္ဆေများကို ကြောက်၍ဟု အစဉ်အလာ ယုံကြည်လာကြသည်။ လူနာမည်ကို ထိုမကောင်းဆိုးရွားများ သိသွား၊ ကြားသွားလျှင် ထိုနာမည် ပေါက်သူအား လူတွေနှင့် ဝေးရာသို့ မျှားခေါ်သွားကာ ထေသည်အထိ အန္တရာယ်ပေး တတ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ယခု ‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး .. ’ အော်ခေါ်အချက်ပေးနေကြသံမှာ သူ့လူများ ဖြစ်သည်ကို သံဇောတူချက်ချင်းသိလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သူကလည်း သူသည် ဤနေရာ၌ ရှိနေသည့်အကြောင်းကို ‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ... ’ ဟု ပါးစပ်က အဆက်မပြတ် အော်သံပေးကာ ‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ... ’ ဟု အသံပေးရာဘက်သို့ လိုက်သွားသည်။ စောစောက အသံပေးနေသူကလည်း အဆက်မပြတ် အသံပေးကာ သူ့အသံကြားရာဘက်သို့ လိုက်လာနေ၏။

သည်လိုနှင့် ဟိုနေရာက ‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ’ သည်နေရာက ‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ’ နှင့် ဆင်သမားများ၏ အချက်ပေးလူပြန်စုကြသံမှာ တောနက်ကြီးထဲတွင် ပဲ့တင်ထပ်နေသည်။

ဤသို့ပြင် **သံဇောတူနှင့် ငထော်ကြီးတို့နှစ်ဦး** စမ်းဖျားတစ်နေရာမှာ ဦးဆုံး ဆုံမိကြသည်။ ထိုအချိန်မှာ နောက်ထပ်ကြားနေရသော ‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ’ အသံများ

— ရိုးစရာ.

ကလည်း သူတို့ဘက်သို့ နီးကပ်လာနေကြသည်။

‘ ကို ... ကိုကြီးသံ၊ ခင်ဗျားက ရှေ့ဆုံးကဆိုတော့ ကျုပ်မှာ စိုးရိမ်လိုက်ရတာ ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့က နောက်ကဆိုတော့ ခွေးကျားနိုင်ပေါ် အကောင်ကြီး ခုန်ချလိုက်တာ ရိပ်ကနဲပဲ မြင်လိုက်ကြရတယ်။ ခုကြားနေကြရတဲ့ အသံတွေကို ကျွန်တော်ရေကြည့်လာ တယ်။ ငါးယောက်စလုံး ဘာမှမဖြစ်ခဲ့ကြတာ သုရားမ,တာပဲ၊ ခွေးကျားနိုင်ကောဟင် ’

သံဗောတူကိုမြင်သည်နှင့် **ဇေထော်ကြီး**သည် သေတွင်းမှ လွတ်မြောက်လာကြ သူနှစ်ယောက် ပြန်လည်တွေ့ဆုံကြသည့်ပမာ တအားပြေးဖက်ထားလိုက်ပြီး ဟိုတုန်း ကလို မင်းနှင့်ငါနှင့် မဟုတ်တော့ပဲ ဆင်ဖမ်းသမားလူငယ်များခေါ်သလို ‘ ကိုကြီးသံ ’ ဟု ခေါ်ပြောကာ ဝမ်းသာအားရမေးလိုက်၏။

‘ တို့ ခွေးကျားနိုင်ကို ညောင်ပင်စောင့်ရုက္ခစိုးကြီးက ငါ့မျက်စိရှေ့တင် ကုတ် ချိုးသတ်ပစ်လိုက်ပြီကွ၊ အဲဒီကိစ္စ ငမောင်နဲ့ ဘယ်လို ဖြေရှင်းကြရမှန်း မသိတော့ဘူး ’

သံဗောတူကမူ **ဇေထော်ကြီး**ကို ငိုသံပါကြီးနှင့်သာ ပြန်ပြောနိုင်တော့သည်။

‘ ဟာ ခွေးပဲ ကိုကြီးသံရာ တန်ရာတန်ကြေးပေါ့ဗျာ၊ ဒါနဲ့ တစ်ယောက်ဖက် လောက်ရှိတဲ့ မည်းမည်းလုံးလုံး ရုက္ခစိုးတစ်ကောင်ကလဲ ကျုပ်ကိုယ်ပေါ် ခုန်ချလာ တာ ဆင်းထိုးလှုံနဲ့ ရမ်းရိုက်လိုက်ပြီး အပြေးပြန်လို့သာ သိသိလေး လွတ်လာတာဗျာ ’

သံဗောတူနှင့် **ဇေထော်ကြီး**တို့ ခဏရပ်ပြီး စကားပြောနေကြချိန်မှာပင် တစ် ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အချက်ပေး အော်ခေါ်လာနေကြသံတို့မှာ သူတို့နှင့် နီးလာ သဖြင့် သူတို့နှစ်ယောက်မှာလည်း အသံပြန်ပေးရင်း အသံတွေ,ကြားနေရာဆီသို့ လိုက်လာကြသည်။

သို့နှင့် မကြာမီမှာပင် **ဇေထော်လေး**၊ **ထီးထံ**တို့နှင့် ဆုံမိကြသည်။ အရပ်ရှည် သလောက် အပြေးပြန်သော **လောရှည်ကြီးခေါ်မောင်ရွှေ**ကမူ ရုက္ခစိုးညောင်ပင် အောက်မှ မည်မျှထိ ဝေးဝေးကို ပြေးခဲ့သည်မသိ၊ နောက်ဆုံးမှ ရောက်လာလေသည်။ လူစုမိကြသည်နှင့် **သံဗောတူ**က သူတို့ခွေးကျားနိုင်ကို ညောင်ပင်စောင့်ရုက္ခစိုးကြီးက သူ့မျက်စိအောက်တွင် ကုတ်ချိုးသတ်လိုက်သည့်အကြောင်း ပြောတော့သည်။ ထိုအခါ **သူညီထီးထံ**က ‘ မင်းနှမလင် ရုက္ခစိုးကြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ် အားကြီးကြီး ’ ဟု ဆိုလိုက်၏။

‘ ဟင် .. ဒါဆို အဲဒီ ညောင်ပင်စောင့်ရုက္ခစိုးကြီးပေါ်က ကျုပ်တို့ကိုယ်ပေါ် ခုန်ချကြတာ ရုက္ခစိုးတွေမဟုတ်ရင် ဘာကောင်တွေလဲကွ ’ ဟု **လောရှည်ကြီး**က ဝင်မေး၏။

‘ အေးဗျ၊ ကျုပ်အနားခန့်ချလာတဲ့ အကောင်ကလဲ လင်ပန်းကြီး နီးနီးဂိုတာဗျို့ ’

သူတို့အထဲတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သူ **ထော်ထော်ကလည်း** သူတွေ့ကြုံခဲ့ရသည်ကို ဝင်ပြောပြန်သည်။

‘ အေးကွ၊ အစကတော့ ငါလဲ မင်းတို့ပြောသလို ညောင်ပင်ကြီးပေါ်က ရုက္ခစိုးတစ်ကောင် ခန့်ချလာတယ်တော့ မထင်မိဘူး၊ လူသံကြားလို့ ပြေးမလွတ်မှန်းသိရင် သစ်ပင်ပေါ်က ခန့်ချပြီး လူတွေကို ခြောက်တတ်တဲ့ သင်းခွေချပ်ကြီးတစ်ကောင် ခန့်ချလာတယ် ထင်တာပေါ့၊ ငါ့ရှေ့ခန့်ချလာတဲ့အကောင်က ရေအိုးလောက်အလုံးရှိတာကိုး၊ ငါလဲကြောက်ရမ်းပြီး လှံရှည်တစ်ဆုံး ထိုးပစ်လိုက်တာ တန်းလန်းကြီးဖြစ်ပြီး ကျလိ .. ကျလိ အော်နေတော့မှ တောပင်ကူကြီးတစ်ကောင်မှန်း သိရတော့တယ်။ အမွှေးစုတ်ဖွားနဲ့ အဲဒီကောင် လက်ကားယား၊ ခြေကားယားအော်နေတုန်း ညောင်ကိုင်းတွေပေါ်က ခန့်ချလာကြတဲ့ နောက်အကောင်တွေကိုတော့ ငါမကြည့်နိုင်ခဲ့ဘူး၊ သံဗောတူကလဲ သရဲသရဲလို့ အော်ပြေးသံကြားတော့ ငါလဲကြောက်ပြီး ပြေးရတော့တာပေါ့၊ ဦးဗန်းလူကြီးလဲ လူတွေသတ်လို့ နာနာတာဝန် တစ်ကောင်ကောင် သေသွားရင် ပုတ်သင်ညိုတို့ တက်တူ တို့ အသွင်ပြောင်းသွားကြတယ်လို့ ကြားဖူးသလောက် ပြောထားဖူးတာကိုး၊ ဒီကောင်တွေကွာ ဒီညောင်ပင်ဆိုးပင်ကြီးပေါ်မှာ ဘယ်ကမ္ဘေကမ္ဘေက အိမ်တည်နေခဲ့ကြလည်းမှ မသိတာ ’

အပြစ်မှန်ဟု ဆိုရမည့် တောပင်ကူများအကြောင်းကို **ထေးထေးက** ဆင်သမားအားလုံးကို ပြောပြလိုက်သည်။

‘ အေးဗျ တော်တော်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ တောပင်ကူကြီးတွေပဲ၊ ညောင်ကိုင်းတွေပေါ်မှာ နားနေကြတဲ့ လင်းတမောင်နီကြီးတွေဟာ ငါ့အထင်ပြောရရင်တော့ ဒီတောပင်ကူကြီးတွေ ကိုက်သတ်လိုက်တဲ့ တိရစ္ဆာန်အသေတွေကို စားနေကျမို့ စောင့်နေကြတာပဲ ဖြစ်မယ်ဗျ ’

ထောရှည်ကြီးကလည်း သူထင်မြင်ချက်ကို ပြောပြန်သည်။

‘ ငါ့အထင် ဒီညောင်ပင်ကြီးအောက် ရောက်လာလို့ကတော့ ခွေးကျားနိုင်လို့ အကောင်မျိုးမပြောနဲ့ ဆင်ကြီးတွေတောင် ဒီပင်ကူကြီးတွေက ကုတ်ပေါ်ခန့်ချ ကိုက်သတ်ကြမလား မသိဘူး၊ တို့ကိုယ်စား ခုတော့ ခွေးကျားနိုင်

ရိုးစဏ္ဍာ.

သံဇောတူက စိတ်ထိခိုက်ဟန်ဖြင့် ဝင်ပြောသည်။

‘ အော် ... ဒါနဲ့ ကိုကြီးသံက ဆင်ဆိုမှ သတိရတယ်ဗျို့ ... ကျုပ်လဲ တောပင့်ကူ ကြီးတွေကို ကြောက်ပြီး ခြေဦးတည်ရာ စွတ်ပြေးလာတော့ ကျုပ်တို့ လိုက်လာကြတဲ့ ဟိုင်းဆင်နာကြီးခြေရာကို ဟိုသက်စမ်းဖျားမှာ တွေ့ခဲ့ရတယ်ဗျို့။ ခြေရာက လတ်လတ် ဆတ်ဆတ်ပဲ။ ဆင်ချေးတုံးကလဲ မခြောက်သေးဘူး။ ဒီရက်ပိုင်းအတွင်း ဟိုင်းဆင်နာကြီး ဟာ စမ်းဖျားက ဆင်သင်္ချိုင်းကို တက်သွားတာဖြစ်ရမယ် ’

ဟိုင်းဆင်နာကြီးခြေရာကို လောလောလတ်လတ် တွေ့လာရသည်ဆိုသော **လောရှည်ကြီး၏** စကားကြောင့် အားလုံးမှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားကြပြီး ‘ ဘယ်မှာ လဲ၊ ဘယ်စမ်းဖျားမှာလဲ ’ ဟု သူ့ထက်ငါဦး မေးလိုက်ကြသည်။

လောရှည်ကြီးက သူတွေ့ခဲ့ရသော စမ်းချောင်းဖျားဘက်သို့ လက်ညှိုးညွှန်ပြ ချပြော၏။

‘ တို့ နောက်ယောင်ခံလိုက်လာကြတဲ့ ဟိုင်းဆင်ကြီးခြေရာ ဟုတ်မဟုတ် မင်းလက်နှင့် သေသေချာချာကော ထွာမကြည့်ခဲ့ဘူးလား ’

‘ ဟောဗျာ ... ကိုကြီးသံ အခုပြောမှ ဆင်ခြေရာကိုထွာကြည့်ဖို့ ကျုပ် သတိမေ့ ခဲ့တာလားဗျို့။ ညောင်ပင်ကြီးက ရုက္ခစိုးတွေကို ကြောက်လို့ ပြေးရင်းက အပြန်မှာ တွေ့ခဲ့တာဆိုတော့ ခြေရာထွာကြည့်ခဲ့ဖို့ ကျုပ်လုံးလုံးမေ့တယ်ဗျို့။ အရေးကြီးတာမှာ ကျုပ်လုံးလုံးမေ့လာခဲ့ပြီ။ ဒါ ... ဒါ ကျုပ်အပြစ်ပါ ’

လောရှည်ကြီးကမူ ဤအတိုင်း **ဆင်နာကြီး**နောက် စလိုက်လာကြကတည်းက **သံဇောတူ**ပြောဆို မှာကြားထားသော ဆင်ခြေရာကို တိုင်းတာရန် မိမိတို့ လိုက်လာ ကြသော **ဟိုင်းဆင်နာကြီး၏** ခြေရာ ဟုတ်မဟုတ်ကို သိထားရန် အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ သတိပေးခဲ့သည်။ ယခုတော့ **ဟိုင်းဆင်နာကြီး၏** ခြေရာကိုတွေ့ခဲ့ပါလျက် မတိုင်းထွာ မိဘဲ ပြန်လာခဲ့ရသည်ကို စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားလေသည်။

ဤသည်ကို ရိမ်မိလိုက်သော **သံဇောတူက**လည်း **လောရှည်ကြီး** စိတ်သက် သာသွားစေရန်

‘ ခြေရာကို တွေ့ထားခဲ့ပြီမှတော့ တိုင်းထွာဖို့က အရေးမကြီးပါဘူးကွာ၊ ကိုင်း လာကြ၊ မင်းဘယ်နေရာမှာ တွေ့ခဲ့လဲ၊ ကဲ ... ရှေ့ကသွား၊ နေကလဲ ဝင်တော့မယ် ဆိုတော့ နေမဝင်ခင် ဆင်ခြေရာကို တိုင်းထွာ ကြည့်ထားဖို့ လိုလိမ့်မယ်၊ တို့ လိုက်လာ

ကြတဲ့ **ထိုင်းဆင်နာကြီး** ခြေရာသာမှန်ခဲ့ရင် တို့ ဒီည ဒီစမ်းချောင်းနားမှာ စခန်းချပြီး မနက် ဝေလီ၊ဝေလင်းမှာ ဆင်နာကြီးနောက်လိုက်ကြတာပေါ့ 'ဟု ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ **သံဇောတူက** ပြောလိုက်သဖြင့် အားလုံး **လောရှည်ကြီး**နောက်သို့ လိုက်လာကြရသည်။

ဆင်ပစ်မြေ

စွယ်စုံဆင်ပေါက်ကြီး ထိုးလွတ်လိုက်သော **ထိုင်းဆင်နာကြီး**၏ ခြေရာကို စမ်းချောင်းနားတစ်ခုတွင် **လောရှည်ကြီး**တွေ့ခဲ့ရသည်ဆိုခြင်းမှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက် ဆင်ခြေရာနား ဝန်းကျင်ကို ဆင်သမားများလိုက်ရှာကြကာ မကြာမီမှာပင် **ထိုင်းဆင်နာကြီး**၏ခြေရာများကို ထပ်မံတွေ့ရသည်။ ဆင်ကြီးမှာ အင်အား အတော်ကုန်ခမ်းနေပြီနှင့် တူ၏။ ရေပိမ် ရေထောက်ပြီး စမ်းချောင်းဖျားသို့ အတက်တွင် ခြေချော်၊လဲကျသည့် နေရာတစ်ခုကိုတွေ့ရသည်။ ဆင်ကိုယ်လုံးကြီးနှင့် ဖိမိထားသဖြင့် ကျိုးကြေနေသော သစ်ခက် ခြံပုတ်ငယ်များကိုပါ ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ရသည်။ **ထိုင်းဆင်နာကြီး**သည် သူ့ကိုယ်သူ မထိန်းနိုင်ဖြစ်ကာ အလဲလဲ အပြိုပြိုနှင့် အားယူ ကုန်းထရ၍လားမသိ ဒဏ်ရာမှသွေးတွေ တစ်စက်ချင်း ပြန်ကျလာသည်ကို လည်း တွေ့နေကြရသည်။

ထို့ကြောင့် ဆင်သင်္ချိုင်းကိုတွေ့လျှင် အနှစ်နှစ်၊အလလက လာဝေ ထားကြသော ဆင်စွယ်များမှာ ယူမကုန်နိုင်လောက်အောင် ရကြတော့မည်ဟူသော လောဘဇောကြောင့် ဆင်သမားငါးယောက်မှာ ဖောပန်းရမုန်းပင် မသိကြတော့ဘဲ **ထိုင်းဆင်နာကြီး**၏ သွေးစက်ခြေရာအတိုင်းသာ စမ်းချောင်းဖျား ရိုးမတောနက်ထဲသို့ ဆက်လိုက်လာကြပြန်သည်။

စမ်းကွေ့ သုံးလေးကွေ့ကို ကျော်ဖြတ်ပြီးသောအခါ ကျားရဲတောင်နားသို့ ရောက်လာကြသည်။ ဤနေရာမှာ ယခင်က ကျားအလွန်ရဲသည်ဟု ဆင်သမားကြီးများ အဆက်ဆက် ပြောဖူးကြသည်ကို သတိရ၍ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ **သံဇောတူက** သူ့လူ များကို သတိပေးရန် နောက်သို့ လှည့်ကြည့်သည်။

အားလုံးမှာ သူ့နှင့်လေးငါးလံအကွာမှာ လိုက်ပါလာကြသည်ကို မြင်ရသော် လည်း အငယ်ဆုံးလူ **ငထော်လေး**ကို မမြင်မိသဖြင့် 'ငထော်လေးကော'ဟု သံမှန်နှင့် မေးလိုက်သည်။

'နောက်မှာ ပါ၊ပါလိမ့်မယ်ကွာ 'ဟု **ငထီးသံက** စိုးရိမ်တတ်ရန်ကော ဟူသော

— ရိုးစရာ.

သဘောနှင့် သူ့အစ်ကို ကိုပြန်ပြောသည်။

‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ’

ထီးသံ၏ စကားကိုပင် စိတ်မချသေးသလိုနှင့် သံဇောတူက အသံပေးခေါ်ကြည့်လိုက်သည်။

‘ ဝူး ... ဝေး ... ဝေး ’

ထေရ်လေး၏ ပြန်ထူးသံကို ကြားရသည်။ သူတို့မှာ ဆင်သင်္ချိုင်းကို မကြာမီ တွေ့ကြရတော့မည်ဟူသော လောဘဇောကြောင့် တစ်ခါတစ်ခါ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အကွာအဝေးကိုပင် သတိမထားမိကြပဲ ဖြစ်သွားတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု သတိရချိန်တွင် ထေရ်လေးကို အားလုံး ထိုင်စောင့်နေလိုက်ကြသည်။ မကြာမီ သူတို့နားသို့ ထေရ်လေးရောက်လာသည်။

‘ ဒီအတိုင်းဆို ဟိုင်းဆင်နာကြီး ဆင်သင်္ချိုင်းရှိရာကို သွားနေတာတော့ သေချာပြီကွ၊ ဒီတော့ နောက်ဆို တို့လူစု မကွဲကြစေနဲ့တော့၊ ထေရ်လေး ဘယ်လိုလဲ မင်း သိပ်ပင်ပန်းနေပါလား ’

‘ လိုက်နိုင်ပါတယ် ကိုကြီးသံရာ၊ ကျုပ်အပေါ့စွန်နေလို့ နည်းနည်း နောက်ကျ သွားတာပါ။ ဘယ်ခရီး ဘယ်နှစ်ရက် ဆက်သွားသွား သွားနိုင်ပါတယ်၊ ရဲလောင်း မီးပိတ်ထဲမှာ တောဆင်ရိုင်းတွေနဲ့ လိုက်တမ်း၊ ပြေးတမ်း ကစားကြရတာလောက် မပင်ပန်းပါဘူး ’

ထေရ်လေးက ချွေးစက် ချွေးပေါက်တွေကို သူ့ပုဆိုးနှင့် သုတ်ရင်း ပြောလိုက်သည်ကို သံဇောတူက ပြုံးမိလိုက်သည်။

သူပြောသည်မှာ အမှန်လည်း ဟုတ်တော့ဟုတ်၏။ ဆင်ဖမ်းသမားတွေမှာ တောဆင်ရိုင်းများကို ဆင်ကျုံးရှိရာသို့ မောင်းလာကြရာ၌ ဆင်ကျုံးနှင့် ဝေးနေချိန်မှာတော့ လူယောင်ပြ၊ လူသံပေး ပေထုပ်၊ ပြောက်အိုးဖောက်၍ တပြည်းပြည်းချင်း မောင်း လာကြသော်လည်း ဆင်ကျုံးရှိရာ ရဲလောင်းထဲ ဝင်လာချိန်မှာတော့ ဆင်နှင့်လူသားတို့ ထိုနေရာမှာ အစွမ်းပြိုင်ကြရသည်။ ရဲလောင်းထဲ ဝင်မိ၍ ဆင်ကျုံးနှင့် နီးနေပြီ။ လူသားတို့၏ အန္တရာယ်စက်ကွင်းထဲ ဝင်မိနေပြီ ဆိုသည်ကိုသိသော တောဆင်ရိုင်း များသည် ထိုအခါ နောက်သို့ ပြန်ပြေးရန် ကြိုးစားလာကြသည်။ ဤသည်ကို ဆင်ဖမ်း သမားများကလည်း ဆင်များနောက်သို့ ပြန်ပြေးမလာဝံ့အောင် ရဲလောင်းထဲရှိ မီးတား မီးပိတ်တို့နှင့် တား၍

ပိတ်၍၊ ပြန်ပြေးလာသော ဆင်ကို ကျိုးရှိရာသို့ လှည့်ပြေးသွားအောင် အတင်းမောင်း လွတ်ရသည်။

တစ်ခါတစ်ခါ ဆင်ရိုင်းများက အထူးသဖြင့် ကျိုးလွတ်ပူးသော ဆင်ရိုင်းများက မီးတား မီးပိတ်များကိုပင် ထိုးဖောက်၍ နောက်သို့ ပြန်ပြေးလာကြရာ ဆင်လိုက်သမား များမှာ ထိုဆင်၏ ဦးကင်းကို လှံပက်၊ လှံထောက်၍ မျက်နှာချင်းဆိုင် အသက်စွန့်မောင်း လွတ်ရသည်။ ပေကတ် ပေကတ်လုပ်နေလျှင်လည်း အတင်းပင် ဆင်နားကပ်၍ ဆင်ဝမ်း ဗိုက်အောက်ထဲ ပေထုပ်ပစ်ကာ ခြောက်လှန့်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာတွင် တော ဆင်ရိုင်းများနှင့် လူသားဆင်ဖမ်းသမားများမှာ သူ့အသက် ကိုယ့်အသက်လှည့် စွန့်စွန့် စားစား ပြေးလွှားတိုက်ခိုက်ကြရသည်။ ဤသို့နှင့်စာလျှင် ယခု ထိုင်းဆင်နာကြီးနောက် လျှောက်လမ်း၍ အေးအေးဆေးဆေး လိုက်နေရသည်မှာ ပြောပလောက်သည်မဟုတ် ဟု ဇထော်လေးက ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

‘ အေး ဒါဆို မင်း ငထီးသံနောက်ကို မှီအောင်လိုက်၊ နေလဲမြင့်နေပြီးဆိုတော့ တို့ရှေ့နားရောက်ရင် ထမင်းစားပြီး ခဏနားကြမယ်၊ စောစော အဲ .. မနေ့ကနဲ့စာရင် ဒီနေ့ ဆင်ကြီးခြေရာအပြင် သွေးစက်တွေပါ တွေ့လာရပြီဆိုတော့ သယ်နည်းနဲ့မှ ခြေရာ လည်းပျောက် ရေလဲနောက်တော့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးပေါ့ကွာ။ ကဲ ... သွားကြ ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ’ ဟူသော ဇထော်လေး၏ စကားသံမဆုံးမိမှာပင် ဆင်သင်္ချိုင်းရှာ သမားများ၏ ခြေလှမ်းများက စတင်ရွေ့လျားလိုက်ကြသည်။

မိုးချုပ်လျှင် စခန်းချ နားလိုက်၊ မိုးလင်းလျှင် ထိုင်းဆင်နာကြီးနောက်လိုက် လိုက်နှင့် နှစ်ညသုံးရက်အကြာမှာ လူတွေလည်း တော်တော် ပင်ပန်းနေကြပြီ။ သို့သော် ဆင်သင်္ချိုင်းကိုသာ တွေ့လျှင်ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ကြောင့် မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ဇွဲမလျော့ကြ။ ဆင်နာကြီး၏အော်ရာမှာလည်း ယခုမှ သွေးကဗိုကျလာသည်ကို တွေ့ ကြရရာ ဆင်သမားတွေဟာ သူ့ထက်ငါ့ဦး ခြေသန်ကြောင်း၊ မြန်ကြောင်း ပြသ,သကဲ့သို့ ထိုင်းဆင်နာကြီးဆီမှ သွေးစက်ကျရာနှင့် ခြေရာနောက်ကိုသာ လိုက်ပါလျက် ရှိနေ ကြသည်။

ဆင်နာကြီး၏အခြေအနေမှာ တော်တော် ဆိုးဆိုး ရွားရွားနှင့် လှမ်းသွား နေရသည်ကို ခြေရာက,သက်သေပြနေသည်။ **ဟိုင်းဆင်နာကြီး၏** နောက်ခြေလှမ်း တွေမှာ ရှေ့ခြေလှမ်းတွေကို မကျော်နိုင်တော့။ ဆင်ကောင်းတစ်ကောင်၊ သန်မာသော ဆင်တစ်ကောင်သာဆိုလျှင် နောက်ခြေက ရှေ့ခြေကို အမြဲလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း ကျော်နေတတ်သည်။ ယခု **ဟိုင်းဆင်နာကြီး**မှာ ရှေ့ခြေကို ကျော်ရန်မဆိုထားနှင့် မိပင် မမှီဖြစ်နေသည်။ ပြီး,မြေပြင်သို့ ချလိုက်သော ခြေရာများမှာလည်း ညီညီညာညာ တည့်တည့်မတ်မတ် မဟုတ်ဘဲ ကတိမ်းကပါး ယိမ်းသွားပုံစံမျိုးသာ။

အမှန်ကတော့ **ဟိုင်းဆင်နာကြီး**သာမဟုတ်၊ တောတောင် စမ်းချောင်းများကို ဖြတ်ကျော် ဆင်း,တက်၍ နှစ်ည၊ သုံးရက် ခရီးကြမ်းကို အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနှင့် ပြေးလွှား လှမ်းလာခဲ့ကြရသော လူတွေမှာလည်း တဖြည်းဖြည်းနှင့် ညောင်းညာ တောင့်တင်းကာ အင်အားကုန်ချင်နေကြပြီ။

သည်ကြားထဲ တစ်နေ့က တောပင့်ကူကြီးတွေ ရွာတည်,အိမ်လုပ်နေကြသော ညောင်မုဆိုးပင်ကြီးအောက်မှ အသက်လူ၍ ပြေးလာခဲ့ရသဖြင့် ပိုပြီး ပင်ပန်းနွမ်းဟိုက် သွားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ သူမြန် ကိုယ်သန်လည်း ခြေစွမ်းမပြနိုင်ကြတော့၊ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်မှာ တစ်လကွလောက်သာ လျှောက်နေနိုင်ကြတော့သည်။

‘ တို့ ဆိုးဆိုးက ပြောဖူးတာ မင်းမှတ်မိလား ’

‘ ဘာကိုလဲ ’

‘ ကျားရဲတောင် တစ်ဘက်ကြောမှာ ဆင်သေချောင်းဆိုတာ ရှိတယ်တဲ့။ ခု ဒီချောင်းဟာ အဘိုးပြောဖူးတဲ့ ဆင်သေချောင်းဆိုတာပဲ ဖြစ်ရမယ် ’

ကျားရဲတောင်အလွန်မှာ စမ်းချောင်းကြီးတစ်ချောင်းအသစ်တွေ့သဖြင့် ညီဖြစ်သူ **ထီးထံက** အစ်ကိုဖြစ်သူ **ထံဗောတူ**ကို ပြောသည်။

‘ အေး . ဟုတ်မယ်ကွ၊ ဆိုးဆိုးတို့ပြောဖူးတာ၊ ငါလဲ ခု မင်းပြောမှ သတိ ရတယ်၊ ဒီချောင်းကို ဖြတ်ကူးတဲ့ ဆင်တွေဆိုရင် အကုန်သေတာချည်းပဲတဲ့၊ တစ်ကောင်မှ မရှင်ဘူးပြောတယ် ’

‘ ဟင် .. ဘာဖြစ်လို့လဲကွ ’

‘ ဆင်သမားတွေကတော့ ဒီချောင်းထဲက ရေဆင်ကိုက်လို့ဆိုပြီး ပြောကြတယ် တဲ့၊ ဆိုးဆိုးတို့ ကိုယ်တိုင်တွေ့ဖူးတာလား၊ သူများ ကြုံဖူး,တွေ့ဖူးကြတဲ့ လူတွေပြောတာ

လားတော့ မမေးမိဘူးလေ ’

‘ ဟေ .. ဒါဆို ဟေ့ကောင်တွေ၊ မင်းတို့ သတိထားကြ၊ ဒီချောင်းရေထဲကို ဘယ်သူမှ မဆင်းကြနဲ့နော်၊ ချောင်းရေထဲ ဆင်းကူးရင် မင်းတို့ကိုလဲ ရေဆင်က သက်သာ ခွင့်ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ရေဆင်ဆိုတာ အဆိပ်သိပ်ပြင်းတယ်တဲ့၊ လူကြီးတွေက ဆေးမမိဘူးတောင် ပြောတာ ငါလဲကြားဖူးတယ် ’

ခြေလှမ်းမသွက်နိုင်ကြသော ဆင်သင်္ချိုင်းရှာသမားတွေမှာ ယခုအခါ တစ်ယောက် နှင့်တစ်ယောက် တစ်လံနှစ်လံသာ ကွာကြတော့သဖြင့် ငထီးသံတို့ ညီအစ်ကိုအိမ်ကား ကို ကြားမိသွားသော ငထော်ကြီးက သူညီအပါအဝင် အားလုံးကို လူတတ်ကြီးလုပ်၍ သတိပေးစကား ဝင်ပြောလိုက်ပြန်သည်။

ထိုအခါ ဒူးဆစ်သာသာရှိသော စမ်းရေထဲ မည်သူမျှ မဆင်းခွံ့ကြတော့။ သို့သော် ဆင်နာကြီးဖြတ်ကူးသွားရာကို တွေ့သဖြင့် လောရှည်ကြီးက

‘ ဆင်နာကြီးကတော့ စောစောကလေးတင်ပဲ ဖြတ်ကူးသွားတယ် ထင်တာ ပဲကွ၊ ရေနောက်တစ်မျှင် တစ်ကြောနဲ့ စမ်းစနားက ဆင်ခြေရာထဲမှာလဲ ရေနောက်တွေ တွေ့တယ် ’

လောရှည်ကြီး ခေါ် မောင်ရွှေက စမ်းရေနှင့် ဆင်ခြေရာကို ဝိုက်ညှိ၍ပြောပြန်၏။

‘ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ကွာ၊ မဆင်းကြပါနဲ့၊ ကျောက်တုံးနဲ့ သောင်ခုံပေါ်က ဖြတ်ကူး ရင်လည်းရတာပဲ။ ကဲ...လာကြ၊ တို့သောင်ခုံနဲ့ ကျောက်တုံးတွေပေါ်က ဖြတ်ကြရအောင်’
သံဗောတူပြောသည်အတိုင်း စမ်းရေထဲတွင် ပေါ်နေသော ကျောက်တုံးကြီး တွေနှင့် သောင်ခုံပေါ်မှ အားလုံး ဖြတ်လျှောက်လာကြသည်။

‘ ဟေ့ ဒီမှာ ဆင်ချေးတုံး တစ်တုံးတွေ့တယ်ဗျို့လာကြ ... လာကြ ’

‘ ဟဲ့ ငထော်လေး တိုးတိုးပြောပါဟာ၊ မင်းဟာက ရွှေတုံးကောက်ရတာကျ နေတာပဲ ’

အသံကျယ်သွားသော သူညီငထော်လေးကို ငထော်ကြီးက ဆူပူကြိမ်းမောင်း လိုက်သည်။

ငထီးသံသည် ငထော်လေးအနီးသို့ ချက်ချင်း ပြေးသွားပြီး ဆင်ချေတုံးကို လှုံဖြင့် ထိုးခွဲကာ လက်နှင့်ကပ်ကြည့်သည်။

‘ ပူပူနွေးနွေးပဲ ရှိသေးတယ်၊ဟ၊ ဟိုင်းဆင်နာကြီး ဒီမနက်ကမှ ဒီဆင်သေ

ချောင်းကို ပြတ်ကူးသွားတာဖြစ်ရမယ်။ ဒါဆို ဆင်နာကြီးကို တွေ့ဖို့နီးပြီး၊ တို့က သူ့နောက်ကို နောက်ယောင်ခံလိုက်လာမှန်းသိလျှင် ဆင်နာကြီးဟာ ဆင်သင်္ချိုင်းကို မသွားဘဲ နေချင်နေမှာ။ ဆင်တွေဟာ သူတို့သင်္ချိုင်းကို လူသိမခံဘူးလို့လဲ ဆင်သမားကြီးတွေက ပြောပူတယ်။ ပိုပြီး အားလုံး သတိဝီရိယနဲ့ သွားကြရလိမ့်မယ် ’

ထီးထံက ပူပူနွေးနွေးပဲရှိသေးတယ်ဟု ဆိုသဖြင့် အားလုံး အထိအတွေ့ သိချင်၍ ဆင်ချေတုံးကို လက်ခုံနှင့်ကပ်ကြည့်ကြသည်။ ဆင်ချေတုံး၏ အတွင်းသားမှာ ထီးထံပြောသလို အမှန်ပင် ပူပူနွေးနွေးသာ ရှိနေသေးသည်။

ထို့ကြောင့် ဆင်သမားအားလုံးမှာ သတိဝီရိယနှင့်သာ တစ်လှမ်းချင်း မှန်မှန် လိုက်လာသည်။

‘ ရှိ ... ဂိ ... ဂိ ’

အောင်းလောင်းငှက်ကြီးတစ်ကောင်၏ အန္တရာယ်တွေသည်အသံမျိုး အော်မြည် လိုက်သံကြောင့် ဆင်သမားလေးယောက်၏ ခြေလှမ်းတွေမှာ တိုင်ပင်မထားဘဲ အလိုလို ရပ်တံ့သွားကြ၏။ ရောက်နေသည့်နေရာ၌ပင် သစ်ငုတ်တစ်ငုတ်၊ သစ်ပင်တစ်ပင်လိုလို ပြီး၊ ငြိမ်နေကြသော်လည်း ဘာသံမှ နောက်ထပ်မကြားရတော့။ တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက်ကြည့်ကာ ‘ ဘာမြင်သလဲ၊ ဘာကြားသလဲ ’ ဟူသော သဘောနှင့် ခဏတော့ ငြိမ်နေကြသည်။ ငါးမိနစ်ခန့်ကြာသော်လည်း ဘာထူးခြားချက်ကိုမှ မတွေ့ရသည့်အခါ ရှေ့ဆက်၍ စမ်းချောင်းနားအတိုင်း ဆင်နာကြီးခြေရာကျရာအတိုင်း ဆက်လိုက်လာ ကြပြန်သည်။

မကြာမီ စမ်းချောင်းနှုတ်ခမ်းနှင့် ပိုနီးသောနေရာမှ သွားနေသူ လောရှည်ကြီး က ခြေလှမ်းရပ်၍ သံဗောတူကို အသံတိတ်လက်ယပ်ခေါ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခုတော့ ထူးခြားပြီဟု သိလိုက်ကြကာ အားလုံးသည် လောရှည်ကြီးအနီးသို့ အသံတိတ်ရောက် သွားကြသည်။

လောရှည်ကြီးသည် သံဗောတူနှင့် သူ့လူများအားလုံးကို အသံထွက်၍ မပြောတော့ပဲ သူ၏ ဆင်ထိုးလုံနှင့်သာ စမ်းရေအိုင်ထဲကို ဦးစွာညွှန်ပြသည်။ ပြီးမှ သူ၏ ဆင်ထိုးလုံကို ကမ်းစပ်ဘက်သို့ ဝှေ့ယမ်းပြလိုက်ပြန်၏။

ချက်ဆိုလျှင် နားခွက်ကမ်းတောက်ဆိုသလို အားလုံးသည် ဆင်ဖမ်း၊ဆင်လိုက် သမားများချည်း ဖြစ်ကြသဖြင့် လောရှည်ကြီး အသံတိတ်လုပ်ပြနေသည်ကို ချက်ချင်း

ပင် သဘောပေါက်သွားကြသည်။

ဆင်နာကြီးသည် မကြာမီ မိနစ်ပိုင်းလောက်ကမှ ဤစမ်းရေအိုင်၌ ရေစိမ်ပြီး စမ်းဘေးကမ်းပါးသို့ ကတိမ်းကပါး တက်သွားလေပြီ။ စောစောက အောင်းလောင်းငှက် ကြီးတစ်ကောင် အော်ဟစ်သံပေးလိုက်ခြင်းမှာ ဆင်နာကြီးအား ... နင့်နောက်ကို လူတွေ လိုက်လာနေကြပြီ၊ ပြေးတော့ ... မြန်မြန်သာ ပြေးတော့ ... ဟူသော သဘောပင်ဖြစ် ချေမည်။

ထို့ကြောင့် ဤအချိန်ကစပြီး ဆင်သင်္ချိုင်းရှာသမားအားလုံး၏ ပါးစပ်မှာ အလိုလို ပိတ်၍ အသံတိတ်သာ လိုက်နေကြရတော့သည်။ မကြာမီ **ထိုင်းဆင်နာကြီးနှင့်** ဆင်သင်္ချိုင်းကို မလွဲမသွေတွေ့ ကြရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ခြေလှမ်းတွေက သွက်ချင်လာ ကြပြန်သည်။

သောင်ခုံကွယ်သော စမ်းချောင်းတစ်နေရာသို့ အရောက်မှာ ရှေ့သို့ရောက်နေ သော **သံဇောတူက** ရုတ်ချည်းကို တုံ့ရပ်လိုက်ပြီးနောက် နောက်ကပါလာသူတွေကို ဆင်ထိုးလှံနှင့် ထိုးပြလာပြန်သည်။ **ထိုင်းဆင်နာကြီးသည်** သူ၏ကြီးမားသော အတ္တဘော ကြီးကို မနိုင်မနင်း အားတင်းသယ်ယူကာ စမ်းကမ်းပါးယံတစ်ခု၌ ကတိမ်းကပါး ယိမ်းထိုးနေသည်ကို အားလုံးငေးကြည့်နေကြစဉ်မှာပင် **ဆင်နာကြီးသည်** စမ်းဘေး သောင်ပြင်မှ တောစသို့ ဝင်သွားပြန်လေသည်။ ထိုအခါ ဆင်သင်္ချိုင်းရှာသမားတွေမှာ **ထိုင်းဆင်နာကြီး**နောက် ဆက်လိုက်လာကြပြန်သည်။

မကြာမီမှာပင် စမ်းချောင်းဘေးရှိ တောင်ခြေ၊ဆင်ခြေလျှောတစ်နေရာသို့ ရောက်လာကြသည်။ ထိုအခါ ခေါင်းဆောင်ပီပီ သူများထက်ရှေ့သို့ ခြေလှမ်း လေးငါး လှမ်းသာ သာရောက်နေသော **သံဇောတူက** ခြေလှမ်းရပ်၍ သူ့လက်ထဲက ဆင်ထိုး လှံရှည်နှင့် ရှေ့တစ်နေရာကို ထိုးပြနေပြန်သည်။

သူတို့ခြေရာကောက် နောက်ယောင်ခံလိုက်လာကြသော **ထိုင်းဆင်နာကြီး** သည် မလှမ်းနိုင် လှမ်းနိုင်နှင့် တောင်ခြေလျှောအတိုင်း စမ်းချောင်းဘေးမှ လှမ်းတက်သွား သည်ကို အားလုံးရိပ်ကနဲ့ မြင်လိုက်ကြရသည်။

— ရိုးစရာ.

သစ်ရွက်ကြွေထော နွေလပြစ်သဖြင့် တောကြီးမျက်မည်းထဲတွင်ပြစ်သော်လည်း အလင်းပါးပါးကြောင့် မြင်ကွင်းကထင်ရှားနေသည်။ ဤဆင်ကြီး မချီမဆန်နှင့် အားခဲ သွားနေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဤကုန်းလျှောက်တစ်ဘက်တွင် မုချ ဆင်သင်္ချိုင်း ရှိနေပြီဟု အားလုံးထင်လိုက်ကြသည်။

‘ဤဆင်နာကြီး ဆင်သင်္ချိုင်းမရောက်မီ လဲကျပါစေနှင့်၊ သေမသွားပါစေနှင့်’ ဟူ၍လည်း ဆင်သမားတွေက ရင်တမမနှင့် ဆုတောင်းလာကြသည်။ ဆင်နာများသည် အတ္တဘောကိုယ်ခန္ဓာကြီးမားသဖြင့် လဲကျလျှင် ပြန်ထနိုင်ဖို့ အင်မတန် ခဲယဉ်းလှသည်။ လဲကျသောနေရာ၌ပင် မထနိုင်ဘဲ သေသည်က၊ များသည်ကို ဆင်သမားတိုင်း သိနေ ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်နာကြီးနောက်ကို အသံတိတ်လိုက်ကြည့်လာကြရာမှ ဆင် သင်္ချိုင်းမရောက်ခင် ဤဆင်နာကြီး လဲကျ သေသွားမှာ သူတို့က စိုးရိမ်ကြီးလာကြသည်။

ဆင်နာကြီး၏ မလှမ်းနိုင် လှမ်းနိုင် လှမ်းသွားနေသော ခြေလှမ်းကို ရင်တမ၊ မပြင့်ကြည့်ကာ သက်တောင့်သက်သာပင် မနီးမဝေးမှ လိုက်ပါနေကြရ၏။

‘မတော်လို့ ဒီဆင်နာကြီးသာ ဆင်သင်္ချိုင်းမရောက်ဘဲ၊ လမ်းခုလတ်မှာ သေ သွားရင်တော့ တို့ပင်ပန်းခံလိုက်လာကြတာ အလကား အလဟဿ ဖြစ်သွားမှာပဲကွ ’

နောက်ကလိုက်ပါလာကြသော လူငယ်တွေကိုသာ ... လုံးဝ စကားမပြောကြ နဲ့တော့...ဟု တားမြစ်လာသော်လည်း ခေါင်းဆောင်လူကြီးနှစ်ယောက်ဖြစ်သူ **ထံဇောတူ** တို့ညီအစ်ကိုကတော့ **ဆင်နာကြီး၏** အခြေအနေကို ကြားရရုံ၊ လေသံနှင့် ပြော ဆိုလာကြသည်။

‘အေးကွ၊ ဒီအတိုင်းသာဆိုရင် ဒီဆင်နာကြီးက ဒီတောင်ကြောလေးကိုမှ ကျော်နိုင်ပါဦးမလား၊ ဒီဆင်နာကြီး ဒီတောင်ကြောကို မကျော်နိုင်လို့ ဒီတက်အတက်မှာ သေသွားရင်လဲ ဆင်သင်္ချိုင်းကတော့ ဒီအနားတစ်ဝိုက်မှာ မုချရှိလိမ့်မယ်ထင် တာပဲ...။ လာ ... လက်စနဲ့တော့ တွေ့အောင်ကို ဆက်ရှာကြတာပေါ့ကွာ ’

ဆင်နာကြီးကို တစ်ချက်တစ်ချက် လှမ်းမြင်နေကြရသည်မှာ အတော်အခြေ အနေဆိုးနေပြီဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ကြည့်လာကြရင်းနှင့်ပင် သူ့ကိုယ်လုံးကြီးကို မထိန်း နိုင် မဟန်နိုင်ဖြစ်ကာ ဟိုအပင် ဝင်တိုက်၊ ဒီအပင် သွားမှီ၊ ဟိုကျောက်တုံးသွားပျောင် နှင့် ဆင်ကန်းတောတိုး ဖြစ်လာသည်။

ဒန့်လွန်သီး၊ ပဲလင်းမြွေသီးလို တွဲလဲချိတ်သီးနေသော အသီးတွေမှာ တောင်

ဆုတ်၊ တစ်တောင်၊ တစ်လံရှည်သော အသီးတွေနှင့် သစ်ကိုင်းသစ်သီးတွေမှာ ယိမ်းလှုပ်ဝှေ့ခါနေကြသည်။ **ဆင်းစုံကြီးက** ကတိမ်းကပါးပြစ်ပြီး ပင်စည်ကို ဝင်တိုးထွား၍ လားမသိ။ တစ်လံနီးပါးခန့် ရှည်သော ပဲလင်းမြွေသီးလို အသီးရှည်တစ်လုံးသည် **ဆင်းစုံကြီး၏** ကိုယ်ပေါ်သို့ ပြုတ်ကနဲ ကြွေကျလာ၏။ ထိုအချိန်မှာပင် **ဆင်းစုံကြီး၏** အထိတ်တလန့် ဝမ်းခေါင်းသံကြီးနှင့် ‘ ကျီ ’ ကနဲ လန့်အော်လိုက်သံက တစ်တောလုံး တစ်တောင်လုံး ပဲ့တင် ညံ့ထွားသည်။ ရုတ်တရက်ဖြစ်၍ နောက်က လိုက်လာသော ဆင်သမားအားလုံးပင် လန့်ဖျပ်ကုန်ကြသည်။

ဤမျှကြီးမားသော **ထိုင်းဆင်းစုံကြီး၏** ကိုယ်လုံးကြီးပေါ်သို့ လူကြီးလက်ကောက်ဝတ်၊ အရှည်တစ်လံလောက်သာရှိသော သစ်သီးတစ်လုံးကြွေကျရုံနှင့် ဆင်ကြီးလန့်အော်လိုက်သောအသံမှာ ခု၊ချက်ချင်း အသက်ထွက်ရတော့မည့် အတိုင်းပင်၊ ထို့ကြောင့် လူတွေမှာလည်း ရုတ်ချည်းပင် ကြောင်ငေးကာ မင်တက်မိထွားကြ၏။

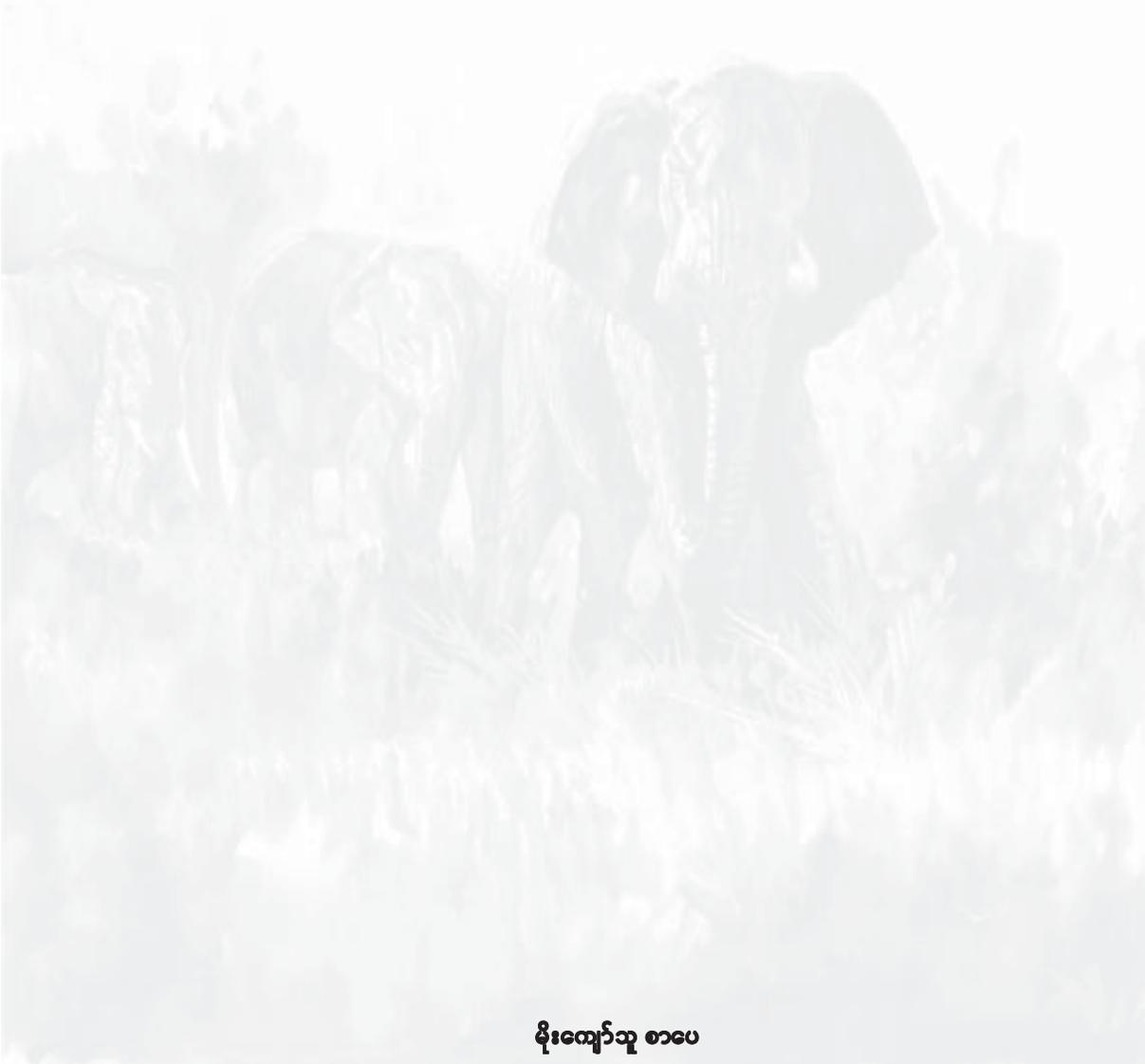
အချင်းအရာမှာ သူတို့ထင်သလို မဟုတ်ချေ။ သစ်ပင်သစ်ကိုင်းများပေါ် တွဲလွဲခိုချိတ်၊ယိမ်းက လှုပ်ရှားနေကြသော သစ်သီးစိမ်းစိမ်းများသည် ဆင်အော်လိုက်သံကြောင့် အားလုံး ပုခက်လွှဲ ယိမ်းလှုပ်လာကြကာ **ဆင်းစုံကြီး**ကိုယ်ပေါ်သို့ ဟိုအပင် သည်အပင်တို့မှ သစ်သီးစိမ်းရှည်ရှည်များ ချက်ချင်း ခုန်ဆင်းလှမ်းပစ်လာကြကာ **ထိုင်းဆင်းစုံကြီး**ကို ဝိုင်းကိုက် ဝိုင်းအုံ လိုက်ကြသည်။

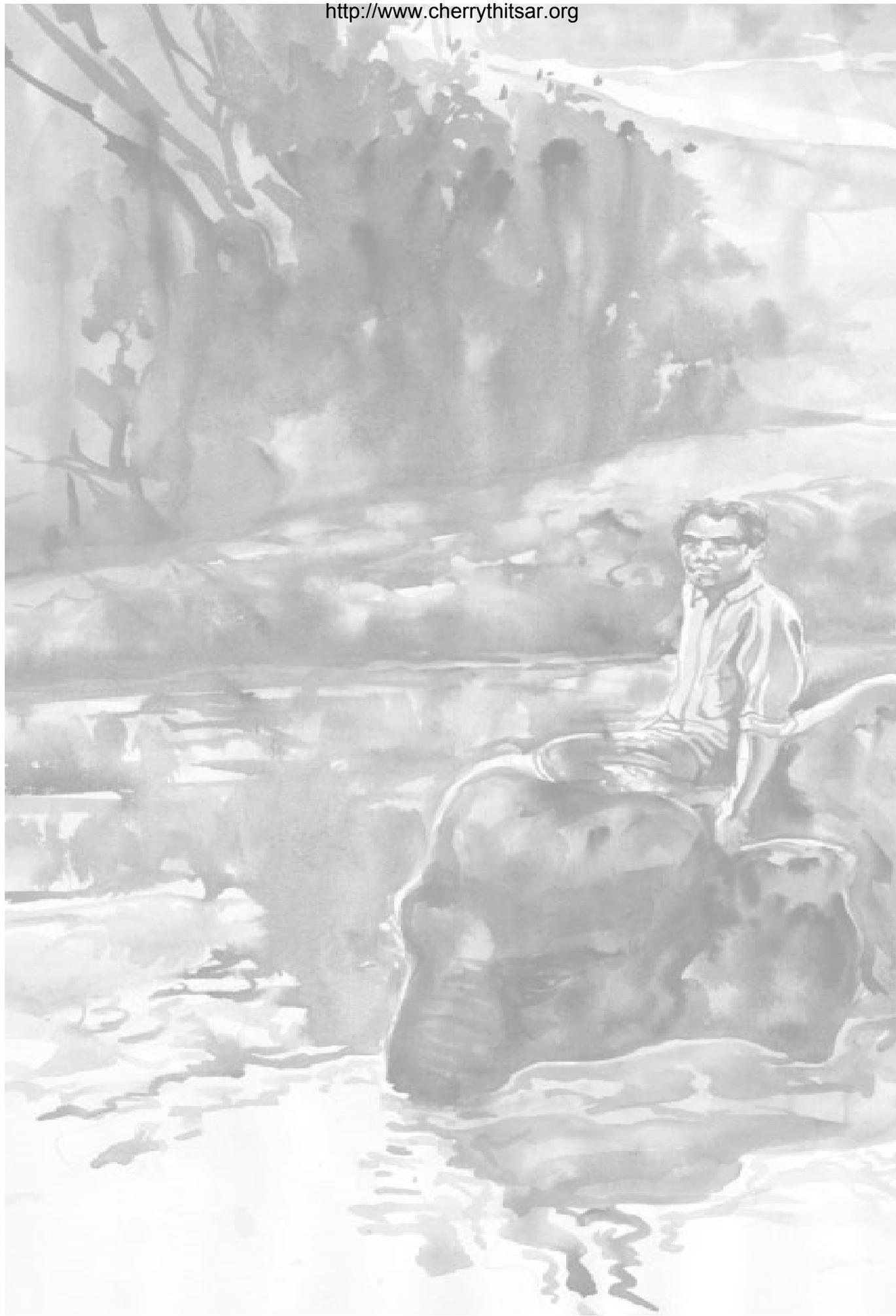
နဂိုကပင် ဒဏ်ရာအနာတရနှင့် မချိမဆန့်ပြစ်သော **ထိုင်းဆင်းစုံကြီး**မှာ မြေပြင်တွင် လူးလွန်အော်ဟစ်ကာ ဝမ်းခေါင်းသံကြီးကို အကြိမ်ကြိမ်ညှစ်ထုတ်၍ အဆက်မပြတ် ညည်းတွားနေသည်။ ပြန်၍လည်း လုံးဝ မထနိုင်တော့။

ဒန့်အလွန်သီး၊ ပဲလင်းမြွေသီးလို အသီးစိမ်းစိမ်းများသည် တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး သစ်ပင်များပေါ်မှ ဆင်ကိုယ်ပေါ် ခုန်ချနေကြရာမှ ‘ ဝို ’ ခနဲ အသံရှည်ကြီးတစ်ခုနှင့်အတူ ကြောင်ကြည့်နေကြသော **သံဗောတူနှင့် ငထီးသံတို့**ကြား ပစ်ကျလာသောအခါ ရှေ့ဆုံးရောက်နေသော သူတို့နှစ်ယောက်မှာ “ **ဆင်ပစ်မြွေ ဆင်ပစ်မြွေတွေဗျ** ” ဟု အော်ဟစ်ကာ ဖနောင့်နှင့်တင်ပါး တစ်သားတည်းကျသည်ဆိုသော ပြေးခြင်းမျိုးဖြင့် အသက်လု၍ ပြေးချလာခဲ့ကြတော့သည်။

စာကြွင်း

ထိုအသီးစိမ်းလိုဖြစ်နေသော ဆင်ပစ်မြွေခေါ် မြွေတစ်မျိုးသည် သခွား၊ ဖရုံညွန့်များမှ မြွေစိမ်းမြီးခြောက်များ သံသေဒဖြစ်လာသလို အသီးမှ ဖြစ်လာကြလေသလား။ သို့မဟုတ် ဆင်သွေးဆင်နဲ့ရ၍ သစ်ပင်ပေါ်က တက်စောင့်နေကြခြင်းလား ဆိုသည်ကိုတော့ ယနေ့အထိ မည်သည့် ဆင်သမားများမှ မပြောနိုင်ကြသလို ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ကြရသော သံဗောတူတို့ ဆင်သင်္ချိုင်းရှာသမားငါးယောက်မှာလည်း အသက်လု၍ သေပြေး ရှင်ပြေး ပြေးလာခဲ့ကြရသဖြင့် ဘာမှ ရေရေ ရာရာ မသိခဲ့ကြပေ။

ဆင်သေချောင်း

မန် နေရာဦးလှကျော်သာတို့အဖွဲ့အနေနှင့် စခန်းတစ်ခု ထပ်ပြောင်းကြရမည်ရက်သို့ ကျရောက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် သစ်တောကြီးဝိုင်း တစ်ခုလုံးတွင် ပြောင်းရွှေ့ကြရမည့် အလုပ်သမားတွေနှင့် ဆူညံနေ၏။

အချို့အလုပ်သမားတွေမှာ မိမိတို့၏ ပစ္စည်းများကို ထုပ်ထူထုပ်၊ ပိုးသူပိုးနှင့် အလုပ်ရှုပ်နေကြ သလို၊ တချို့ကလည်း အေးအေးဆေးဆေး စားထောက်ပြီးမှ စခန်းရွှေ့ကြရမည်ဖြစ်သဖြင့် ငါးကျပ်တောက်များနှင့် စိန်ပြေနပြေ ဝိုင်းဖွဲ့ကောင်းနေကြ သည်။

အလုပ်သမားများမှာ မိမိတို့၏ ဝန်စည်စလယ်များကို တစ်နိုင်စာ ထုပ်ပိုး၊ ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြသော်လည်း မန်နေဂျာဦးလှကျော်သာနှင့် ရုံးအဖွဲ့တို့ မှာ ကား မိုးကာရွက်ဖျင်တဲ၊ အလုပ်စာအုပ်၊ စာပိုင်များ အပြင် အလုပ်နှင့် ပတ်သက်သော တခြား ဝန်စည်စလယ်များကလည်း များပြားလွန်းလှသဖြင့် စခန်းရွှေ့ပြောင်းရာတွင် ဆင်မပါလျှင် ဘယ်လိုမှ မပြောင်းမရွှေ့နိုင် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် စခန်းပြောင်းမည့် ဤနေရာတွင် ဝန်စည်လယ်များ အားလုံးကို အဆင်သင့် ထုပ်ပိုး ပြီးစီးခါမှ ဆင်နှစ်ကောင်မှာ တစ်ကောင်မျှ စခန်းရွှေ့ပြောင်းရာသို့ လိုက်ပါ၊ နိုင်ခြင်းမရှိဟု **ဘမောင်နှင့်ကျော်စံ** ဆင်ဦးစီးနှစ်ယောက်စလုံးက လာပြီး သတင်းပို့ကြသဖြင့် **ဦးလှကျော်သာ**မှာ အကြီးအကျယ် အေးပွနေလေသည်။

‘ အေး ... အေး ... ကောင်းကြပေါ့ကွာ၊ သိပ်ကောင်း၊ သိပ်ကောင်း။ မင်းတို့ နှစ်ယောက် ဝါအလုပ်မှာ ဒီထက်ပိုပြီး အနှောင့်အယှက် ပေးဖို့ကော မရှိကြတော့ဘူး လားဟင် ’

သစ်ထုတ်လုပ်ရေး မန်နေဂျာက အေးသန့်နှင့် အော်လိုက်သောအခါ **ဘမောင်** မှာ ဦးခေါင်းငိုက်စိုက် ကျသွားပြီး၊ **ကျော်စံ**ကမူ အရှိအသေဆုံး အမှုအရာနှင့် မန်နေဂျာ ၏ ရှေ့ပြောင်မှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖင်ထိုင်ချလိုက်သည်။

မန်နေဂျာ စိတ်ဆိုးမည်ဆိုကလည်း ဆိုးစရာပင်။ စခန်းပြောင်းရာတွင် စိတ်အချ ရဆုံးဖြစ်သော ဆင်ဦးစီးနှစ်ယောက်ကို အားကိုး၍ မန်နေဂျာက သူကိုယ်တိုင် ရွေးချယ် ထားသူဖြစ်သည်။ တခြားဆင်များနှင့် ဦးစီးများမှာ လွန်ခဲ့သော တစ်ပတ်လောက်ကပင် စခန်းပြောင်းသွားကြပြီးဖြစ်ရာ မန်နေဂျာ**ဦးလှကျော်သာ**မှာ လက်ရှိ ဆင်သမား နှစ်ယောက်ကိုသာ အကြီးအကျယ် အေးသပြန်နေလေသည်။

‘ ကဲ ဆိုစမ်းပါဦးကွ ဘမောင်ရာ၊ မင်းဆင်က ဘယ်လိုဖြစ်လို့ စခန်း ပြောင်းတာ မလိုက်နိုင်ရတာလဲ ’

ဦးလှကျော်သာက **ဘမောင်**ကို အရင်မေး၏။

‘ ကျွန် ကျွန်တော်ဆင် မုန်တွေ ရုတ်တရက်ကျလာပြီး အနားကို ကပ်မ ရလောက်အောင် ဆိုးနေလို့ပါ ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ နို့ ... ဒီနေ့ ဒီရက်မှာ စခန်းရွှေ့မယ်ဆိုတာ ဟိုသုံးလေးရက်ကတည်းက ငါ ကြိုပြောထားလျက်နဲ့ မင်းကြပ်ကြပ်မတ်မတ် မကြည့်ဘူးလာကွ၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း တစ်နှစ်ရက် နှစ်ရက်အလိုက မုန်စ၊ မုန်နပြင်ရင် မင်း ငါ့ကို လာပြောပါလား။ စခန်း ပြောင်းဖို့ ရက်ရွှေ့တန် ရွှေ့ရမယ်။ ခုတော့ ဒီမနက်ကျမှ ငါက ဘယ်လိုလုပ်ရတော့မှာလဲ။ နို့မဟုတ်ရင် မင်းကိုယ်တိုင်သွားပြီး ခရိုင်ဝန်ကို သံတော်ဦးသွားတင်မှာလား ’

‘ ကျွန်တော်လည်း တော်တော် ဂရုစိုက်ပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း၊ မနေ့ညက ဒီအကောင်ကို စခန်းနားမှာ ထားသိပ်ပြီး သေသေချာချာ ကြည့်တုန်းကလဲ ဘာမုန်ရိပ်

— ရိုးစရာ.

မုန်သွေးမှ မရှိဘဲနဲ့ ခုမနက်ကျမှ ကောက်ရသလို မုန်တွေယိုလာပြီး အရက်နံတွေက လည်း တထောင်းထောင်းနဲ့ ဘယ်လိုမှ ထိန်းမရလောက်အောင် ထောင်းကြမ်းနေပါတယ် ခင်ဗျား ’

‘ အေး သိပ်ကောင်းတာပေါ့ကွာ ’

မန်နေဂျာဦးလှကျော်သာက သက်ပြင်းတစ်ချက်ကို ပင်ပန်းကြီးစွာချပြီး ညည်းလိုက်သည်။

‘ ကျွန်တော့်အထင် စခန်းပြောင်းကြရတော့မယ်ဆိုတော့ အရက်ဝိုင်းတွေက လည်း တစ်ညလုံးလိုလို ဒီကောင်ကြီးကို ဟိုလူတစ်ခွက်၊ ဒီလူတစ်ခွက် အရက်တွေ ဝိုင်းတိုက်ကြလို့ ခုလို မုန်ဝင်လာ ’

‘ တော် ... မင်း စောစောကပြောတော့ စခန်းနားတောင် ခေါ်သိပ်ပြီး ကြပ်ကြပ် မတ်မတ် ဂရုစိုက်ပါတယ်ဆိုကွာ၊ ဘာလို့ အရက်ဝိုင်းတိုက်ကြတာ မဟန့်တားလဲ။ ဒီ ဆင်နဲ့ ပတ်သက်လာရင် မင်းဦးစီးပဲ မဟုတ်လား၊ ငါ တယ် တောက် ’

ဦးလှကျော်သာက စာမောင်၏ မျက်နှာကို လုံးဝ မကြည့်ချင်လောက်အောင် စိတ်ပျက် ဒေါသထွက်ကာ အော်ငေါက်ပစ်လိုက်၏။

စာမောင်ခမျာမှာလည်း သူ့ဝန်ထောက်မင်း မန်နေဂျာကို ဘာမှပြန်မပြောဝံ့ တော့ဘဲ ကြက်ကြီးလည် လိမ်ထားသလို ခေါင်းငုံ့ကာ မြေပြင်မှာသာ ဖင်ချထိုင်လိုက်ပြီး မန်နေဂျာက နောက်ထပ် ဘာများ အမိန့်ပေးဦးမည်နည်းဟု နားစွင့်နေလိုက်ရ၏။

‘ ကဲ ကျော်စံ၊ မင်းဆင် မိုးကြိုး အခြေအနေကကော ’

‘ ကျွန် ကျွန်တော်ဆင်ကလဲ ဒီလို ’

စာမောင်ကို မန်နေဂျာက အော်ငေါက်ထားသော အရှိန်ကြောင့် ဆင်ဦးစီး ကျော်စံမှာလည်း အယောင်ယောင် အမှားမှား ဖြစ်သွားရှာသည်။

‘ ဘာ ... ကွ၊ မင်းဆင်ကလည်း မုန်ကျနေပြန်ပလား ’

‘ မ ... မဟုတ်ပါဘူး ဝန်မင်း၊ ကျွန်တော်ဆင်က ညောင့်စူးတာပါ။ ဟိုတစ်နေ့ ကတောင် ဝန်ထောက်မင်း သစ်တဲထဲ ကျွန်တော် မဲနယ်လာရှာသေးလို့ ဝန်ထောက်မင်း က မေးပါသေးတယ်။ ကြခတ်ဆူးစူးနေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ဝန်ထောက်မင်းကို အစီရင်ခံပြီးထားပါ ခင်ဗျာ ’

ကျော်စံပြောသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ ယခင်နှစ်ရက်လောက်က သူ့ဆင်

မိုးကြိုးကို စခန်းနား၌ လွှတ်ထားစဉ် ကြခတ်ရုံတောထဲ သွားတိုးလာသဖြင့် ခြေထောက် တစ်ဖက်မှာ ကြခတ်ဆူး၊ စူးလာ၍ အနာဖြစ်နေသည်ဟု လာပြောပြီး မဲနယ်တောင်းသွား သေးသည်။

ဤသည်တို့ကြောင့်လည်း ယနေ့ကိစ္စမှာ ကျော်စံ၌ လုံးဝ အပြစ်မရှိဟု မန်နေဂျာ က ယူဆထားသည်။ သို့သော် ဖြစ်နိုင်လို ဖြစ်နိုင်ငြား ကျော်စံကိုလည်း မန်နေဂျာက တီးခေါက်ကြည့်ပြန်၏။

‘ ကြခတ်ဆူးလေး၊ စူးတာနဲ့ မင်းဆင်ကိုလဲ ဝန်တင်လို့တောင် မပြန်ဘူးပေါ့ ဟုတ်လား ’

‘ ကြခတ်ဆူး၊ စူးတာ အနာပြည်တည်နေလို့ မနေ့ကမှ ညှပ်သွင်းပြီး ခွဲထား ရတာပါ ဝန်ထောက်မင်း။ မိုး ... မိုးကြိုးဟာ ဘယ်လိုမှ လမ်းမလျှောက်နိုင်သေးပါဘူး ခင်ဗျာ ’

‘ ကောင်း ... ကွာ ... တောက် ’

မန်နေဂျာ၏ မကျေမနပ် တက်ခေါက်လိုက်သံကြောင့် ဆင်ဦးစီးနှစ်ယောက် ဖြစ်သော စာမောင်နှင့်ကျော်စံသာမဟုတ် တစ်ဖွဲ့လုံးမှာ ရုတ်ခြည်း တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက် နေကြရသည်။

ယခုပြောင်းကြရမည့် စခန်းမှာ ဝန်စည်စလယ်များကို ဆင်နှင့်မတင်လျှင် ဘယ် လိုမှ မဖြစ်သလို စခန်းပြောင်းလာကြမည့် ဤနေ့ ဤရက်ကိုလည်း ခရိုင်ဝန်ထံ ကြိုတင် ကြေညာထားပြီးဖြစ်ရာ စခန်းဖျား၊ စခန်းစွန်ကျသော အမှတ် ၈ နှင့် ၉ တို့မှ အလုပ်သမား များသည် နံနက်ဝေလီဝေလင်း အချိန်ကပင် ကိုယ့်အလုပ်၊ ကိုယ်ထမ်း၍ စခန်းမှ အလျှို့ လျှို့ ထွက်သွားကြပြီးဖြစ်သည်။ ထိုအထဲတွင် ကြိုးဝိုင်းအစမှ သစ်ခေါင်းကြီးဦးဖေကြည် ပင် ပါသွားနှင့်လေပြီ။ မန်နေဂျာတို့အဖွဲ့သည် ယနေ့ အထက်သပြေစခန်းသို့ အချိန်မီ မရောက်သွားလျှင် အားလုံးသော အလုပ်သမားတွေမှာ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်၍ နောက်တစ်နေ့ မနက် အလုပ်ခွင်ဝင်နိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ပြီး ညောင်စူးနေသော ဆင်တစ်ကောင်အဖို့ အလုပ်နားရက်မှာ အနည်းဆုံး သုံးလေးရက်ဖြစ်ပြီး မုန်ကျသော ဆင်ကိုမူ မုန်ရိပ် မုန် သွေး မပျောက်မချင်း ဘယ်လိုမှ အလုပ်ခိုင်း၍ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ထုပ်ပိုးပြီး ဝန်စည်၊ စလယ်များကို အထပ်ထပ်အခါခါ စိုက်ကြည့်ပြီး ဦးလှကျော်သာမှာ စိတ်ဆိုး မပြေဖြစ်နေလေသည်။

— ရိုးစရာ.

‘ ကဲ ... အပြင် ဒီနေ့ အပို့တော့ ဒီပစ္စည်းတွေ ဒီနေရာက သယ်လိုမှ မရွှေ့နိုင် ကြတော့ဘူးပေါ့ကွာ ဟုတ်လား ’

ဆင်ဦးစီးနှစ်ယောက်ဖြစ်သော **သမောင်နှင့်ကျော်စံ**တို့အား မန်နေဂျာက ထပ်၍ မေးခွန်းဆင့်လိုက်သောအခါ နှစ်ယောက်စလုံးခမျာ သယ်လိုမှ ပြန်မပြောနိုင်ကြတော့ဘဲ ဝိုင်သွားကြသည်။ အတန်ကြာမှ **ကျော်စံ**က မန်နေဂျာ၏မျက်နှာကို မဝံ့မရဲ တစ်ချက် ဖော့ကြည့်ပြီး ‘ အပေမယ့် ကျွန်တော်တစ်ခုတော့ အကြံပေးချင်ပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း။ ကျွန်တော်ဆင် မိုးကြိုးက ဒဏ်ရာနဲ့မို့ သယ်လိုမှ မခိုင်းနိုင်ပေမယ့် မုန်ကျနေတဲ့ ဆင်ကိုတော့ မုန်ကို နိုင်အောင် ထိန်းပြီး ကြံဖန်စီးမယ်ဆိုရင် ရနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ မုန် ဆို ’

ကျော်စံ၏ စကားကြောင့် **ဦးလှကျော်**သာ၏ မျက်နှာမှာ ရုတ်ချည်း ဝင်းလက် လာသော်လည်း **သမောင်**၏ မျက်နှာမှာမူ တစ်မဟုတ်ချင်း ရှုံ့မဲ့သွားလေသည်။ ပြီး ... သူ့အား ဆင်ဦးစီးအချင်းချင်း ချောက်တွန်းရမည်လားဟု ကျော်စံကို ရှူးရှူးရှဲ့ရှဲ့လည်း ဖြစ်သွား၏။

‘ ကျော် ... ကျော်စံ၊ မင်းဟာလေ အချင်းချင်း ချောက်တွန်းတဲ့နေရာမှာတော့ ရှားမှရှားပဲကွာ၊ ဒီလို မုန်ပြင်းနေတဲ့ စွယ်ပြောင် ဆင်ပေါက်ကြီး တစ်ကောင်ကို ကြံဖန် ခိုင်းရအောင် သယ်ဆင်ဦးစီးက စီးပေးဝံ့မှာလဲ ’

သမောင်က **ကျော်စံ**၏မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်၍ အေးနှင့် အော်ပစ်လိုက်၏။

‘ အဲကတော့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အခက်အခဲနဲ့ ဖြစ်နိုင်တဲ့လမ်းကို ကျုပ်က ပြော တာပါဗျ။ ခင်ဗျားဆင် ခင်ဗျား မစီးရဲတိုင်း ကျုပ်ကို ချောက်တွန်းတယ် ... ဘာ .. ညာ မပြောပါနဲ့ ’

သမောင်က **ကျော်စံ**ကို ဗျတ်ခနဲ့ တစ်ချက်ကြည့်ပစ်လိုက်၏။ ထိုစဉ်မှာပင် **ကျော်စံ**က ‘ ကျုပ်ဆင်သာဆိုရင် ဒီလောက်မုန်ကို နိုင်အောင် စီးပြီး ဝန်ထောက်မင်း တို့ ဆန္ဒအတိုင်း စခန်းပြောင်းပေးလိုက်မှာပဲ ’ဟု ညည်းသလိုလိုနှင့် ပြောလိုက်၏။ **သမောင်**ကမူ ဘာစကားမှ ထွက်မလာတော့။ ထိုအခါ မန်နေဂျာက ...

‘ နေပါဦးကွ ကျော်စံရာ၊ သမောင်ဆင် ငွေမိုးက မင်းပြောသလို အခြေအနေ မျိုးကော ရှိနိုင်လို့လား ’

‘ ဟာ ... ရှိပြီလား ဝန်ထောက်မင်း၊ ထူးပြတ်ထွက်လောက်အောင် အခြေ

အနေဆိုးတဲ့ မုန်မျိုးမှ မဟုတ်တာတဲ့။ အရက်ကြောင့် ယာယီ ခဏယိုတဲ့ မုန်ပါ။ မုန်ယို တာတောင် ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာ၊ အရက်မူးပြီး ကြမ်းပြနေတာကို ဒီကောင် ကြောက် ပြီး

‘ အေး ... အေး၊ မင်းက ဒီနေရာတင်ထိုင်ပြီး၊ လူစွမ်းကောင်း အစွမ်းပြစကား တွေ ကြပ်ကြပ်ပြောနေ၊ ငါတို့ တစ်မနက်လုံး အမျိုးမျိုး ကြံဖန်ပြီး ပုခက်ကလေး တင်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတာ ဆယ်ခါထက် မနည်းတော့ဘူး။ အနားကို လုံးဝအကပ်မခံဘဲ လိုက်လိုက်ထိုးနေလို့ ထူးတောင် နှစ်ထပ်ခတ်ထားရတယ်ဆိုတာ မင်းမှ မသိတာ ’

‘ ခတ်ခတ်ဗျာ၊ ဒီလိုဆင်မျိုး မုန်ကိုသာ နိုင်အောင်ထိန်းနိုင်ရင် ခိုင်းလို့ရလိုက် တာမှ ဟိုဘက်ကမ်းတောင် လွန်သေး၊ အခုဟာက အလုပ်လုပ်ဖို့မှ မဟုတ်ဘဲ၊ ပစ္စည်း သယ်ရုံလောက်တင်ပဲဟာ ’

အမှန်ဆိုရမူ ဤလိုအကြပ်အတည်းမျိုးတွင် ကျော်စံသည် အလွန်အားကိုး ထိုက်သော ဆင်ဦးစီးကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ကို မန်နေဂျာမှာ ကောင်းစွာ သိထား သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အခြေအနေမှာလည်း ဤဆင်တစ်ကောင်နှင့် ဤဆင်သမား နှစ်ယောက်သာရှိသဖြင့် ဦးကျော်လှသာက ပြင်နိုင်၏ မပြင်နိုင်၏ ဆိုသည်ကို ကျော်စံ အား ထပ်၍ မေးခွန်းထုတ်လိုက်ပြန်၏။

‘ ကဲ ... ငါ တစ်ခုမေးမယ်ကွ ကျော်စံ၊ တကယ်လို့ သမောင်ကသာ စီးခွင့် ပြုမယ်ဆိုရင် သမောင်ဆင် ငွေမိုးကို မင်းစီးပြီး ဆရာတို့ကို စခန်းပြောင်းပေး နိုင်မလား ’

‘ ဒါကတော့ သူ့ဆင်မှ သူမစီးရဲပါဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်ပဲ စီးပေးရမှာပေါ့ ဝန်ထောက်မင်း၊ အခြေအနေအရကို။ ’

‘ ဟား ဟား

‘ ဟေ့ကောင်၊ ရယ်မနေနဲ့၊ ဒီမှာ ငါပြောမယ်၊ ကျော်စံက မင်းဆင်ကို မုန်ထိန်း ပုခက်တင်ပြီး ငါတို့ကို စခန်းပြောင်းပေးပါမယ်ဆိုရင် မင်းကကော မင်းဆင်ကို စီးခွင့် ပေးမယ် ဆိုပါတော့ ’

‘ စီးမယ်လူက စီးပေးဝံ့ပါတယ် ဆိုနေမှ ကျွန်တော်က သာခွင့်မပြုနိုင်စရာ ရှိပါ့မလဲ ဝန်ထောက်မင်း၊ သူစီးရဲရင် စီးပါ၊ ကျွန်တော် ခွင့်ပြုပါတယ် ’ ဟုပြောပြီး တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ‘ ဟေ့ကောင် မင်း၊ သေသေချာချာ လိုက်ကြည့်ပြီးမှ ပြောတာ

— ရိုးစရာ.

ကောင်းတယ်နော်၊ အခြေအနေမသိဘဲ သောက်ရမ်း အာမခံ၊နေတာက ဘာသဘောလဲ၊ မင်းဆင်ဆိုးစီးရာထူးကို ဝန်ထောက်မင်းတို့ဆီက လိုချင်လို့ အပြောမျိုးတော့ လာမချိုး နဲ့နော် 'ဟုလည်း ကျော်စံနားကပ်သွားပြီး ဘမောင်လန်လိုက်သေး၏။

ဆင်ဦးစီးနှစ်ယောက်မှာ မန်နေဂျာရှေ့ဦးပင် သူတင်ကိုယ်တင် ပြစ်နေကြ သဖြင့် ယခင်ကလို ခင်ဗျား၊ကျွန်တော်ပင် မပြောကြတော့ဘဲ မင်းနှင့်ငါ ပြစ်လာကြ၏။ ဤသည်ကို မန်နေဂျာက ' ကဲ ... ဝါတပည့်တို့ မင်းတို့ အခြေအတင်လဲ ပြောမနေကြနဲ့ တော့ကွာ၊ ပြစ်နိုင်ရင် ပြစ်နိုင်ရင် ကျော်စံ၊မင်းလဲ လိုက်ကြည့်ဦး၊ ကဲ ... လာကြ၊ ဆရာ ပါ လိုက်ကြည့်မယ် 'ဟုပြောကာ ဘမောင်နှင့် ကျော်စံတို့ကို ဘမောင်ဆင်ငွေမိုးရို ရာသို့ ခေါ်လာလေသည်။

x x x x x x x

ဘမောင်ဆင်ငွေမိုးကြီးမှာ ရှစ်ပေကျော်မြင့်သော စွယ်ပြောင်ဆင်ပေါက်ကြီး ပြစ်သည်။ ဦးလှကျော်သာတို့အဖွဲ့ကို မြင်သည်နှင့် စူးစူးဝါးဝါး တစ်ချက်အော်လိုက် သည်။ ဤသည်မှာ လူများအား ရန်ရှာရန် စိမ်ခေါ်ခြင်း ပြစ်နိုင်သလို၊ သူဦးစီးဘမောင် ကို နှုတ်ဆက်တာလည်း ပြစ်နိုင်သည်ဟု ကျော်စံက ချက်ချင်းတွက်လိုက်လေသည်။

ကျော်စံသည် ချွန်အစား တောသုံးငါးမြောင်နှစ်လက်ကို ခေါင်းပေါင်းလာသော ပုဆိုးဟောင်းတစ်ထည်နှင့် မြဲမြံခိုင်ခိုင် ချည်စည်းပြီး ဘမောင်ဆင်ငွေမိုးအနားသို့ တစ် လှမ်းချင်း တိုးကပ်သွားလေ၏။ ဦးလှကျော်သာ ဘမောင်နှင့်တကွ လူအားလုံးမှာ အသက်ပင် မရှုကြဘဲ ကျော်စံကိုသာ ရင်တမမနှင့် ငေးကြည့်နေကြ၏။

ငွေမိုးမှာ ရိုးရိုးသားသား အချိန်အခါမျိုးတွင် အလွန်သဘောကောင်းသော သတ္တဝါကြီးပင် ပြစ်သော်လည်း၊ ယခုအခါ မုန်စိတ် မုန်သွေးကြွနေသဖြင့် အတော်ဆိုး သွမ်းနေကြောင်း သိသာသည်။ သူ့နှာမောင်းနှင့် လှမ်းမီသော အရာဝတ္ထုမှန်သမျှကို ချိုးဖဲ၊နင်းချေထားသည်မှာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရစရာ မရှိလောက်အောင် ကျိုးပဲ့ ရှုပ်ပွဲ နေသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် သစ်သား ပုခက်တစ်ခုမှာလည်း တိုးလုံးပက်လက်နှင့် ဖောက်ထိုး မိုးမျှော်ပြစ်နေလေ၏။

အကယ်၍သာ နောက်ခြေနှစ်ဖက်စလုံးကို မျှော့ကွင်း၊ သူးလည်စည်းပြီး ကြိုး

ကြီးလေး၊ ငါးပင်နှင့် လူတစ်ဖက်ခန့်ရှိသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်တွင် ချည်နှောင်တည်းထားခြင်းမရှိပါက လူအုပ်ကို မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုးသတ်ရန် ပြေးလိုက်မည်မှာ မှန်ပါသည်။

ကျော်စံသည် ငွေမိုး၏အရိပ်အခြေကို ခြေလှမ်းတို့၍ ကိုယ်ကိုညွတ်ကာ အကဲခတ်သည်။ ငွေမိုးကလည်း ‘ ဝူး ... ’ ကနဲ့ တစ်ချက် သံရှည်၊ ဆွဲအော်ပြလိုက်စဉ် ကျော်စံကလည်း ‘ ဝူး ... ’ ကနဲ့ တစ်ချက် သံရှည်ဆွဲအော်ပြလိုက်၏။ ပြီး ငွေမိုး အနားသို့ ချက်ချင်း ချဉ်းကပ်သွားလေသည်။

ကျော်စံ ချဉ်းကပ်လာသည်ကို မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ငွေမိုးကြီးသည် ထူးကြီးတစ်ဆုံး ပြေးလိုက်လာပြီး နှာမောင်းကြီး တယမ်းယမ်းနှင့် ကျော်စံကို ဖမ်းဆွဲရန် စတင်လှုပ်ရှားလာသည်။ သို့သော် ကျော်စံကလည်း ဝဲလာသော ငွေမိုး၏ နှာမောင်းနှင့် သူ့ကိုယ်လုံးကို မချိတ်မိအောင် ပါးနပ်၊ လိမ္မာစွာပင် ယိမ်းက၍ ရှောင်တိမ်းကွေ့ပြေးနေသည်။ ထိုသို့ ပြေးရှောင်နေရင်းက ‘ ဟဲ့ကောင်၊ ဟောင်နော် ဟောင်၊ ဟောင်၊ ငွေမိုး မက်၊ မက် ... မက် ’ ဟုလည်း တတွတ်တွတ်၊ အော်ဟစ်၍ အမိန့်ပေးနေ၏။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရန်သူပမာ စိန်ပြေးတမ်း ကစားနေကြရာမှ ကျော်စံက ရုတ်တရက် စူးစူးရှရှ အသံတစ်ခုကို ညစ်အော်လိုက်သောအခါ ငွေမိုး၏ခြေလှမ်းနှင့် တယမ်းယမ်းလှုပ်ခတ်လာသော နှာမောင်းတို့မှာ ရုတ်တရက် တုံ့ဆိုင်းသွားလေသည်။ စက္ကန့်ပိုင်းပင် မကြာလိုက် ရှေ့သို့ ယိမ်းခတ်လာသော ငွေမိုး၏ နှာမောင်းဖျားမှာ ကျော်စံ ချိတ်တွယ် ပါသွားလေသည်။

‘ ဟယ် ’ ကနဲ့ ဖြစ်သွားကြသော ဦးလှကျော်သာနှင့်တကွ လူတွေအားလုံး မှာ အထိတ်တလန့်ဖြစ်ကာ နောက်သို့ ရှေ့ထွက်ကုန်ကြသည်။ လူတွေ၏ ‘ ဟယ်... ’ ကနဲ့ ပြိုင်တူ လန့်အော်လိုက်ကြသံနှင့်အတူ ငွေမိုး၏ အထိတ်တလန့် ‘ ကျီ ... ’ ကနဲ့ အော်လိုက်သံကလည်း တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်ရာ ကျယ်လောင်သွားလေသည်။ ကျော်စံသည် ခါးကြားတွင် ဝှက်ယူလာသော ခါးမြောင်တစ်လက်ကို ချက်ချင်း အသုံးချ လိုက်ပြီးဖြစ်သည်။ လေထဲတွင် ယမ်းနေသော ငွေမိုး၏နှာမောင်းပေါ်၌ ခဏသာ ယိမ်းလေး ခိုနေပြီး ကျော်စံ၏ ခြေထောက်နှစ်ဖက်က ငွေမိုး၏ အစွယ်ရင်းနှစ်ဖက်ပေါ်သို့ ချက်ချင်း ကျရောက်သွားသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျော်စံသည် မျောက်လွှဲကျော် တစ်ကောင်၏ ပေါ့ပါး လျင်မြန်မှု အရှိန်နှင့် ငွေမိုး၏ဦးကင်းထိပ်သို့ ခဏချင်းပင် ဆိုက်ဆိုက်၊ မြိုက်မြိုက် ရောက်သွား

— ရိုးစရာ.

လေသည်။

ကျော်စံ၏ ဒုတိယ ငါးမြှောင်တစ်လက်က ငွေမိုး၏ဦးကင်းထိပ် တစ်ဖက်ကို စိုက်စိုက်မတ်မတ် စူးဝင်သွားပြန်သောအခါ ငွေမိုးမှာ တစ်တောလုံး တစ်တောင် လုံး ပဲ့တင်,ထပ်သွားလောက်အောင် စူးစူးရှရှ လန့်အော်ပစ်လိုက်လေသည်။ သူ့အား ကောင်းစွာ ချုပ်ကိုင်ထားပြီးဖြစ်သော သခင်ဦးစီးသည် ယခုအခါ သူ့ခေါင်းပေါ်ရောက် နေလေပြီ။ သူ့ကလန်ကဆန်လုပ်နေလျှင် ပိုနာတော့မည်ကို သိသဖြင့် လုံးဝ မလှုပ်ရဲ တော့ဘဲ ချက်ချင်း ငြိမ်ကျသွားလေ၏။

‘ ကဲ ထူး,အားလုံး ပြုတ်ကြတော့ဗျိုး ’

ဆင်ပေါ်က ကျော်စံ၏ အောင်နိုင်သောအသံကြောင့် ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩတကြီး ဖြစ်နေကြသော မန်နေဂျာနှင့်တကွ ဆင်သမားများ အားလုံးမှာ ထိတ်ထိတ်,လန့်လန့်နှင့် နောက်သို့ မသိမသာ ရှေ့သွားကြ၏။ ‘ ထူးပြုတ်ပါ ’ ဟု ကျော်စံက ဆိုသော်လည်း ရုတ်တရက် ငွေမိုးနားကို မကပ်ရဲကြသေး။ သို့သော် ဆင်ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော စာမောင် ကမူ မရဲတရဲနှင့်ပင် သူ့ဆင်ငွေမိုးနှင့် ကျော်စံတို့အနား ရောက်သွားပြီး ‘ အိုက်လော ... လာလေကွာ ’ ဟု နောက်လှံကိုင်တစ်ယောက်ကို အကူအညီ,စတောင်းကာ ငွေမိုးကို ပိုင်းဝန်း ထူးပြုတ်ပေးလိုက်ကြလေသည်။

ထူးပြုတ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကျော်စံသည် မန်နေဂျာနှင့် ရုံးအဖွဲ့တို့ တည်ရှိရာ သစ်တဲသို့ ငွေမိုးကို စီးချလာလေသည်။ ထိုအခါ ဆင်ပိုင်ရှင်,ဦးစီးစာမောင် မှာ ငွေမိုးနောက်က လိုက်ရပြီး၊ ဦးစီးဘဝမှ အလိုလို နောက်လိုက်လှံကိုင် ချက်ချင်း ဖြစ်သွားလေသည်။ ဝန်စည်စလယ်များကို ငွေမိုး၏ပုခက်ပေါ်တင်ပြီးပြီးချင်းပင် သူတို့ စခန်းပြောင်းလာကြလေသည်။ ကျော်စံနှင့် စာမောင်တို့က မုန်ယိုနေသော ငွေမိုးကို ကြပ်မတ်၍ ရှေ့ကသွားနှင့်ကြသလို ကျန်လူတွေမှာလည်း နောက်က ထပ်ချပ်မကွာ လိုက်ပါလာကြရသည်။ သို့သော် မုန်ဆင်တစ်ကောင်၏ ခြေလှမ်းကိုမူ သူတို့ မိအောင် မလိုက်နိုင်ကြသေးပေ။

x x x x x x x x

လမ်းတစ်ဝက်လောက်အရောက်တွင် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဝှေးဝှေးရှုရှု ဆင်တည်းသံများကို ဦးလှကျော်သာနှင့်တကွ ရုံးအဖွဲ့သားများ အားလုံး ကြားလိုက်ကြရသည်။ သို့သော် ဤလိုအဖြစ်ဆိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ကြရလိမ့်မည် ဟူ၍ကား မည်သူမျှ မထင်ခဲ့ကြ။ မုန်ကျနေသော ဆင်ဆိုးငွေမိုးကို လူသစ်ဦးစီးကျော်စံက ဦးကင်းပေါ် ငါးမြှောင်နှစ်လက်စိုက်ကာ အတင်းအကြပ် မညှာမတာ စီးချသွားရာ သွေးအလိမ်းလိမ်းနှင့် ပါသွားသော ငွေမိုးမှာ နာကျင်လွန်းသဖြင့် အော်ဟစ်ညည်းထွားခြင်းသာ၊ ဟုထင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မည်သူကမျှ ဆင်ငွေမိုးနှင့် ဦးစီးသစ်ကျော်စံ၊ ဘမောင်တို့ဆီ အလျင်အမြန် မလိုက်မိကြ။ ခြေလှမ်းမှန်မှန်နှင့်သာ ကညင်ချောင်းရှိရာထက်သို့ လျှောက်လာနေကြသည်။ သို့သော် ကညင်ချောင်းနား ထောင်စပ်အရောက်တွင် သူတို့အားဆီးကြိုးနေသော မြင်ကွင်းမှာ

ထောင်ပြင်တွင် ဘုန်းဘုန်းလဲ ညည်းတွားနေသော ဆင်ငွေမိုး၏အနားမှာ ဘမောင် ငိုနေသည်။ ခါးတစ်ဖက်ကို လက်နှင့်နှိပ်နေသော ဦးစီးသစ်ကျော်စံမှာလည်း ရှုံ့မဲ့နေသော မျက်နှာပေါ်တွင် ရေစီးကြောင်းများနှင့်၊ ဦးလှကျော်သာသည် ရုံးအဖွဲ့သားများအားလုံးကို ကျော်တက်ကာ ဘမောင်၊ ကျော်စံနှင့် ငွေမိုးတို့အနားကို ဦးဆုံးပြေးရောက်သွား၏။ မြင်ကွင်းမှာ ကြည့်မကောင်း ရှုမကောင်း။ ငွေမိုးသည် ပုခက်တန်းလန်းနှင့် ထောင်ပြင်တွင် လဲစောင်းကာ ခြေလက်၊ နှာမောင်းတို့ တဆတ်ဆတ်တုန်ပြီး အော်မြည် ညည်းထွားနေသည်။ ပုခက်ထဲ တင်လာခဲ့သော ရုံးသုံးပစ္စည်းတွေမှာလည်း ဗရိုဗရဲနှင့် ထောင်ပြင်တစ်ခုလုံး ကြဲပြန့်နေ၏။

‘ ဟေး ... ဘမောင်၊ ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်ကြတာလဲကွ ’

‘ ဟီး ... ဟင့် ... ဟင်း ... မြင် ... မြင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ ဝန်ထောက်မင်းရယ်၊ ကျွန်... ကျွန်တော်ဆင်ငွေမိုးကို ရေဆင်ကိုက်လိုက်ပြီဗျ။ ဟီး ဟီး ... ’

‘ ဟင် ... မင်းဆင်ကို ရေဆင်ကိုက်လိုက်တယ် ’

‘ ဟုတ် ... ဟုတ်ကဲ့၊ ဟီး ... ဟီး ’

ရုတ်တရက်မူ မန်နေဂျာ ဦးလှကျော်သာမှာ အကြီးအကျယ် ဦးနှောက်ခြောက်သွားလေသည်။ ဆင်တစ်ကောင်သေသွားလျှင် ထိုဆင်၏ သေမှု၊ သေခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခရိုင်မန်နေဂျာကြီး (ယခင်အခေါ် ခရိုင်ဝန်မင်းကြီး) ဆီကို ချက်ချင်း၊ အစီရင်ခံစာ တင်ရမည်။ သူတင်လိုက်သော အစီရင်ခံစာကလည်း သေချာဖို့ လိုအပ်သည်။ ယောင်

— ရိုးစရာ.

ငါးငါး တောရေး,တောင်ရေး ရေးတင်၍ မရ။ ခရိုင်မန်နေဂျာကြီးသည် ဆင်များနှင့် ပတ်သက်၍ မည်မျှ အလေးအနက်ထားသည်ကိုလည်း ဦးလှကျော်သာ သူ့လက် အောက် ရောက်ကတည်းကပင် အသိဖြစ်သည်။

သူနှင့်တကွ လက်ထောက်မန်နေဂျာ သုံးဦးသည် ဤ,တောင်စဉ်ခရိုင်သို့ တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် ရောက်လာကြတုန်းက ခရိုင်မန်နေဂျာကြီး ပြောလိုက်သော စကားများကို ပြန်လည်ကြားယောင်လာကာ ပိုပြီး ဦးနှောက်ခြောက်သွားရပြန်သည်။

“ ဆင်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ မင်းတို့ကို ငါ,အထူးမှာချင်တာကတော့၊ ငါတို့ သစ်ထုတ်လုပ်ရေး အနေနဲ့ ဆင်တွေဟာ ဘယ်လောက် အဓိက ကျတယ်ဆိုတာ မင်းတို့အသိပဲ။အဲဒီတော့ ဆင်အုပ်၊ ဆင်ခေါင်း၊ ဦးစီး တွေကို ကြပ်ကြပ် မတ်မတ် ဦးဆောင်သွားနိုင်ဖို့က မင်းတို့တာဝန်၊ ငါ့အနေနဲ့ ရှင်းရှင်း ပြောရရင် ငါ့ခရိုင်မှာ ဆင်သေ၊ ဆင်ပျောက်တာ မကြားချင်ဘူး။ တစ်နှစ်၊ တစ်နှစ်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် သစ်ဆွဲဆင် ဆိုလို့ဆယ်ကောင်၊ အကောင်နှစ်ဆယ်ရဖို့ မလွယ်ဘူး။ မင်းတို့ မန်နေဂျာဆိုတာတွေကတော့ သေသေ,ပျောက်ပျောက် အရေးမကြီး ဘူး။ တစ်နှစ် တစ်နှစ်ကို သစ်တောသိပ္ပံက မန်နေဂျာတွေဆိုတာ လိုချင်သလောက်ရနိုင်တယ်။ ဆင်တစ်ကောင်ရဖို့သာ မလွယ်တာ၊ ကဲ ငါပြောချင်တာ အဲဒါပဲ သွားကြတော့ ”

မန်နေဂျာ ဘယ်နှစ်ယောက် ငှက်ဖျားမိ၍ သေသေ၊ ဆင်တစ်ကောင် မသေစေ နှင့်ဆိုသော ခရိုင်ဝန်မင်းကြီး၏စကားကို ယခု သူက ပြေရှင်းရတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်ဦးစီးသစ်ကျော်စံနှင့် ဆာမောင်တို့ကို စိတ်မသက်မသာနှင့် လှမ်းကြည့်ပြီး

‘ မင်းတို့ဆင်,ငွေမိုးကို ရေဆင်က ဘယ်လို ဘယ်လို ကိုက်လိုက်တယ်ဆိုတာ လဲ၊ ပြောပြကြဦးလေကွာ ’

‘ ဖြစ်တာက ဒီလိုပါ ဝန်ထောက်မင်း၊ ဒီချောင်းနားရောက်လို့ ငွေမိုးကို ချောင်း ဖြတ်ကူးခိုင်းတော့ ငွေမိုးက ချက်ချင်း,မကူးဘဲ ချောင်းရေကို နှာမောင်းနဲ့ နမ်းရှုံ့ကြည့် ပြီး ပြန်တက်ပြေးဖို့ လုပ်သေးတယ်။ အမှန်တော့ အဲဒီ,ကတည်းကပင် ကျွန်တော်တို့

သတိထားမိဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီချောင်းရေထဲမှာ ရေဆင်ချိုနေပြီဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ မသိကြပါဘူး။ ရေဆင်မြင်လို့ ကြောက်ရွံ့တကြီးဖြစ်သွားတဲ့ ငွေမိုးကိုပဲ နိုင်အောင်ထိန်းကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ချောင်းရေထဲကို မဆင်းဘဲ၊ပေကပ်ကပ်လုပ်နေတဲ့ ငွေမိုးကို သမောင်ကလဲ နောက်ကလံ့နဲ့ဆွဲ ကျွန်တော်ကလဲ နူးပေး၊ ငါးမြှောင်သုံးလိုက် တော့ ငွေမိုးခမျာ မဆင်းရဲ ဆင်းရဲနဲ့ ချောင်းရေထဲ အတင်းဆင်းရတော့တာပဲ။ လော လောဆယ် သူ့အနာမခံနိုင်လို့ ဆင်းသွားရတဲ့ ငွေမိုး ရေလယ်တောင် မရောက်ပါဘူး ခင်ဗျာ ... ၊ အထိတ်တလန့် အော်ဟစ်ပြီး သောင်ပြင်ပေါ် ပြန်တက်ပြေးလာပါတယ်။ ခြေလှမ်း ဆယ်လှမ်းတောင် မပြည့်ပါဘူး။ သောင်ပြင်မှာ ဘုန်းဘုန်းလဲကျသွားတာပါပဲ။ ကျွန်တော်လဲ ပုခက်စောင်းနဲ့ ရိုက်မိလို့ ခါးတစ်ဖက်နာသွားပါတယ် ’

ဦးစီးသစ်ကျော်စံ စကားအဆုံးမှာ **ဦးလှကျော်သာက** **ငွေမိုးဆိတ်ချက်** လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ စောစောက တစ်ကိုယ်လုံး တဆတ်ဆတ်တုန်နေသော ဆင်ငွေ မိုးမှာ အသက်ဖိဝိန်ချုပ်သွားလေပြီ။ လုံးဝ လှုပ်ရှားမှုကို မမြင်ရတော့။

ဆင်ဦးစီးထမောင်၏ ဝါးကနဲ့ ငိုချလိုက်သံက **ဦးလှကျော်သာ၏** ရင်ထဲမှာ ဗုံးတစ်လုံးပေါက်ကွဲလာသလို ခံစားလိုက်ရသည်။ ရေဆင်ကိုက်၍ သေသည်ဆိုသော ဆင်များကို ယခင်က လူပြော,သူပြောသာ ကြားဖူးသော ဝန်ထောက်မင်း**ဦးလှကျော်သာ** မှာ ယခုတော့ ကိုယ်တွေ့ကြုံနေရပြီ။ သို့သော်

စခန်းပြောင်းတွင် ကညင်ချောင်း အရောက်၌ ရေဆင်ကိုက်၍ **ငွေမိုးဆင်** သေသွားပါသည်ဟု,ဆိုလျှင် ခရိုင်ဝန်မင်းကြီးသည် လက်ခံပါမည်လား။ သူတို့ သစ်ထုတ် လုပ်ရေးရှိ မန်နေဂျာများကလည်း ရေဆင်ဆိုသည်ကို အယုံအကြည် မရှိကြ။ ထို့ကြောင့် ယခု **ငွေမိုးသေသည်**ကိစ္စမှာ ဆင်ဆရာဝန်၏ အဆုံးအဖြတ်၌သာ တည်ပေတော့မည်။

ထို့ကြောင့် မန်နေဂျာ**ဦးလှကျော်သာ**သည် ဆင်ဆရာဝန်**ဦးကျော်ထောင်း** ကိုသာ အပူ,တပြင်း အခေါ်လွှတ်လိုက်ရလေသည်။ **ဦးကျော်ထောင်း**ရောက်လာမှ ဤပြဿနာက ရှင်းပေမည်။

မိုးကျော

ဆင်္ဂါဝေဆင်္ဂါ

ဆင် ဆရာဝန်ဦးကျော်ထောင်း ကညင်ချောင်းနားသို့ ရောက်လာချိန်မှာ ထောင်ပြင်တွင် ဗုန်းဗုန်းလဲသေနေသော ဆင်ငွေမိုးအနားတွင် မန်နေဂျာ ဦးလှကျော်သာ အပြင်၊ လက်ထောက်မန်နေဂျာ နှစ်ယောက်နှင့်ဆင်အုပ်၊ ဆင်ခေါင်း၊ ဦးစီး၊ နောက်လိုက် စသည့် ဆင်သမားတစ်ဆယ်ကျော်တို့ကလည်း အမျိုးမျိုး ထင်မြင်ချက်ပေးကာ တစ်ယောက်၊တစ်ပေါက်နှင့် ဆူညံစွာ ပြောဆိုနေကြသည်။

ဆင်ဆရာဝန်အနားရောက်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ငွေမိုးသေဆုံးရသည့် အကြောင်းအရင်းကို မန်နေဂျာဦးလှကျော်သာက ပြောပြလိုက်၏။

‘ သူဦးစီးကတော့ ရေဆင်ကိုက်လိုက်လို့ သေတယ်လို့ ပြောတာပဲဗျ။ ဟုတ် နိုင်ပ၊မလား။ ကြည့်စမ်းပါဦး။ ခင်ဗျားက ဆင်ဆရာဝန်ဘဝနဲ့ နယ်တကာစုံလာတော့ ခုလို ရေဆင်ကိုက်လို့သေတဲ့ ဆင်တွေကိုကော အရင့်အရင်က ခင်ဗျား တွေပူးလား ’

ကညင်ချောင်းထဲက ရေဆင်ကိုက်၍ သေနေသည်ဆိုသော ငွေမိုး၏ခြေလက် များကို တစ်ချောင်းစီ ကိုင်တွယ် ရှာဖွေကြည့်နေသော ဆင်ဆရာဝန်က မန်နေဂျာ၏ စကားကြောင့် ခေါင်းမော့လာသည်။

‘ ရေဆင်ကိုက်လို့ သေတယ်ဆိုတဲ့ ဆင်တွေကို ကျွန်တော်လည်း တစ်ခါမှ တော့ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဆင်သမားတွေ အတော်များများကတော့ ရေဆင်ရှိ တယ်ဆိုတာ ယုံကြည်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်ချင်းတွင်းပျားမှာ တစ်ခါကြုံဖူးတာနဲ့

တော့ ခုအပြစ်က တူနေသလို အရှိသားဗျာ့ ’

‘ ဟင် ... ဟုတ်လား၊ ဆရာဝန်ကြီး ပြောစမ်းပါဦး။ ဘယ်လို တူနေလို့လဲ ’

‘ ခုလိုပဲဗျာ့၊ ချောင်းထဲကို ဆင်မောင်းချလိုက်တော့ ဆင်က အော်ပြီး ပြန်တက် ပြေးလာတာ။ သောင်ပြင်လဲ ရောက်ရော ချက်ချင်း ဗုန်းဗုန်းလဲသေတာပဲ ’

‘ ဒါ ... ဒါဆို ရေဆင် ကိုက်လိုက်လို့ သေတာ သေချာတာပေါ့ ’

‘ အဲဒီလိုလည်း ကံသေကမ္မပြောလို့တော့ မရသေးဘူးဗျာ့၊ ရေဆင်ကိုက်တယ် ဆိုရင် ဒဏ်ရာတော့ တွေ့မှာပေါ့ ’

‘ ဟာ ဝန်ထောက်မင်း၊ ရေဆင်အစွယ်က သေးသေးလေးဗျာ့၊ ရေဆင်ကိုက် တယ်လို့ စကားအပြစ်သာ ပြောကြပေမယ့် အမှန်က ရေဆင်က ကိုက်တာမဟုတ်ဘူး ဗျာ့၊ အစွယ်နဲ့ ထိုးလိုက်တာဗျာ့၊ ဆင်ကောင်ကြီး ကိုယ်ပေါ်မှာ ရေဆင်အစွယ်နဲ့ ထိုးလိုက် တဲ့ဒဏ်ရာကို ရှာတွေ့ဖို့ဆိုတာ ဘယ်လွယ်လိမ့်မလဲ၊ ကောက်ရိုးပုံထဲ အပ်ပျောက်ရှာ ’

မန်နေဂျာဦးလှကျော်သာနှင့် ဆင်ဆရာဝန်တို့ ပြောဆိုနေကြသည့်ထဲ ဆင်ခေါင်းဦးမြဝေက သူ့ကြားပူးနားဝကို ဝင်ပြောပြန်၏။

‘ ရေဆင်အစွယ်က သေးသေးလေးလား ’

‘ ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ၊ မီးခြစ်ဆံလောက်ပဲ ရှိပါတယ် ’

‘ ဒါဆို ခင်ဗျား ရေဆင်အစွယ်ကို မြင်ပူးတာပေါ့နော်။ ရေဆင်အကောင်ကို ကော မြင်ပူးသေးလား ’

ဆင်ငွေမိုး၏ ခြေလက်များတွင် ရေဆင်ကိုက်လိုက်သော ဒဏ်ရာကို တွေ့လို့ တွေ့ ငြားလိုက်ရှာနေသော ဆင်ဆရာဝန်ဦးကျော်ထောင်းက ဆင်ခေါင်းဦးမြဝေဆီ၊ ဗျတ် ကနဲ့ လှည့်ကြည့်၍ မေး၏။

‘ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်တော့ မမြင်ပူးပါဘူး ဝန်ထောက်မင်း၊ ကျွန်တော့်အသိုက် က ပြောပြပူးလို့ ကြားပူးတာ ပြောတာပါခင်ဗျာ ’

ရေဆင်အစွယ်ကို သူ့ကိုယ်တိုင်ပဲ မြင်ပူးသလိုလိုနှင့် အတည်ပေါက်ပြောနေ သော ဆင်ခေါင်းဦးမြဝေ၏စကားကို ကြားရသောအခါ စောစောက သူ့ဆီအကြည့်ရောက်နေ ကြသော လူတွေအားလုံးမှာလည်း ‘ ဟင် ’ ကနဲ့ သက်မ၊ ပြိုင်တူချလိုက်ကြကာ ဦးမြဝေဆီမှ ငွေမိုးခြေထောက်တွေပေါ် ဒဏ်ရာလိုက်ရှာနေသော ဆင်ဆရာဝန် ဦးကျော်ထောင်းဆီ အကြည့် ရောက်သွားကြပြန်သည်။

‘ ခြေလက်တွေမှာ ဒဏ်ရာတွေကတော့ အများကြီးပဲဗျာ့။ ပွန်းပဲ့ရာတွေကို လည်း အများအပြားတွေ့နေရတော့ ဘယ်ဟာက ရေဆင်ထိုးလိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာရယ်လို့ ကံသေကမ္မပြောရက်သားပဲဗျာ့ ’

‘ ဟုတ်ပါတယ်၊ မနက်က မုန်ထပြီး ဟိုအောင်း၊ ဒီအောင်းနဲ့ ဒီကောင်ကြီး အရမ်းသောင်းကြမ်းခဲ့တော့ ဒဏ်ရာတွေကတော့ အနံ့အပြား ရှိမှာပဲဗျာ ’

‘ ဟုတ်လား၊ အဲဒါကြောင့် ခြေလက်တွေမှာ အနာတရတွေ များနေတာကိုး ’

‘ အဲဒါဆို ကျောက်ဘီးလူးကြီးဆီ ကျွန်တော်အစီရင်ခံစာထဲ ထည့်လိုက်တယ် ရှေးရင် ကောင်းမလဲ ဆရာဝန်ကြီး အကြံဉာဏ်ပေးပါဦး ’

ဦးလှကျော်သာက ဆင်ဆရာဝန်ကို မေးသည်။

ဦးလှကျော်သာက ‘ ကျောက်ဘီးလူးကြီး ’ ဟု ပြောလိုက်သူမှာ ခရိုင်မန်နေဂျာကြီးဦးစာသာကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးစာသာမှာ အသားညို မျက်နှာပေါက်ဆိုးသည့် အပြင် ကျောက်ပေါက်မာတွေလည်းရှိသဖြင့် သူ့ကွယ်ရာတွင် ‘ ကျောက်ဘီးလူးကြီး ’ ဟုသာ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုတတ်ကြလေသည်။ ယခုဦးလှကျော်သာနှင့် ဆင်ဆရာဝန်တို့မှာ အဟိန်းအဟောက်၊ အလွန်ကြီးသော ကျောက်ဘီးလူးကြီးဆီ မည့်သို့ အစီရင်ခံစာ တင်ရလျှင် ကောင်းမည်နည်းဟု အကြံထုတ်နေကြသည်။

‘ ရေဆင်ကိုက်လို့ ငွေမိုး သေပါတယ်ဆိုတာတော့ ကျောက်ဘီးလူးကြီးက ထည့်လိုမှ လက်ခံမှာမဟုတ်ဘူးဗျာ၊ ရေဆင်ဆိုတာကို သူ့မယုံကြည်ဘူးလို့ အရင်က တည်းက ကြေညာထားပြီးသား ’

‘ အေး ... ဗျာ၊ အဲဒါဆို ထည့်လိုအစီရင်ခံစာ ရေးရရင် ကောင်းမလဲ ’

ဦးလှကျော်သာ၏စကားကို ဆင်ဆရာဝန်ကလည်း ခေါင်းကုတ်သွား၏။

‘ အေးလေဗျာ၊ ရေချလိုက်တော့ ရုတ်တရက် အပူရှုပ်ပြီး သေတာပါလို့ပဲ အစီရင်ခံစာထဲ ရေးရင်ကော ’

‘ နို့ ... နေပါဦး၊ ခင်ဖျား စောစောကပြောတဲ့ ချင်းတွင်းဖျားမှာ ကြုံခဲ့ရတယ် ဆိုတုန်းကကော ထည့်လို အစီရင်ခံစာ ရေးခဲ့ကြလဲ ’

‘ ချင်းတွင်းဖျားမှာတုန်းကတော့ အလုပ်နားချိန်မှာ ဆင်ဖျားနေတာ မထိလို့ ရေချမိတော့ ရုတ်တရက် အပူရှုပ်၊ လေဖြတ်ပြီး သေတယ်လို့ ရေးမိလိုက်တယ်ထင်တာ ... ဪ ... ဪ ... သတိရပြီဗျာ၊ ရေထဲမှာ အင်မတန် အဆိပ်ပြင်းတဲ့ ဉာဏ်ဆိုတဲ့ မြွေတစ်မျိုးလည်း ရှိတတ်တော့ မြွေကိုက်လို့၊ ဉာဏ်ကိုက်လို့ သေသွားတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုပြီး အစီရင်ခံစာရေးတင်လိုက်ကြတယ် ထင်တာပဲ။ ကြာတော့ ကျွန်တော်လည်း ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့ဘူး ’

— ရိုးစရာ.

မန်နေဂျာဦးလှကျော်သာနှင့် ဆင်ဆရာဝန်တို့က ခရိုင်မန်နေဂျာကြီးဆီ အစီရင်ခံစာကိစ္စ ပြောဆို,တိုင်ပင်နေကြချိန်မှာ ညနေတိုင်းလိုလို အမြဲမှူးနေတတ်ကြသော လက်ထောက်မန်နေဂျာစောထယ်ရီနှင့် ဖေသန်းမောင်တို့ လူငယ်နှစ်ယောက်မှာ ရေဆင် တကယ်ရီ,မရီ ခူးခမ်းသီလို့ကြစိတ်နှင့် ဆင်သမားများကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အမေးအမြန်းထူနေကြသည်။

‘ ဒီလိုရှိတယ် အစ်ကိုကြီး၊ ခု,ဆင်သမားတွေကတော့ ရေဆင်ကိုက်လို့ သေတယ်ဆိုတာ အခိုင်အမာကို ပြောဆိုနေကြတော့ ကျွန်တော်အကြံတစ်ခု ပေးချင်ပါတယ် ’

‘ အကြံပေးချင်သည် ’ ဆိုသော လက်ထောက်မန်နေဂျာစောထယ်ရီကို ဦးလှကျော်သာနှင့် ဆင်ဆရာဝန်ဦးကျော်ထောင်းတို့က ‘ ပြောပါ ပြောပါ၊ ခင်ဗျား အကြံဉာဏ်ကိုလည်း ပြောပါဦး ’ လိုလိုချင်ချင် တောင်းခံလိုက်ကြသည်။

‘ စောစောက ငွေမိုးကို စီးလာတဲ့ ဦးစီးကျော်စံကို ကျွန်တော် သေသေချာချာ မေးကြည့်တော့ ပထမ ဒီကညင်ချောင်းကို ပြတ်ကူးခါနီးမှာ ငွေမိုးက ရေကို နှာမောင်းနဲ့ နမ်းကြည့်ပြီး၊ ရေဆင်နဲ့ရလို့ ပြန်တက်ပြေးဖို့ လုပ်သေးတယ်ပြောတယ်။ ဦးစီးနှစ်ယောက်က အတင်းအကျပ်မောင်းချလို့သာ ရေဆင်ရှိနေမှန်း သိလျက်နဲ့ ရေထဲဆင်းရလို့ ရေဆင်ကိုက်ခံရတယ်ပြောတယ်။ ဟုတ်တယ်ဗျာနော် ကိုကျော်စံ ’

‘ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ၊ ကျွန် ကျွန်တော့်ဆင် ငွေမိုးကြီး ရေဆင်ကိုက်လို့ သေတာပါ ဟီးဟီး ’

လက်ထောက်မန်နေဂျာ၏ အမေးကို ဦးစီးကျော်စံသာမဟုတ်၊ ငွေမိုးဦးစီးထမောင်ကပါ ယခုထိ ငိုသံတစ်ဝက်နှင့် ထောက်ခံစကားဆိုနေ၏။

‘ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားက ဘယ်လိုအကြံဉာဏ်များ ပေးချင်လဲ ပြောပါဦး ’

‘ ခုလောလောဆယ် ဆင်တစ်ကောင်လောက် ဒီချောင်းနား မောင်းလာလို့ မရနိုင်တူးလား ’

‘ ထိန်ပင်ခုမှာ ကိုယ်ကိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂလိက ဆင်ပိုင်းတွေ ရှိနေတာပဲ ရပါတယ်။ သူငယ်ချင်းက ဘာလုပ်ချင်လဲသာ ပြောပါ ’

ဤနယ်မြေ သစ်ကွက်များကို ကိုင်တွယ်လုပ်နေရသော ဒုမန်နေဂျာ

ဖေသန်းမောင်က စောထယ်ရီကို ပြန်မေးလိုက်သည်။

ဦးလှကျော်သာ၊ ဆင်ဆရာဝန်နှင့် ဆင်သမားတွေ အားလုံး၏ အကြည့်က လက်ထောက်မန်နေဂျာ နှစ်ယောက်ဆီ ရောက်သွားကြပြန်သည်။

‘ ဒီလိုလေ သူငယ်ချင်း၊ ဒီကညင်ချောင်းမှာ ရေဆင်အမှန်ရှိတယ်ဆိုရင် သယ်ဆင်ကိုမှ အသာတကြည် ရေချလို့ မရဘူးဆို မဟုတ်လား။ အဲဒါကြောင့် ဆင်တစ်ကောင်ကောင်ကို စမ်းပြီး ချောင်းကို ဖြတ်ကူးခိုင်း ကြည့်ရင် ကောင်းမလားလို့ ’

‘ အေး ... ဟုတ်တယ်ဗျာ၊ သူငယ်ချင်း အကြံကောင်းတယ်။ ကဲ ... ဆင်အုပ်ကြီး ဦးထွဲ ထိန်ပြင်စု ဆင်ဝိုင်းကို ခုသွားဗျာ၊ သယ်လို့ ဆင်ဖြစ်ဖြစ် မိုးမချုပ်ခင် ကညင်ချောင်းနား ဆင်တစ်ကောင်ကောင်ကို မောင်းလာခဲ့ပါလို့ ဦးရွှေတို့အဖွဲ့ကို ကျုပ်မှာတယ် ပြော။ ကဲ ... အချိန်ရှိတုန်း သွားလိုက်ဗျာ ’

လက်ထောက်မန်နေဂျာဖေသန်းမောင်၏ အမိန့်အတိုင်း ဆင်အုပ်ကြီးဦးထွဲက ထိန်ပြင်စု ဆင်ဝိုင်းဘက် ချက်ချင်းထွက်သွားသည်။

‘ ဟေး ... ဦးထွဲ ခဏ၊ ခဏ ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ဝန်ထောက်မင်း ’

ဆင်အုပ်ကြီးထွဲက ထွက်သွားရန် ပြင်နေသော ခြေလှမ်းကို ရပ်၍ ဦးလှကျော်သာ ရှေ့လာရပ်ပြန်၏။

‘ ခင်ဗျား ဟိုကို ရောက်ရင် ထိန်ပြင်စုက ဆင်သမားတွေကို ခု,ကညင်ချောင်းမှာ ဒီလို ဒီလို ရေဆင်ပြဿနာပေါ်နေတယ်ဆိုတာ လုံးဝကို မဟာလိုက်နဲ့နော်၊ သိရင် သယ်ဆင်သမားမှ လိုက်ရဲမှာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားပြောရမှာက ကျောက်တစ်လုံး သစ်ထုတ်လုပ်ရေးမန်နေဂျာက ခု,ချက်ချင်း ပြောခိုင်းလိုက်တယ်။ ဒါပဲပြော။ ခုချိန်ဆို ဒီလူတွေ အရက်ဝိုင်းတော့ စကြသေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဆင်ပြန်ကောက်လည်း မိနိုင်ပါသေးတယ်။ ဆင်ရေချချိန်ပဲ ရှိသေးတာ သွား ... သွား။ ဒီ ဒီ ပြဿနာကိုတော့ လုံးဝကို မဟာလိုက်နဲ့နော်။ ဟိုကသိလို့ စုပြုလိုက်လာကြရင်လည်း ပြဿနာက ရှုပ်နေဦးမယ် ’

မန်နေဂျာဦးလှကျော်သာက တွေးတွေးဆဆနှင့် ဆင်အုပ်ကြီးကို ကြားဖြတ်ဝင်မှာ၍ လွှတ်လိုက်ရသည်။

‘ ကိုဖေသန်းမောင်နှင့် စောထယ်ရီတို့ကို ကျွန်တော်တစ်စုပြောဦးမယ် ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ... အစ်ကိုကြီး ပြောပါ ’

— စိုးကျော်

ဆင်အုပ်ကြီးဦးထွက်သွားပြီးမှ ဘာအကြံပေါက်ပြန်သည်မသိ၊ မန်နေဂျာကြီးက သူတစ်ချင်းတို့မည်ဟု ဆိုလာပြန်သည်။

‘ ပုဂ္ဂလိက ဆင်တွေနဲ့ ဖြစ်ပါ့မလား။ ကညင်ချောင်းထဲ ထပ်ကူးခိုင်းလို့ မတော်တဆ ရေဆင်ကိုက်လိုက်ပြန်ရင် ပြဿနာက ကျွန်တော်နဲ့ကျောက်ဘီးလူးကြီးတို့ ထိပ်တိုက်တွေ့ကြမယ့် ကိစ္စနော်။ ပုဂ္ဂလိက ဆင်ဆိုတော့ လျော်ကြေး ’

‘ မဟုတ်ဘူးလေ အစ်ကိုကြီး၊ ချက်ချင်းတော့ ဘယ်ရေထဲ ဇွတ်ဆင်းခိုင်းပါမလဲ။ ဒီချောင်းထဲ ရေဆင်အမှန်တကယ် ရှိမရှိ အရင်ဦးဆုံး အနံ့ခံကြည့်ခိုင်းမယ်လေ။ ရေဆင်ချောင်းထဲရှိနေရင် ကုန်းဆင်တွေက သိတယ်ဆိုတာကိုး။ အဲဒီဆင်၊ အနံ့ခံကြည့်ပြီး ချောင်းကိုမကူးရဲဘဲ ပြန်တက်ပြေးလာတယ်ဆိုရင် ဒီသေချာပြီးပေါ့ မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်ပြောတာ အစ်ကိုကြီး ကလီးယား (Clear) ဖြစ်ပါတယ်နော် ’

‘ ခင်ဗျားပြောတာလည်း သဘာဝကျပါတယ်။ ကဲ ... ဦးကျော်သောင်းကောဗျာ။ ဘယ်လိုသဘောရလဲ ပြောပါဦး ’

‘ ကျွန်တော်လည်း ဒီရေဆင်ဆိုတာ ဆင်သမားတွေ အတော်များများ ပြောလာကြတာရယ်။ ချင်းတွင်းဖျားမှာ တစ်ခါကြုံလာဖူးတာရယ်၊ ခု ... ခင်ဗျားတို့ ဒီကညင်ချောင်းမှာပါ တစ်ခါကြုံနေရပြန်တော့ စိတ်ဝင်စားပါတယ်။ ဒီပေမယ့် စောထယ်ရီတို့၊ ဗေသန်းမောင်တို့ ပြောသလို စမ်းသပ်ကြည့်ကြဖို့ဆိုတဲ့အပိုင်းက ခင်ဗျားတို့ မန်နေဂျာတွေ အပိုင်းပါ။ ကျွန်တော်နဲ့က သိပ်မ ’

‘ ဟာ ... ဆရာဝန်ကြီးကလည်း အစ်ကိုကြီးဦးလှကျော်သာ ပြောလိုက်တာနဲ့ ကျောက်ဘီးလူးကြီးမျက်နှာ သွားမြင်ပြန်ပြီထင်တယ်။ ဟဲ ... ဟဲ၊ ခု ဗေသန်းမောင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ထားကြတယ်။ ဒီကညင်ချောင်းထဲမှာသာ ရေဆင် အမှန်တကယ် ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ ရအောင်ကို ရှာမယ်ဗျာ။ အဲဒီအတွက်လည်း ဆင်သမားတွေကို အများကြီး မေးမြန်းစုံစမ်းသုတေသန လုပ်ကြရဦးမှာ။ တကယ်လို့ ဆင်ဆရာဝန်ကြီးတို့၊ ကျွန်တော်တို့ ပူပေါင်း ရှာကြံကြလို့ ရေဆင်ကို တကယ်ရပြီ၊ တကယ်စမ်းမိပြီဆိုရင် သစ်ထုတ်လုပ်ရေး သမိုင်းမှာ ရွှေစာမျက်နှာသစ်ပဲဗျာ။ ဆရာဝန်ကြီးအနေနဲ့လည်း တိမွေးကုသမိုင်းမှာ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းပင် ဖော်ကွန်းထိုးရမယ့်နေ့ မဟုတ်ဘူးလားဗျာ ’

‘ စောထယ်ရီပြောတာ ဟုတ်တယ်နော် ဆရာဝန်ကြီး၊ လောကမှာ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ မရှိဘူးတဲ့ဗျာ။ မဖြစ်သေးတာပဲ ရှိတယ်လို့ ပညာရှင်များ ’

‘ အေးပါဗျာ၊ ပညာရှင်များ အဆိုအမိန့်ရှိတယ်ပဲ ထားလိုက်ပါတော့။ လောလောဆယ်မှာ ကျုပ်က ကျောက်သီးလူးကြီးမျက်နှာမြင်မိပြီး တော်တော် ဦးနှောက်ခြောက်နေပြီဗျို့။ အစီရင်ခံစာ မတက်လာခင် သတင်းက အရင်ရောက်သွားပြန်ရင်လည်း တစ်ပြဿနာ။ မုန်ဆင်ကို ကျုပ်ကလည်း ခိုင်းမိပြီးသား ဖြစ်နေမိတော့ ဦးနှောက်က ခြောက်သလားမမေးနဲ့တော့။ ဘာလုပ်ရမှန်းတောင် မသိသလောက်ဘဲ ’

‘ လောကမှာ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ မရှိဘူး။ မဖြစ်သေးတာပဲ ရှိတယ်လို့ ပညာရှင်များ အဆိုအမိန့် ရှိတယ် ’ ဆိုသည်မှာ ဖေသန်းမောင်၏ပြောနေကျ လက်သုံးစကား။ ဖန်တစ်ရာတေအောင် ကြားပူးထားသော စကားကို သိထားသူ မန်နေဂျာဦးလှကျော်ထာက စိတ်ရှုပ်ရှုပ်နှင့် ပြောပစ်လိုက်၏။

‘ ဖဲ ... ဖဲ .. အစ်ကိုကြီးကလည်း ဒီလောက် ဝါရီမများစမ်းပါနဲ့။ ခု ဆင်ဆရာဝန်ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ရောက်နေ၊ စစ်ဆေးနေပြီပဲဗျာ။ တစ်ခုခု ကြံဖန်တင်လိုက်ရင် ရပါတယ်။ နောက်ဆုံး ဆရာဝန်ကြီးပြောသလို ရေဆင်ကို ရှာမတွေ့တောင် ရေထဲက အဆိပ်ပြင်းမြွေတစ်မျိုး၊ ဘာတဲ့ ဆရာဝန်ကြီး ဉာဏ်မြွေ၊ ဟုတ်လား။ အဲဒီ မြွေကိုက်လို့ ငွေမိုး သေတယ်ပေါ့ဗျာ။ ဘယ်လူ ဘာတတ်နိုင်တာ မှတ်လို့ ’

ဖေသန်းမောင်မှာ လူငယ်ဖြစ်သည့်အပြင် အရက်ကလည်း မူးနေရာ သူထင်ရာ မြင်ရာကို ဒိုးဒိုးအောက်အောက် ပြောချလိုက်သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ထိန်ပြင်ကွင်းစခန်းမှ ဆင်တစ်ကောင်နှင့် ဆင်အုပ်ဦးကြွ၊ ဆင်ဦးစီးဦးရွှေတို့ ရောက်လာကြသည်။ ကညင်ချောင်းနားက လူအုပ်နှင့် သောင်ပြင်တွင် ဗုန်းဗုန်းလဲသေနေသော ဆင်ငွေမိုးကို မြင်လိုက်ရသောအခါ ဦးရွှေမှာ အံ့ဩသွားသည်။ သူ့ဆင်ကို လက်ထောက်မန်နေဂျာဖေသန်းမောင်ရှေ့ စီးချလာပြီး

‘ ဝန်ထောက်မင်း အခေါ်လွတ်၊ လိုက်တယ်ဆိုလို့ပါ။ ဘာဖြစ်ကြလို့ပါလဲ ခင်ဗျာ ’

‘ အဲတွေ ကျွန်တော်နောက်မှ ပြောပြမယ်။ ခု ခင်ဗျား၊ ဆင်ကို ဒီကညင်ချောင်း ဟိုဘက်ကမ်း မောင်းသွားပေးစမ်းပါ။ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တော့ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ ဆိုတာ ကျုပ်ထပ်ပြောပါ့မယ် ’

ဘာဖြစ်နေကြမှန်း မသိသေးသော်လည်း သူ့လုပ်ကွက်ပိုင် မန်နေဂျာဖေသန်းမောင်က ချောင်းဟိုဘက်ကမ်း မောင်းသွားစမ်းပါ ဆိုတော့လည်း ဆင်ဦးစီးဦးရွှေမှာ ‘ ဟုတ်ကဲ့ ’ ဟုသာ ပြောလိုက်ကာ သူ့ဆင်ကို နူးပေးခိုင်းလိုက်သည်။

— ရိုးစရာ.

‘ ဟ .. ဟ ရွှေသာ၊ ငါဆင်းပါရစေဦးဟဲ့ ’

ဦးရွှေဆင်က ကညင်ချောင်းဘက် ရွှေတစ်လှမ်း အစမှာပင် ဆင်ပေါ်ပါလာ သူ ဆင်အုပ်ဦးကြွက ကြောက်ကြောက်နှင့် ကမန်းကတန်း ဆင်ပေါ်က တွဲဆင်းခုန်ချ လိုက်သည်။ ‘ ခင်ဗျား မလိုက်တော့ဘူးလား ’ ဟု ဦးရွှေက မေးသည်ကိုပင် ဦးကြွ မှာ မျက်နှာအပျက်ပျက်နှင့် လက်သာခါပြလိုက်သည်။

ဘာမှန်း ညာမှန်း မသိသေးသော ဦးရွှေသည် သူ့ဆင်ကို ကညင်ချောင်းနား ဘက် စီးချသွားသည်။

‘ ဒီကောင်ပေသန်းမောင်တော့ မူးမူးနဲ့ ဇွတ်လုပ်နေပြီ။ စောစောကပင် ငါမတား မိလိုက်တာ မှားတာပဲ။ တကယ်လို့ ဦးရွှေဆင်ကိုပါ ရေဆင်က ကိုက်လိုက်ရင် တော့ ’ ဟူသော အတွေးနှင့် မန်နေကျဦးလှကျော်သာမှာ ရင်တမမနှင့် ငေးကြည့် နေသလို ဆင်ဆရာဝန်၊ ဆင်သမားများနှင့် စောထယ်ရီ၊ ဖေသန်းမောင်တို့ကလည်း အသက်ပင် မရှုမိကြတော့ဘဲ ဦးရွှေနှင့် သူ့ဆင်ကိုသာ မျက်တောင်မခတ် ငေးကြည့် နေမိကြလေ သည်။

ဦးရွှေသည် သူ့ဆင်ကို ကညင်ချောင်းနားသို့ ပြောပြောတန်းတန်းပင် စီး ချသွား၏။ ဝိုင်းကြည့်နေကြသော လူအုပ်ရှိရာ သောင်ပြင်နှင့် ကညင်ချောင်းရေမှာ ဆင် ရွှေလှမ်း ဆယ်လှမ်းစာပင် မရှိသဖြင့် ဦးရွှေဆင်သည် ရေကို မြင်သည်နှင့် ချက်ချင်း နှာမောင်းဖြင့် ချောင်းရေကို စုပ်ယူကာ သူ့သခင်ဦးရွှေအား မှုတ်၍ ကျီစယ်လိုက်သည်။

‘ ဟောင်နော် ... ဟောင်၊ ထော် ... ထော် ’

ဦးရွှေက သူ့ဆင်ကို အမိန့်ဆက်ပေးပြီး ကညင်ချောင်းရေကို ဖြတ်ကူးရန် ရေထဲ၊မောင်းချလိုက်သည်။ သို့သော် ဦးရွှေ၏ဆင်က ရေကိုပင် တစ်လှမ်း မဆင်းရ သေးခင် ‘ ကျီ ’ ကနဲ့ တစ်ချက်အော်ကာ သောင်ပြင်ပေါ် ပြန်တက်ပြေးလာသည်။ ထို အခါ ဦးလှကျော်သာနှင့် လူတွေ့အားလုံးတို့မှာ ချက်ချင်း မျက်လုံးပြူးသွားကြလေ သည်။

‘ ဟောင်နော်၊ ဟောင် ... ဟောင်၊ ထော်... ထော်ဆို။ ထော်စမ်း ’

‘ ဟေ့ ... ဟေ့ ... ဦး .. ဦးရွှေ၊ တော်တော့၊ တော်တော့ ဆင် ... ဆင်ကို ရေထဲ မဆင်းစေနဲ့ ဆင်ကို ရေထဲမချလိုက်နဲ့။ ရေထဲမှာ ရေဆင်ရှိနေတယ်။ ဆင်ကို ရေထဲ မဆင်းစေနဲ့ ’

ဤတစ်ခါတော့ **ဖေထန်းမောင်**ပင် အမူးပြေသွားပြီး၊ သူ့ဆင်ကို ကညင်ချောင်းထဲချပြီး အတင်းပြတ်ကူး ခိုင်းနေသော **ဦးရွှေ**ကို **ဖေထန်းမောင်**က ကမန်းကတန်းအော်ဟစ်၊ဟန်တား ထားလိုက်ရသည်။

ရေဆင်ဟူသော **ဖေထန်းမောင်**အသံကြောင့် ဆင်ဦးစီး**ဦးရွှေ** မင်တက်မိသွားပြီး သူ့ဆင်ကို မနည်းထိန်းထားလိုက်ရသည်။

- ‘ ဝန်ထောက်မင်း၊ ဒီချောင်းထဲ ရေဆင်ရှိနေတယ် ဟုတ်လား ’
- ‘ ဟုတ်တယ်၊ ဟိုမှာ တွေ့လား ရေဆင်ကိုက်လို့ တစ်ကောင်သေနေတာ ’
- ‘ ဟာ...ဗျာ... ခင်ဗျား တော်တော် ရက်စက်တာပဲဗျ။ ကျုပ်က ခင်ဗျားကို... ’
- ‘ ဦးရွှေ၊ ခင်ဗျား စိတ်ဆိုးမယ်ဆိုတာ ကျုပ် ကြိုတင်သိပါတယ်ဗျာ။ ခုနေခင်ဗျား ကျုပ်ကို မကျေနပ်ရင် ဆဲသွား၊ ရိုက်သွားဗျာ။ ဒီပြဿနာက ဒီလိုမှ မရှင်းရင် ဘယ်လိုမှ မရနိုင်လို့ပါ။ နောက်တော့ ခင်ဗျားကို ကျုပ်၊သေသေချာချာ လာပြီး ရှင်းပြ...’

‘ ခင်ဗျား ဘာမှ ရှင်းပြနေစရာ မလိုဘူး။ တော်ပြီဗျာ၊ ခုပဲ ကျုပ်၊ထိန်ပြင်ပိုင်းက ထွက်သွားပြီ မှတ်လိုက်ပါ။ လုပ်ရက်တယ်ဗျာ ’

ဦးရွှေက မန်နေဂျာ**ဦးဖေထန်းမောင်**ကို အကြီးအကျယ် စိတ်ဆိုးဒေါသ ပြစ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ‘ ခင်ဗျား၊ ကျုပ် ’ နှင့် ပြောကာ အိမ်ပြန်သွားပြီဟု ယတိ ပြတ်ပြောသွားလေသည်။

သို့သော် **ဖေထန်းမောင်**ကမူ တဟား ... ဟား ... ရယ်ကာ ‘ ဦးရွှေ ခင်ဗျားကို ကျုပ်၊တောင်းပန်ပါတယ်။ ကျုပ်အကြောင်း ခင်ဗျားသိပါတယ်။ ခင်ဗျားကို ကျုပ် လာတောင်းပန်ပါရစေ။ ခင်ဗျားနဲ့ကျုပ်က ရက်စက်ရမယ့်လူ၊မဟုတ်ပါဘူးဗျ။ အခြေအနေအရပါ။ ကျေပါဗျာ၊ ဦးရွှေကျေပါ။ ပိုင်းက ထွက်မသွားပါနဲ့။ ခင်ဗျားနဲ့ ကျုပ်က အမြဲဇေပိစ် (Peace) ဇေပိစ်ပါဗျာ။ ခင်ဗျားအိမ်ကို လာပြီး ကျုပ်နောက်တော့ ရှင်းပြပါရစေ ’

မန်နေဂျာ**ဖေထန်းမောင်**က ဆင်ဦးစီး၊ ဆင်ပိုင်ရှင်**ဦးရွှေ**အား အောက်ကျ နောက်ကျခံကာ တောင်းပန်နေသော်လည်း **ဦးရွှေ**ကား သူ့ဆင်ကို မောင်းကာ၊ စိတ်ဆိုး၊မန်ဆိုးနှင့်သာ ထွက်သွားလေသည်။ သူ့ဆိမှာလည်း အလုပ်မလုပ်တော့ကြောင်း ယတိပြတ် ပြောသွား၏။

- ထို့ကြောင့် **ဦးလှကျော်**သာမှာ **ဖေထန်းမောင်**ကို အားနာကာ
- ‘ ဦးရွှေတော့ ခင်ဗျားကို တော်တော် စိတ်ဆိုးသွားပြီး။ စိတ်မကောင်းစရာ

— ရိုးစရာ.

‘ အဲဒါအရေးမကြီးပါဘူး အစ်ကိုကြီးရာ။ ဦးရွှေနှင့် ကျွန်တော်က ပြေလည်ရာ ပြေလည်ကြောင်းတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အရွယ်ကလည်း သမီးယောက္ခမ အရွယ် တွေပဲ ဟဲ ... ဟဲ။ ဘာစိတ်ဆိုးစရာမှတ်လို့ မကြာခင် ဦးရွှေ သဘောပေါက်ပြီး ဆင်ပိုင်း ထဲ ပြန်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါ အကြောင်းမဟုတ်ဘူး။ ကဲ ... ဆရာဝန်ကြီး ’

‘ မူးမူးရူးရူးနဲ့ ထင်ရာ၊ ဖွတ်ပြော၊ ဖွတ်လုပ်နေသော ဖေသန်းမောင်ကို ဆင် ဆရာဝန်က ‘ ဒီမူးနဲ့တော့ ပြဿနာပဲ ’ ဟူသော အကြည့်နှင့် ငေးကြည့်နေ၏။

‘ ကဲ ... ခု၊ ဆင်သမားတွေရော၊ မန်နေဂျာ၊ ဆင်ဆရာဝန်ကြီးပါ ဒီကညင်ချောင်း ထဲမှာ ရေဆင်ရှိနေတယ်ဆိုတာ လက်ခံကြပြီနော်။ ဒီတော့ ကျောက်ဘီးလူးကြီး ဆိကို အစ်ကိုကြီးက ငွေမိုးကို ရေဆင်ကိုက်လို့ သေတယ်ဆိုတာ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း မနက်ပြန်ခါ အစီရင်ခံစာ တင်လိုက်တော့။ သူ့မယုံရင် ဒီကိစ္စ ဖေသန်းမောင်နဲ့ ရှင်းကြ လို့ ပြောလိုက် အစ်ကိုကြီးရာ။ ဖေသန်းမောင်နဲ့ စောထယ်ရီဆိုတဲ့ ငန့်နှစ်ကောင်က ဒီတစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ် အတွင်းမှာ ကညင်ချောင်းထဲက ရေဆင်ကို အရှင် ... အေး ..ရှင်ရှင်၊ သေသေဗျာ ယူလာပြမယ်။ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးသမိုင်းမှာ တိမွေးကု ဗာစတရီ (History) မှာ ဒီနေ့၊ ဒီအချိန်ကစပြီး ရွှေစာမျက်နှာအသစ် ဖွင့်လိုက်ပြီ၊ ဪ ... ဒါ .. ဒါနဲ့ ဆင် သမားတွေမျိုး ’

ဖေသန်းမောင်က သူ့စကားကို ခဏရပ်ပြီး၊ သူ့အနားတွင် ဆင်သမားများကို ရှာကြည့်သည်။ ဆင်သမား အားလုံး၊ နီးနီးမှာ ရေဆင်ကို မြင်လိုမြင်ငြား၊ တွေ့လိုတွေ့ ငြား ကညင်ချောင်းနားပြေးပြီး စောစောက ဦးရွှေဆင် တက်ပြေးလာရာနားတစ်လျှောက် သွားပြေးကြည့်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဖေသန်းမောင်နှင့် မန်နေဂျာ၊ ဆင်ဆရာဝန်အနား တွင် မည်သူမျှ မရှိကြတော့။

ဤသည်ကို ဖေသန်းမောင်က အဲသထွက်ပြီး မူးမူးနှင့် ချောင်းနားပြေးလိုက် သွားကာ ဆင်သမားတွေကို ချောင်းရေထဲ အတင်းတွန်းချနေသည်။

‘ ကဲ ... ဆင်းကြ၊ ဆင်းကြည့်ကြစမ်း။ ဒီလောက်တောင် ရေဆင် ကြည့်ချင် နေကြတဲ့လူတွေ။ ဆင်းကြ၊ ဆင်းကြည့်ကြ ’

‘ ဟာ... ကို ... ကိုဖေသန်းမောင်၊ တော်တော့ ... တော်တော့ဗျာ။ စောထယ်ရီ ခင်ဗျား၊ သူထယ်ချင်းကိုလည်း ထိန်းဦးလေဗျာ။ အားလုံး ဒုက္ခတော့ ရောက်ကုန်ကြတော့ မှာပဲ ’

ဤဌာနတွင် တာဝန်အရှိဆုံးဖြစ်သော **ဦးလှကျော်သာက** စိုးရိမ်တကြီးနှင့် ဆင်သမားများကို ရေထဲ၊အတင်းတွန်းချနေသော **ဖေထန်းမောင်**ကို အော်ဟစ် သတိပေးလိုက်သလို **စောထယ်ရီ**ကိုလည်း အကူအညီတောင်း ထိန်းခိုင်းလိုက်ရသည်။

ဖေထန်းမောင်က မူးမူးနှင့် ရေထဲ၊အတင်းတွန်းချခံနေကြရသော ဆင်သမားတွေမှာ မန်နေဂျာကြီး**ဦးလှကျော်သာ**ဆီ ပြေးလာကြပြီး ကြောက်ကြောက်နှင့် စုရပ်လုပ်နေကြ၏။ ကညင်ချောင်းနားရောက်နေသော **ဖေထန်းမောင်**ကို **စောထယ်ရီ**က တွဲဆွဲ (ဇက်ခတ်) သွားခေါ်ရသည်။

ဒေသနာအယိုင်နှင့် **စောထယ်ရီ**နောက် ကန့်လန့် ကန့်လန့် ပါလာသော **ဖေထန်းမောင်**က ဆင်သမားတွေကို အော်ဟစ် အမိန့်ပေးနေပြန်သည်။

‘ ကျုပ် .. ပြောမယ်၊ ခင်ဗျားတို့ ဆင်သမားတွေ အားလုံး နားထောင်၊ ဒီ .. ဒီနေ့တော့ အချိန်မရှိတော့ဘူး။ မနက်ပြန်ခါ ရေဆင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ တွေ့ပူးတဲ့ ဆင်သမား၊ မြင်ပူး၊ ကြားပူး၊ ကြုံပူးတယ်ဆိုတဲ့ ဆင်သမားတွေကို ခင်ဗျားတို့၊ဆင်ပိုင်းတွေမှာ ရအောင်ရှာပြီး မနက်ပြန်ခါ ကျုပ်၊ရုံးခန်းကို လွှတ်လိုက်ကြ။ ဒီကညင်ချောင်းထဲက ရေဆင်ကို ဒီ၊မန်နေဂျာ ဒီ၊ဆင်ဆရာဝန်တွေက တစ်ပတ် နှစ်ပတ်အတွင်း ရအောင် ဖမ်းပြမယ်။ အားလုံး ကြားကြရဲ့လား ’

‘ ကြားပါတယ် ... ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ အေး ... ဒါပဲ၊ ကျုပ်တို့ သမိုင်း၊ဖော်ကွန်းတင်ရမယ့် စာမျက်နှာသစ်ကို ဒီနေ့ ဒီအချိန်ကစပြီး ဖွင့်လှစ်လိုက်ပါပြီဗျို့ ... အောင်ရမည်၊ အောင်ရမည် ဟဲ ... ဟဲ။ အားလုံး လက်ခုပ်တီး ပြန်ကြတော့ ’

ဆင်သမားများ အားလုံး **ဖေထန်းမောင်**အမိန့်ပေးသလို လက်ခုပ်တီး ပြန်သွား ကျချိန်တွင် **ဦးလှကျော်သာ**နှင့် ဆင်ဆရာဝန်**ဦးကျော်ထောင်း**တို့က လက်ထောက် မန်နေဂျာ**စောထယ်ရီ**အား ‘ ခင်ဗျား လူ့၊တော်တော်ပူးနေပြီ၊ ထိန်းခေါ်သွားဗျာ ’ ဟု တီးတိုး ကပ်ပြောလိုက်ကြရလေသည်။

ရေဆင်ရွာပုံတော်

လက် ထောက်မန်နေဂျာဗေထန်းမောင်၏ ရုံးခန်းထဲသို့ ဦးဆုံးရောက်လာသူမှာ သစ်ရာပင်,ဆင်ပိုင်းမှ ထီးလှ ဖြစ်သည်။ ဗေထန်းမောင်က သူ့ကို တစ်ချက်ကြည့်ပြီး ‘ လာ သူငယ်ချင်း,ထိုင် ’ဟု မျက်နှာ,စပ်ပြီးပြီးနှင့် ပြောလိုက်သောအခါ ထီးလှမှာ ပို၍ အနေရ အထိုင်ရ,ခက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ထောက်မန်နေဂျာ ဗေထန်းမောင်က ‘လာ သူငယ်ချင်း,ထိုင်’ဟု ဆိုသော်လည်း ရုတ်တရက် မထိုင်ဝံ့သေးဘဲ ဗေထန်းမောင်၏မျက်နှာကိုသာ ခပ်ကြောင်ကြောင် ငေးကြည့်နေသည်။

ဤလက်ထောက်မန်နေဂျာသည် ကိန်းကြီး ခန်းကြီးမရှိ၊ ဆင်သမား အားလုံးကိုလည်း သူငယ်ချင်းပေါင်း,ပေါင်းသည်ဟုသော စကားများကိုတော့ ဆင်သမားများ အချင်းချင်း,ဆီက ကြားထားဖူးသည်။ သို့သော် ယခု ထီးလှမှာ ဤမန်နေဂျာငယ်နှင့် တစ်ခါမှ စကားပြောဖူးကြခြင်း မရှိသလို၊ မျက်နှာသိလည်း မဟုတ်သဖြင့် ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်ကာ ဗေထန်းမောင်မျက်နှာကိုသာ ငေးကြည့်နေတုန်း။

ရုံးအဖွဲ့သားများကမူ ဆင်သမားများနှင့် ဗေထန်းမောင်၏ ဆက်ဆံရေးကို သိပြီးသား ဖြစ်နေကြသဖြင့် မည်သူကမျှ အလေးမမူကြ။ မိမိအလုပ်ကိုသာ ဆက်လုပ်နေကြသည်။

‘ သူငယ်ချင်းက ဘာကိစ္စပါလိမ့် ’

‘ ကျွန်တော် သစ်ရာပင်,ဆင်ပိုင်းကပါ ဝန်ထောက်မင်း၊ ဆင်းခေါင်း ဦးထွန်းခက ရေဆင်နှင့် ပတ်သက်လို့ ဝန်ထောက်မင်းဆီ သွားရမယ်ဆိုလို့ လာပါတယ် ’

‘ ဟော ... ’ ဟု **ဖေထန်းမောင်**ပါးစပ်က အသံထွက်သွားပြီး၊ သူရေးနေသော၊**ဖောင်တိန်**ကို ပစ်ချကာ ချက်ချင်း **ထီးလှဆီ** ရောက်လာသည်။

‘ ဟုတ်တယ် သူငယ်ချင်း၊ ထိုင် ထိုင် ’

ပုခုံးကို လှမ်းဖက်၍၊ **ထီးလှ**ကို ချက်ချင်း ပြန်ထိုင်ခိုင်းသည်။

‘ ကဲ ... သူငယ်ချင်း မြင်ပူးတဲ့ ရေဆင်အကြောင်း ပြောပြစမ်းပါဦး၊ မနေ့က ငွေမိုးကို ရေဆင် ကိုက်လိုက်လို့ သေတယ်ဆိုတာတော့ ခင်ဗျား ကြားပြီးပါပြီနော် ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျား၊ ကြားပြီးပါပြီ ’

‘ ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒါဆို ခင်ဗျား၊မြင်ပူးတဲ့ ရေဆင်အကြောင်း ပြောပြစမ်းဗျာ၊ ခင်ဗျား ရေဆင်ကို ဘယ်အရပ်မှာ မြင်ပူးတယ်၊ ဘယ်လို ရပူးတယ် ဆိုတာတွေ ’

‘ ကျွန်တော် ရေဆင်ကို မမြင်ပူးပါဘူး ခင်ဗျား ’

‘ ဗျာ .. ခင်ဗျား ရေဆင်ကို မမြင်ပူးဘူး ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ပါ ဝန်ထောက်မင်း၊ ကျွန်တော် ရေဆင်ကို မမြင်ပူးပါဘူး ’

‘ ဟော့ဗျာ၊ ဒါနဲ့များ ဦးထွန်းခက ခင်ဗျားကို ကျုပ်ဆီ ဘာလို့ လွှတ်လိုက်ပါလိမ့် ’

‘ ဒီလိုပါခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်က ရေဆင်ကို မမြင်ပူးပေမယ့် ရေဆင်ရှိနေလို့ တောဆင်ရိုင်းတွေ ချောင်းကို၊မြတ်မကူးရဲဘဲ အော်ပြီး ပြန်ပြေးကြတာတော့ ကိုယ်တိုင် တွေ့ပူးတယ်ဆိုလို့ ဦးထွန်းခက လွှတ်လိုက်တာပါ ’

‘ ဟော ... ဟုတ်လား ’

‘ ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျား ’

‘ ကဲဗျာ၊ အဲဒါဆို ဘယ်တုန်းကလဲ၊ ဘယ်မှာလဲ ပြောစမ်းပါ ’

‘ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ကပါပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ ရိုးမထဲမှာ ဆင်ဖမ်းကြတော့ ဆင်တွေကို မောင်းလာလို့ ကျုံးရောက်ခါနီး ရေပြာချောင်း၊မြတ်အမောင်းမှာ တောဆင်ရိုင်းတွေ ရေပြာချောင်းကို တစ်ကောင်မှ မြတ်မကူးဝံ့ကြဘဲ အားလုံး၊အော်ဟစ်ပြေးကြပါတယ်။ လူတွေလည်း အနာတရ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ရတာဟာ ရေပြာချောင်းထဲ ရေဆင်ရှိနေလို့လို့ သောင်ဆရာကြီးက ပြောပါတယ်ခင်ဗျား ’

‘ ဟင် ရေပြာချောင်း ဟုတ်လား ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ’

ဖေထန်းမောင်သည် ချက်ချင်း သူ့နောက်ကျောရှိ သစ်ကွက်၊ ချောင်းကွက်များပြု၊မြေပုံကို ပြေးကြည့်သည်။ ပြီး ... သူ့နဖူးသူ့လက်နှင့် ရိုက်လိုက်ပြီးပြော၏။

‘ ဟာ ... ဟုတ်ပြီဗျား ... သေချာပြီ၊ ခင်သန်းရေ... ရေဆင်ဆိုတာ အေး ..ခင်သန်း စောထယ်ရီကို တစ်ယောက်ယောက် ခေါ်ခိုင်းလိုက်စမ်းကွာ ’

‘ ကဲ ... ခင်ဗျားတို့ အဲဒီတွေ့ကြုံခဲ့ကြပြီးနောက် ... ဟော့ လာ,သူငယ်ချင်း လာလာ ခဏနော်၊ ဟုတ်ပြီဗျား ... ကဲ .. နောက်တော့ အဲဒီ,ရေပြာချောင်းထဲက ရေဆင်ကို ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လိုဖမ်းခဲ့ကြလဲ၊ ဘယ်လို လုပ်ခဲ့ကြလဲ ပြောပါဦး ’

ထီးလှကို မေးနေချိန်တွင် ဆင်သမားတစ်ယောက် ရုံခန်းထဲ နောက်ထပ် ရောက်လာသဖြင့် ဖေထန်းမောင်က ထိုင်ခိုင်းထားပြီး ထီးလှကို ဆက်မေး၏။

‘ ရေထဲမှာနေတဲ့ ရေဆင်ကို ကျွန်တော်တို့ ဘာမှ မလုပ်နိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။ လူတွေ လည်း ဆင်တိုး၊ ဆင်တိုက်သွားလို့ အနာတရဖြစ်ကြတော့ အဲဒီနှစ်က ကျိုးစောစော ပိတ်ပြီး ရွာပြန်ခဲ့ကြတာပါပဲ ခင်ဗျား ’

‘ ထြော် ... အဲဒါဆို ခင်ဗျား သိတာ ဒါပဲပေါ့ ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျား ’

‘ ကောင်းပြီ၊ ကျေးဇူးပဲ ... ဒါဆို ခင်ဗျားပြန်နိုင်ပြီ ’

‘ ကဲ ဒီ,သူငယ်ချင်းကကော ဘယ်ဆင်ဝိုင်းကလဲ၊ မောင်ရင်ကိုတော့ ကျုပ် မြင်ဖူးသလိုပဲ ’

ဒုတိယရောက်လာသူကို ဖေထန်းမောင်က ဆက်မေးပြန်၏။

‘ ကျွန်တော် ကျောက်ချောင်း,ဆင်နာရုံကပါ ခင်ဗျား၊ ဆင်ဆရာဝန်ကြီးနဲ့ ဝန်ထောက်မင်းတို့ ကျွန်တော်တို့,စခန်းကို ခဏခဏ ဆင်လာစစ်နေကျပါ ’

‘ အေး ... အဲဒါကြောင့် ခင်ဗျားကို မြင်ဖူးပါတယ်လို့ မှတ်နေတာ။ ကဲ ပြော ပါဦး၊ ခင်ဗျား ရေဆင်ကို မြင်ဖူးလား ’

‘ ကျွန်တော်တော့ မမြင်ဖူးပါဘူး ဝန်ထောက်မင်း၊ ရေဆင်ကို မြင်ဖူးတာက ကျွန်တော့်အတိုးပါ ’

‘ သူငယ်ချင်းအတိုးက ဘာလုပ်လဲ ’

‘ ဟို ... အင်္ဂလိပ် လက်ထက်ကပင် ဆင်အုပ်ကြီးပါ။ ကျွန်တော့် အဖေဆို လည်း ဆင်ခေါင်းပါ ခင်ဗျား ’

‘ ခင်ဗျား အတိုးနဲ့ ကျုပ်တွေ့ချင်တယ်ဗျာ ’

‘ ကျွန်တော် အတိုး ဆုံးသွားတာ ငါးနှစ်ကျော်လောက် ရှိသွားပါပြီ ခင်ဗျား ’

— ရိုးစရာ.

ဗေဒသန်းမောင်က ခေါင်းကို,တဖျည်းဖျည်း ကုတ်ပစ်လိုက်၏။

‘ အင်း ... ဒါဆိုလည်း ခင်ဗျား အဘိုးပြောပြဖူးတဲ့ ရေဆင်အကြောင်း ပြောပြစမ်းပါဦး။ ခင်ဗျား အဘိုး ရေဆင်ကိုတွေ့တာ ဘယ်မှာလဲ ’

‘ ချောင်းကောက်မှာလို့ ပြောပါတယ် ’

‘ ချောင်းကောက် ဟုတ်လား၊ ခဏနော် ’

ဗေဒသန်းမောင်က သူ့နောက်ကျောရှိ မြေပုံကြီးထဲတွင် ချောင်းကောက်ကို လိုက်ရှာနေပြန်သည်။

‘ ချောင်းကောက် ဆိုတာ ဘယ်,နယ်ဘက်ကလဲ။ ကျုပ်အကွက်ထဲတော့ ရှာမတွေ့ဘူး သူငယ်ချင်း ’

‘ မအီဘက်ပါ ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ ဟာ ဒါဆို,ကျုပ်တို့ လုပ်ကွက်နဲ့ အဝေးကြီးပဲ။ မြင်မတိမ်ကြောဖြစ်မယ် ထင်တယ် ’

‘ ဟုတ် ... ဟုတ်ပါတယ် ’

‘ အဲဒီဘက်က ချောင်းတွေက ဒီ,ကညင်ချောင်းဘက်ကို မစီးဘူးဗျို့ ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ’

‘ ကဲ ... ခင်ဗျား,အဘိုး ဆက်ပါဦး။ ရေဆင်အရွယ်အစားက ဘယ်လောက် ရှိတယ် ပြောလဲ ’

‘ ကလေးတွေ လုပ်ကစားကြတဲ့ ရွှံ့ရုပ်ဆင်လောက် ရှိတယ်လို့ ပြောဖူးပါတယ် ’

‘ ကလေးတွေ လုပ်ကစားကြတဲ့ ရွှံ့ဆင်ရုပ်ဆိုတာ ကျုပ်,မမြင်ဖူးလို့ပါ။ ဘယ်လောက်ရှိလဲ၊ လက်သီးဆုပ်လောက်လား၊ ပန်းကန်ပြားကြီး ... ’

‘ ဒီလောက်ပါ ဝန်ထောက်မင်း ’

ဆင်သမားက လက်နှင့်လုပ်ပြသော အရွယ်အစားကို **ဗေဒသန်းမောင်က** သေသေချာချာ မှတ်စုစာအုပ်နှင့် ရှေးမှတ်နေသည်။

‘ အမြင့်ကကောဗျာ ’

‘ အမြင့်က ဒီလောက်မြင့်တယ် ပြောပါတယ် ’

‘ အေး ... ဟုတ်ပြီ၊ ရေဆင်က ရေထဲမှာပဲ,နေလား၊ ထောင်ကမ်း၊ တောင်

ပေါ်တွေကော မတက်ဘူးလား ’

‘ ညညဆို သောင်ပြင်ကိုတက်ပြီး မြူးထူးတတ်တယ်လို့တော့ အသိုက်က ပြောပါတယ် ’

ဆင်သမားပြောသည်ကို မှတ်စုစာအုပ် တစ်အုပ်နှင့် လိုက်မှတ်နေသော ဇေထန်းမောင်က စောထယ်ရီရုံးခန်းထဲ ဝင်လာသည်ကို မြင်သဖြင့် ‘ လာ သူငယ်ချင်း၊ ဒီကညင်ချောင်းထဲမှာ ရေဆင်ရှိတယ်ဆိုတာတော့ သေချာသွားပြီဗျို့ ’ ဟု ပြောလိုက်၏။

‘ ဟင် .. ဟုတ်လား၊ ဘယ်လို သေချာလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး သူငယ်ချင်း ’
စောထယ်ရီက ဝမ်းသာအားရ ပြန်မေး၏။

‘ ဒီလိုဗျို့၊ စောစောက ဆင်သမားတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ နေဦး... နေဦး... ဆင်ဝိုင်းနဲ့ သူ့နာမည်ကို မှတ်စုနုတ်ထဲ ကြည့်လိုက်ဦးမယ် ’

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ဇေထန်းမောင်က မှတ်စုစာရွက်တွေကို လှန်နေ၏။

‘ ဒီမှာ ... ဒီမှာ တွေ့ပြီ၊ သစ်ရာဆင်ဝိုင်းက ငထီးလှတဲ့။ သူက ပြောတယ် လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်လောက်က သူတို့ရေပြာချောင်းမှာ ရေဆင်ရှိနေလို့ တောဆင်ရိုင်းတွေ တောင် ကျိုးဝင်ခါနီး အော်ပြေးသွားကြတယ်တဲ့။ ရေပြာချောင်းကို လုံးဝ ဖြတ်မကူးရဲ ကြဘူးတဲ့။ ဒီမှာကြည့် ... အဲဒီရေပြာချောင်းဆိုတာ ဒီကညင်ချောင်းဖျားက လက်တက် ချောင်းငယ်တစ်ခုပဲ။ ရေပြာချောင်းက ဒီကညင်ချောင်းကို စီးဆင်းတယ်။ ခု ဒီက၊ သူငယ် ချင်းကလည်း ရေဆင်ကို သူ့အသိုက် သေသေချာချာ မြင်ဖူးတဲ့အကြောင်း ပြောပြနေတယ် သူငယ်ချင်း ’

ဇေထန်းမောင်က မြေပုံကို ထောက်ပြ၍ စောထယ်ရီကို ရှင်းပြနေ၏။ စောထယ်ရီကလည်း မြေပုံကို အနီးကပ်ကြည့်ပြီး ခေါင်းတညိတ်ညိတ် လုပ်နေသည်။

‘ ကဲ ... ဒီမန်နေဂျာတော့ သူငယ်ချင်း သိပါတယ်နော် ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ .. သိပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ သူက ကျုပ်နဲ့အတူတူ ရေဆင်ရှာမယ့် မန်နေဂျာပဲ။ ကဲ ... ခင်ဗျားအသိုက် ပြောပြတဲ့ ရေဆင်အကြောင်း ပြောပြပါဦး။ ဪ ... ဒီမှာ သူငယ်ချင်း၊ သူက ရေဆင် ရဲ့ အရွယ်အစားကို ပြောပြလို့ မှတ်ထားလိုက်တယ်။ အရှည် လေး၊ ငါးလက်မ၊ အမြင့်က သုံးလက်မလောက် ရှိတယ်တဲ့။ ကဲ ... ဆက်ပြောပါဦး၊ ပုံသဏ္ဍန်ကကော ကျုပ်တို့ ကုန်းပေါ်ကဆင်နဲ့ အတူတူပဲလား ’

— ရိုးစရာ.

‘ ကုန်းဆင်နဲ့ တစ်ပုံစံတည်းလို ပြောပါတယ် ’

‘ ဒါဆို ကုန်းပေါ်တက်ပြီး ဝါးတွေ၊ ကျူတွေ၊ သစ်ခက် သစ်ရွက်တွေကိုလည်း စားမှာပေါ့နော် ’

‘ ရေဆင်က ရေထဲမှာပေါက်တဲ့၊ ရေမှော်ပင်တွေကိုပဲ စားတယ်၊ ပြောပါတယ် ’

‘ ဪ ... အေး၊ လာ၊ ထိုင်ကြဗျာ ’

နောက်ထပ် ဆင်သမားနှစ်ယောက် ရောက်လာကြပြန်သဖြင့် **စောထယ်ရီက** ကြို၍ ပြောလိုက်၏။

‘ ရေမှော်တွေကို စားတယ်ဆိုတော့၊ ရေထဲမှာ အနေများတယ်ပေါ့နော် ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ’

‘ ဒီလိုဆိုရင် ရေထဲက ရေဆင်ကို ဘယ်လိုဖမ်းရင် ရနိုင်မလဲ ’

ဆင်သမားက ဘာမှမပြောတတ်ဘဲ **ဖေထန်းမောင်၏** မျက်နှာကိုသာ ငေးကြည့်နေ၏။

‘ ရေဆင်က ဘယ်လိုနေရာမျိုးမှာ အနေများလဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ထဲက ဘယ်လူ၊ သိလဲဗျိုး ’

ဖေထန်းမောင်က နောက်ရောက်လာသော ဆင်သမားနှစ်ယောက်ဘက် လှမ်း ကြည့်၍ မေးနေပြန်၏။

စောစောက ရောက်နေသော ဆင်သမားက ဘာမှ မပြောဘဲ ရေငုံနေသဖြင့် ယခုမှ ရောက်လာကြသော ဆင်သမားနှစ်ယောက်ထဲမှ တစ်ယောက်က ဘုမထိ၊ ဘမထိ နှင့် ‘ ရေဆင်က ရေထဲ အနေများပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း ’ ဟု လူစွမ်းကောင်းလုပ်၍ ပြောလိုက်ရာ၊ ရုံးအဖွဲ့က၊ လူတွေနှင့် **စောထယ်ရီ**တို့မှာ ဝါးကနဲ့ ရယ်လိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ ရေထဲအနေများသည်ဆိုသော ဆင်သမားလည်း ကြောင်သွား၏။

‘ ကဲ ... ရေဆင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ခုနက၊ သူငယ်ချင်း ပြောစမ်းပါဦး ’

ဤတစ်ခါလည်း ရုံးအဖွဲ့သားများနှင့် ဆင်သမားများက ရယ်ကြပြန်သည်။ **ဖေထန်းမောင်က** ‘ သူငယ်ချင်း ’ ဟု ခေါ်ပြောလိုက်သူမှာ သူ့အဖေထက်ပင် ကြီးနေသော ဆင်သမားကြီး ဖြစ်နေ၍ပင်။ **ဖေထန်းမောင်**မှာ ဘယ်လို ဝသိမှန်း မသိ၊ တွေ့သမျှ လူတကာကို ‘ သူငယ်ချင်း ’ ခေါ်ရမှ သူ့ပါးစပ်က အရသာ၊ တွေ့နေပုံရသည်။

‘ ရေဆင်ဟာ ကျောက်ဆောင်၊ ကျောက်တုံးတွေ ပေါ်တဲ့ ရေအိုင်တွေမှာ အနေများတတ်ပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း။ ကျွန်တော်၊ ငယ်ငယ်က ဘဲငါးရာဘက်က

တောင်ကျချောင်းတစ်ခုထဲမှာ အဖေပြုလို့ မြင်ပူးပါတယ်။ ရေကူး၊ကစားနေတာကို ကျွန်တော်နဲ့အဖေ အကြာကြီး ကြည့်နေခဲ့ကြပူးပါတယ် ’

‘ ဟာ ... ဟုတ်ပြီဗျား ... ပြော ... ပြော၊ ခင်ဗျားမြင်ခဲ့တဲ့ ရေဆင်က အကောင် ဘယ်လောက်ကြီးလဲ ’

‘ သေးသေးလေးပါ ’

‘ သေးသေးလေးဆိုတာ ဘယ်လောက်လဲ၊ ပြောပါဦး ’

‘ ကိုယ်လုံးက လက်သီးဆုပ်လောက်ပဲ ရှိပါတယ် ’

‘ ရေဆင်ဆိုတော့ ခြေထောက်တွေ အများကြီးလား ’

‘ မများပါဘူး ခင်ဗျား၊ ခြေနှစ်ချောင်း လက်နှစ်ချောင်းပါပဲ။ ပကတိ ဆင်အတိုင်း ပါပဲ ’

‘ အေးဗျာ ... ကျေးဇူးတင်တယ်။ ရေဆင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ခင်ဗျား၊တစ်ယောက် ပဲ မြင်းပူးတာရှိတယ်။ ပြောဗျာ ရေဆင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ နောက်၊ဘာသိသေးလဲ ’

‘ ဝန်ထောက်မင်း ဘာသိချင်လဲ မပြောတတ်ပါဘူး ’

‘ အဲဒီ ခင်ဗျားတို့ သားအဖ မြင်ခဲ့ရတဲ့ ရေဆင်က အထီးလား၊ အမလား ’

‘ အဲဒါတော့ ကျွန်တော်ကို အဖေကလည်း မပြောပြပါဘူး ’

‘ ခင်ဗျားအဖေက နောက်၊ဘာပြောသေးလဲ ’

‘ ရေဆင်က သိပ်၊အဆိပ်ပြင်းတယ်၊ ရေထဲမှာ ရေဆင်ရှိနေရင် ဘယ်ဆင်မှ ရေချလို့မရဘူး ပြောပါတယ်။ ရေဆင်ကိုက်ရင် ချက်ချင်း သေတတ်တယ်လို့လည်း ပြော ပါသေးတယ် ’

ဖေထန်းမောင်က ရေဆင်အကြောင်း ဆင်သမားကြီး ပြောပြနေသည်ကို စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့် ရေးမှတ်နေရင်းက **စောထယ်ရီ**၏မျက်နှာကို တစ်ချက်လှမ်းကြည့် လိုက်သည်။ သူ့သဘောမှာ ဟုတ်ပြီ၊ သေချာနေပြီ ဟူသော၊ဆုံးဖြတ်ချက်ပင်။

‘ ပြီးတော့ကောဗျာ ’

‘ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်လည်းကလေးပဲဆိုတော့ အဖေက ဒါပဲ ပြောပါတယ်’

‘ ကဲ ... နောက် ဟိုက သူငယ် ... အဲ ခင်ဗျားကော ရေဆင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘာသိသေးလဲ ပြောပါဦး ’

နောက် ဆင်သမားတစ်ယောက်ကို **ဖေထန်းမောင်က** ဆက်မေးပြန်သည်။

— ရိုးစရာ.

‘ ရေဆင်က ကျွန်တော်တို့ ကုန်းဆင်တွေကို နိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော့် သင်္ကြံ က ပြောဖူးပါတယ်။ တောင်ကုတ်ဘက်မှာ လူသုံးယောက် သတ်ထားလို့ သယ်လူမှ မစီးရဲတဲ့ ဆင်ဆိုးတစ်ကောင် ရှိဖူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီဆင်ကိုစီးတဲ့ ကျော်အေးဆိုတဲ့ ဦးစီးမှာ ရေဆင်အစွယ်တစ်ချောင်း ရှိတယ်လို့ပြောကြပါတယ်။ ကျော်အေးကို အဲဒီ ဆင်ဆိုး သယ်လောက်ကြောက်သလဲဆိုရင် အဲဒီဆင် သယ်လောက်ပဲ၊ဆိုးသွမ်းနေနေ ဟေ့ .. ဟိုမှာ ကျော်အေးလာပြီဆိုတဲ့ အသံကိုကြားတာနဲ့ ချက်ချင်း ငြိမ်ကျသွားတယ်တဲ့။ ရေဆင်အဆောင်၊ရှိုထားတဲ့ လူဆိုရင် ဆင်က အဲသလောက်ထိကို ကြောက်တယ်လို့ သိရပါတယ် ’

‘ အေးဗျာ ခင်ဗျားတို့နှစ်ယောက်ကို သေသေချာချာ မှတ်ထားပြီး၊ ကျုပ် တို့ ရေဆင်၊ရှာဖမ်းတဲ့အခါ ခေါ်ပါမယ်။ ခင်ဗျားတို့ သယ်ဆင်ဝိုင်းကလဲ၊ နာမည် သယ်လို ခေါ်တာလဲ ပြောထားခဲ့ကြပါဦး ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ .. ကျွန်တော်က ပျဉ်းမချောင်းဝိုင်းကပါ ဝန်ထောက်မင်း။ နာမည်က ဦးညိုခေါ်ပါတယ်။ သူကလည်း ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းကပါပဲ။ သူ့နာမည်က အောင်လှပါ ’

‘ အေးဗျာ ကောင်းပြီ၊ ကျေးဇူးပဲ နောက်တော့ ကျုပ်ခေါ်ပါမယ်။ ခု ... ခင်ဗျား တို့ ပြန်နိုင်ကြပါပြီ ’

ဗေထန်းမောင်က ဆင်သမားနှစ်ယောက်ကို သူ့မှတ်စုစာအုပ်ထဲ ရေးမှတ် ထားလိုက်၏။ ရေဆင်နှင့် ပတ်သက်၍ အချက်အလက်၊အတော်စုံသွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် ဆင်သမားများ ပြန်သွားကြသောအခါ **ဗေထန်းမောင်နှင့် စောထယ်ရီ**တို့မှာ ကညင် ချောင်းထဲ၌ ရေဆင် ရှာဖွေဖမ်းဆီးရေး စီမံကိန်းကြီးကို ဆက်လက် အကောင်အထည် ဖော်ရန် တင်ပြ၊ဆွေးနွေးလျက် ကျန်ခဲ့ကြလေသည်။

ရေဆင်အိုင်

မုခ် မချောင်း၊ဆင်ဝိုင်းက ဆင်သမား နှစ်ယောက်ဖြစ်ကြသော ဦးညို၊ အောင်လှတို့နှင့် အတူ ဖေသန်းမောင်နှင့် စောထယ်ရီတို့သည် ရေဆင်ရှိနေသည်ဟု ဆင်သမားများ ပြောနေကြ သော ကညင်ချောင်းဘက်သို့ ရေဆင်ရှာရန် ထွက်လာကြ သည်။

ကညင်ချောင်းမှာ နွေလဖြစ်သဖြင့် တစ်ချောင်း လုံး၊ တစ်လျှောက်လုံး ရေစီးမရှိတော့ဘဲ ရေစီးရှိသော အပိုင်းရှိသလို၊ လုံးဝ ရေမစီးသော၊ရေအိုင်ကြီးများ လည်း ရှိသည်။

သူတို့လေးယောက်သည် ကညင်ချောင်း တစ်လျှောက်ကို ရေစီးပိုင်း၊ ရေသေပိုင်းပါ မကျန် ရေဆင်ကို လိုက်ရှာကြသည်။ ရေစီးပိုင်းရှိ သဲခုံ၊ သောင်ပြင်များပေါ် ရေဆင်များ ညည၊ကျလျှင် တက် ဆော့ မြူးထူးတတ်ကြသည် ဆိုသဖြင့် သဲခုံ၊သောင် ပြင်များပေါ်၌လည်း ရေဆင်ခြေရာများကို လိုက်ရှာ နေကြသည်။

‘ဝန်ထောက်မင်း၊ ဒီသောင်ပြင်က၊ခြေရာတွေ ဟာ ရေဆင်ခြေရာတွေနဲ့ တူတယ်ဗျ၊ ကြည့်ကြပါဦး’

ကညင်ချောင်းနှင့် ရေပြာချောင်း ဆုံရာ သဲသောင်တစ်ခုပေါ်က ခြေရာတွေကို လက်ညှိုးထိုးပြ၍ ဆင်သမားကြီးစိုးညိုက ပြော၏။

စိုးညိုပြသော သဲသောင်ပေါ်က ခြေရာကို မန်နေဂျာနှစ်ယောက်နှင့် ဆင်ဦးစီး အောင်လှတို့က ဝံ့ကြည့်ကြသည်။

သဲသောင်ပေါ်က ခြေရာတွေမှာ ရေဆင်ခြေရာ အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်ဟု မည်သူမျှ တိတိကျကျ မပြောနိုင်။ လက်သန်းလုံးခန့်ရှိ ခပ်ဝိုင်းဝိုင်း၊ ခြေရာများကိုတော့ သဲသောင်အနှံ့အပြား၌ တွေ့နေရ၏။ ဆင်ခြေသည်း၊ လက်သည်းရာတွေဟု တိတိကျကျ ခန့်မှန်းမရသော ခြေရာတွေကိုတော့ သောင်ခုံ၊ သဲတောထဲတွင် နေရာအနှံ့အပြား၌ပင် တွေ့နေကြရသည်။

‘ အေးဗျာ၊ ဒီခြေရာတွေဟာ ရေဆင်ခြေရာ အမှန်ဖြစ်ခဲ့ရင် ရေဆင်တွေဟာ ဒီရေအိုင်ထဲက ညည၊ တက်ပြီး မြူးထူး ပျော်ပါးကြတာဖြစ်ရမယ်။ ရေအိုင်က ရေဆင် ရှိနိုင်တဲ့ ရေအိုင်မျိုး ဟုတ်၊ မဟုတ် ခင်ဗျား၊ ငယ်ငယ်တုန်းက ခင်ဗျား၊ အပေနဲ့ ရေဆင် တွေပူးတဲ့ အိုင်မျိုးနဲ့ တူ၊ မတူ ကြည့်စမ်းပါဦးဗျာ ’

ဗေထန်းမောင်၏ စကားမဆုံးခင်မှာပင် ရေဆင်ခြေရာဟု ထင်ထားကြသော သဲခုံ၊ သောင်ပြင်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ရေအိုင်ကို ဝိုင်းကြည့်ကြသည်။ ရေအိုင်၏ တေးပတ် လည်မှာ သဲခုံနှင့် ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ဆောင်များရှိသည်။ အောက်ဘက်ကို ရေစီး တော့မရှိ။ တောင်စဉ်၊ စမ်းရိုးတို့၏ သဘာဝအတိုင်း အပေါ်၊ စမ်းကတော့ ရေစီးကျနေ သည်။ အိုင်၏၊ ရေအနက်မှာ လူကြီးတစ်ရပ် ကျော်ကျော်လောက်သာ ရှိမည်။ တစ်ဖက် ကမ်းပါးမှာ မတ်စောက်၍ တစ်ဖက်ကမ်းပါးမှာ သောင်ခုံ၊ သဲတန်းလေးတွေ ထွန်း နေသည်။

သူတို့လေးယောက်သည် ရေအိုင်ထဲကို စူးစူးစိုက်စိုက် ဝံ့ကြည့်ကြသည်။ ရေမှာ ကြည်စင်နေသဖြင့် အောက်ဆုံးရှိ ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်တုံးများကိုပင် မြင်နေရ သည်။ ရေအိုင်အထက်ဘက်မှ ရေစီးကျနေသဖြင့် ရေမှော်ပင်လေးများ ယိမ်းလှုပ် နေကြ သည်ကိုပင် မြင်နေရသည်။

ရေအောက်ရှိ ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ဆောင်များဘေးမှ ရေမှော်ပင်များ ထူးထူး ခြားခြား တစ်ချက်တလေ လှုပ်ခတ်၊ ယိမ်းယိုင်သွားသည်ကို မြင်လိုက်ကြသောအခါ လူလေးယောက်မှာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ပါးစပ်ပေါ်၊ လက်ညှိုး ကန့်လန့်ပြတ်

— ရိုးစရာ.

တင်၍ တိတ်တိတ်နေကြရန် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အချက်ပြ,လိုက်ကြသည်။

သူတို့လေးယောက်သည် ရေထဲမှ ထူးထူးခြားခြား ရုတ်တရက် လှုပ်ခတ်သွားသော ရေမှော်ပင်များကို အသက်အောင်၍ မျက်တောင်မခတ် စိုက်ကြည့်နေကြ၏။ သို့သော် လှုပ်ခတ်,ယိမ်းယိုင်သွားသော ရေမှော်ပင်များ ပြန်လည် ငြိမ်သက်သွားကြသည့် တိုင် ရေထဲ၌ မည်သို့မျှ ထူးခြားသော,တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင်ကို မတွေ့ရသဖြင့် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်မှာ ‘ ဘယ်နှယ့်လဲ ’ ဟူသော အကြည့်နှင့် ကြည့်မိလိုက်ကြသည်။

ရေမှော်ပင်များမှာ တစ်ထွာ တစ်မိုက်က,စပြီး၊ တောင်ဆုပ်၊ တစ်တောင်ထိ မြင့်နေကြသဖြင့် ထိုရေမှော်ပင်များ အောက်၌ပင် ရေဆင်များ ရှိနေမလားဟူသော မျှော်လင့်ချက်နှင့် ဆက်၍ စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ သူတို့ ထိုသို့ စောင့်ကြည့်နေကြစဉ် ရေမှော်ပင် လေး,ငါးပင်၏ ထိပ်ဖျားများသည် ပထမနည်းတူ ယိမ်းယိမ်းယိုင်ယိုင် လှုပ်ရှားလာကြပြန်သည်။ လူလေးယောက်မှာ အသက်ကိုပင် ပြင်းပြင်း မရှုရဲကြဘဲ သတိကြီးစွာနှင့် ငိုကြည့်နေကြ၏။

သို့သော် တစ်တောင်၊ တောင်ဆုပ် ရေမှော်ပင်များအောက်တွင် နောက်ထပ် တစ်ထွာ၊ တစ်မိုက် အပင်ငယ်များကလည်း တောထ,နေလေရာ ရေမှော်ပင်တောအောက်တွင် ရေဆင်ရှိနေသည်။ သို့မဟုတ် ရေမှော်ပင်များကို စားနေသည်ဟုတော့ ကံသေ,ကံမ မပြောနိုင်ကြ။ သူတို့ တွေးထင်ချက်မှာ ရေထဲရှိ ရေမှော်ပင်များ လှုပ်ရှားနေသည်မှာ ရေဆင်တစ်ကောင်ကောင် စားနေ၍သာဟု ထင်လိုက်ကြသည်။

‘ ဒီရေအိုင်ထဲမှာ ရေဆင်ရှိနေတာတော့ သေချာသွားပြီဗျိုး၊ ဒီတော့ ညကျရင် ဒီအိုင်ထဲက ရေဆင်တွေဟာ သဲခုံပေါ် တက်လာကြမှာပဲ။ အဲဒီအခါမှ ပစ်ဖမ်းလို့ရမယ်။ ခု,ရေထဲက ရေဆင်ကို မြင်ရတယ်ပဲ ထားဦး၊ ပွိုင့်တူးတူးနဲ့ ထိုးပစ်လိုက်လို့လည်း ဘာမှ အရာထင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ရေဆင်တွေသာ လန့်ဖျတ်ပြီး ဒီ,ရေအိုင်ထဲက နောက်အိုင်စမ်းပေါက်ရွေ့ နေရာပြောင်းသွားရင် အရှာရခက်နေလိမ့်မယ်။ အဲဒါကြောင့် ခု,ကျုပ်တို့ အားလုံး ပြန်ကြမယ်။ ညကျမှ ခုပြီး တစ်ခါလာကြတာပေါ့၊ မကောင်းဘူးလား ’

‘ ကောင်းပါတယ် ’

‘ ဝန်ထောက်မင်း ပြောတာမှန်ပါတယ် ’

ဖေထန်းမောင်၏စကားကို အားလုံး,သဘောတူကြသဖြင့်၊ ထိုရေအိုင်နားမှ

တိတ်တိတ်ကလေး ပြန်လာကြ၏။ ညနေ၊ ဂုရုပ်ကိုမူ ဖေသန်းမောင်၏ရုံးခန်းဟု ချိန်းလိုက်ကြသည်။

ဖေသန်းမောင်နှင့် စောထယ်ရီတို့မှာ ပွိုင့်တူးတူး တစ်ယောက်တစ်လက်အပြင် တောလိုက်၊ မီးခွက်တစ်လုံးကိုလည်း တောလိုက်နေကျ တောခေါင်းဦးစံပစ်က ငှားလာကြသေးသည်။ လက်နှိပ်ငါတ်မီး သုံးခဲထိုး၊ ငါးခဲထိုးနှင့် သူတို့ အားမရကြ။ ဦးညိုနှင့် အောင်လှတို့ကမူ လိုရ၊ မည်ရ ရေထဲက ရေဆင်ကို အုပ်ဖမ်းရန် ကွန်တစ်ပုံကိုပါ ရှာယူလာကြသည်။

သည်လိုနှင့် သူတို့လေးယောက်၏ ရေဆင်အိုင်သို့ ရောက်လာကြချိန်မှာ တောရိပ် တောင်ရိပ်တို့ကြောင့် ရေဆင်အိုင် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ မှောင်နေလေပြီ။ သို့သော် နေဝင် အိပ်တန်းတက်၊ တောငှက်များ၏ မြည်တွန်သံကိုတော့ ဟိုမှာ၊ သည်မှာ တစ်ချက်တလေ ကြားနေရတုန်းပင်။

‘ ရေဆင်က အနံ့ခံလည်း သိပ်ကောင်းတယ် ပြောကြပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း။ လေညာထက်က စောင့်လို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ လေအောက်က စောင့်ကြည့်မှ ဖြစ်မယ် ’

ဆင်ဦးစီးအောင်လှက သတိပေးသဖြင့် ရေဆင်အိုင်၏ လေအောက်ဘက်မှ သဲခုံပေါ် ရေဆင်တက်အလာကို စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ ရေဆင် သဲခုံပေါ်တက်လာလျှင် မြင်သာရုံအလင်းနှင့် တောလိုက်၊ မီးခွက်ကိုလည်း ထေးချထားကြသည်။ သူတို့လေးယောက်သည် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် စကားလုံးဝ မပြောကြဘဲ ရေအိုင်ထဲက ရေဆင်တက်အလာကိုသာ စူးစူးစိုက်စိုက် စောင့်ကြည့်နေကြလေ၏။

စောင့်မျှော်နေကြရသော သူတို့အတွက် အချိန်က ရှည်ကြာလှသည်။ ရေစပ်နားဖြစ်သဖြင့် ညရောက်လာသောအခါ သဲဖြုတ်နှင့် မှက်ခြင်တို့ကလည်း အဆုပ်လိုက်၊ အဆုပ်လိုက် ကိုက်ခဲလာကြသည်။ သို့သော် သူတို့မှာ ခြေလက်ကိုယ်ပေါ် လာကိုက်နေကြသော မှက်ခြင်ဖြုတ်များကိုပင် ဖျန်းကနဲ၊ ဖျတ်ကနဲ မရိုက်ရဲဘဲ အသာအယာ ပွတ်ချနေကြလေသည်။

လဆုပ်ရက်၊ လမိုက်ညဖြစ်သဖြင့် တောလိုက်၊ မီးခွက်၏ ဘက်ထရီအလင်းက တပြည်းပြည်း စူးရှလာသည်။ အလင်းရောင်များနေလျှင် အိုင်ထဲက ရေဆင်တက်

မလာရဲမှာစိုး၍ အလင်းကို လရောင်လောက်သာ **ဖေသန်းမောင်**က လျော့ချထား သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တောလိုက်၊မီးခွက်ကိုသာ မမြင်ရလျှင် သဲပြင်၊သောင်ခုံပေါ် လရောင်ဖြာကျနေသည်ဟုပင် ထင်စရာ ဖြစ်နေသည်။

သည်လိုနှင့် ညရှစ်နာရီခန့်အရောက်တွင် ရေအိုင်ထဲမှ ရေဆင်သည် မဝံ့မရဲ နှင့် ကုန်းကုန်း၊ကုန်းကုန်း တွားတက်လာနေသည်ကို မီးရောင်၊ပျံပျံထဲတွင် မထင်မရှား စတင်၊မြင်ကြရတော့သည်။ ရေဆင်သည် တစ်လှမ်း၊ နှစ်လှမ်း ရှေ့တက်လာလိုက်၊ သဲခုံထဲ ပြန်ဝပ်နေလိုက်နှင့် သောင်ပြင်တွင် ပြေးဆော့ကစားရန် တန်းတန်းမတ်မတ် တက်မလာ သေးဘဲ ရေစပ်နား၌သာ ရှိနေသေး၏ လူလေးယောက်မှာ ရေအိုင်ထဲက ရေဆင်၊တက် လာနေသည်ကို စ၊မြင်ကတည်းကပင် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် လက်လှမ်းတို့ သတိပေးကား အသက်ပင် ပြင်းပြင်း၊မရှုရဲကြတော့ဘဲ မသဲ၊မကွဲ အလင်းရောင် မှိန်ပျံပျံထဲက ရေဆင်ကို မျက်တောင်မခတ် စိုက်ကြည့်နေကြသည်။

သဲခုံမှာ သင်ဗျာလေး၊ငါးချပ်စာသာ ရှိသဖြင့် တောလိုက်မီးခွက်၏ အလင်းတန်း ကို သောင်ခုံပေါ် တည့်တည့်မတ်မတ် ထိုးမထားသော်လည်း၊ အလင်းရောင် ပျံပျံကတော့ သောင်ခုံတစ်ခုလုံးကို ဖြန့်ကြက်ထားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တွားတက်လာလိုက်၊ မြေပြင်မှာ ပြန်ဝပ်ချလိုက်နှင့် မဝံ့မရဲ တက်လာနေသော ရေဆင်အား နှာမောင်း၊ နားရွက်၊ ခြေလက်၊အမြီးတူ၍ အင်္ဂါစုံ မမြင်ရသေးသော်လည်း၊ မည်းမည်း မည်းမည်း နှင့် သဲခုံ သောင်ပြင်ပေါ် တွားတက်လာနေသည်ကိုတော့ လူလေးယောက်စလုံး မြင်နေကြရလေပြီ။

အကယ်၍ တောလိုက်၊မီးခွက်၏ အလင်းတန်းကို သောင်ခုံပေါ်သို့သာ တည့် တည့် မတ်မတ် ထိုးချလိုက်မည်ဆိုလျှင် ရေဆင်ကို အထီး၊ အမပင် ခွဲခြားသိနိုင်ပြီဟု ထင်ရသည်။ ယခုတော့ မီးရောင်တန်းအလင်း၊စူးစူး ရှုရှုကို မြင်နေရလျှင် ရေအိုင်ထဲ က နောက်ထပ် ရေဆင်များ တက်မလာဝံ့မှာစိုး၍၊ စောစောကပင် မီးရောင်ကို လွဲထိုး ထားရာ အလင်းရောင်မှာ ပျံပျံ၊မှုန်မှုန်သာ ရှိနေသဖြင့် နှာမောင်း၊ ခြေလက်၊ နားရွက်၊ အမြီး၊ ဆင်ထီး၊ ဆင်မကို ခွဲခြားမရ ဖြစ်နေကြသည်။

စောစောကပင် သဲခုံရေအိုင်ဘက် ချိန်ရွယ်ထားသော **စောထယ်ရီ**၏ ပွိုင့်တူး တူး သေနတ်ပြောင်းက လက်သီးဆုပ်သာသာရှိသော ရေဆင်မည်းမည်းဆီ မသိမသာ ရွေ့လျား လိုက်ချိန်နေသည်။ ရေဆင် ရောက်ရာနေရာ သဲခုံရေစပ်နှင့် သူတို့ နေရာယူထား ကြသော တောစပ်ကမ်းပါးအမြင့်မှာ သုံး၊လေးလံခန့်သာ ဝေးသဖြင့် **စောထယ်ရီ**

ပစ်လိုက်လျှင် ရေဆင်ကို ထိမှန်နိုင်သော အနေအထားမှာ ရှိနေလေပြီ။

ထို့ကြောင့် ရေဆင်လောဘကြီးနေသော **ဖေသန်းမောင်က စောထယ်ရီ**ကို လက်နှင့် အရင်လှမ်းတို့ သတိပေးပြီး၊ ဖင်ရွှေ ဖင်ရွှေနှင့် အနားရောက်လာ၏။ ရေဆင်ကို ဂရုတစိုက် လိုက်ကြည့်နေရသဖြင့် စောစောက သတိမထားမိသော **စောထယ်ရီ**သည် ခု၊သူ့အနားရောက်လာမှ **ဖေသန်းမောင်**ကို လှည့်ကြည့်မိ၏။ **ဖေသန်းမောင်က** သူ့ပါးစပ်ကို **စောထယ်ရီ**နား နားကပ်ပြီး

‘ သူငယ်ချင်း အခု တို့မြင်နေရတဲ့အကောင်ကို မပစ်နဲ့ဦး။ ဒီကောင်က အထီးမှန်း အမမှန်းလည်း မသိသေးဘူး။ ဒီကောင် သောင်ပြင်ပေါ်တက်လာပြီ၊ မကြာခင် နောက်တစ်ကောင်ကောင် လာနိုင်သေးတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက် ဒီသောင်ပြင်ပေါ်မှာ မုန်ယိုပြီး မြူးထူးပျော်ပါးနေချိန်ကျမှ မောင်ရင်က မောင်ရင်သက်က တစ်ကောင်ကိုပစ်။ ကျုပ်က ကျုပ်သက်က အကောင်ကို တစ်ပြိုက်တည်းပစ်ကြရမယ်။ ခုပစ်လိုက်ရင် ထိပါမှ တစ်ကောင်ပဲရမယ်၊ နောက်အကောင်တွေက သေနတ်သံကြားရင် သယ်လိုမှ ရေထဲက တက်လာကြတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ လန့်ဖျတ်ပြီး အိုင်တောင် ပြောင်းပြေးချင်၊ ပြေးသွားနိုင်တယ်။ ခုကောင်ကတော့ မောင်ရင် မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ လူနဲ့ရလို့များ လားမသိဘူး။ ကုတ်ချောင်း ကုတ်ချောင်းနဲ့ပဲ တက်လာဝံ့သေးတယ်။ အဲဒီတော့ ခဏစောင့်ကြည့်ပါဦး ’

စောထယ်ရီက ဖေသန်းမောင်စကားကို သဘောပေါက်ကြောင်း ခေါင်းညိတ်ပြသည်။

သည်လိုနှင့် သူတို့ကြည့်နေကြချိန်မှာပင် **ဖေသန်းမောင်**ထင်ထားသလို နောက်ထပ်တစ်ကောင်မဟုတ်၊ ရေအိုင်ထဲမှ နှစ်ကောင်ပင် ပြိုင်၍ တက်လာကြ၏။ ထိုအချိန်တွင် ပထမတက်နေသော အကောင်မှာ ရေစပ်နှင့်သဲခိုစပ်ကြားရှိ ကျောက်တုံးနားတစ်ခုသို့ ပြေးဆင်းသွားသည်။ ပုန်းလိုက်သလား ထင်ရ၏။

ဒုတိယတက်လာသော ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ ပထမတက်လာ သွားပုန်းနေသော အကောင်ထက်ကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ကြောက်၍များ သွားပုန်းနေလေသလား ဟူသော အတွေးမဆိုးခင်မှာပင်၊ စောစောက သွားပုန်းနေသော ရေဆင်သည် ကျောက်တုံးကြားမှ ရုတ်တရက် ပြေးထွက်လာ၏။ ထိုအခါ နောက်မှတက်လာသော ရေဆင်နှစ်ကောင်က ထိုအကောင်ကို ဝိုင်းလိုက်ကြသည်။ သင်ဗျာသုံးလေးချပ်စာ ခန့်သာရှိသော သဲခိုပေါ်တွင်

— ရိုးကျော့.

ရေဆင်သုံးကောင် လှည့်ပတ်,ပြေးနေကြသည်။

ဖေသန်းမောင်က စောထယ်ရီနား နားကပ်ပြီး ...

‘ ဒီတစ်ခါ တို့နဲ့ အနီးဆုံး,နေရာအရောက်မှာ ပစ်ကြမယ်။ ပစ်မိန့်ကို မောင်ရင် ပေးမလား၊ ကျုပ်ပေးမလား၊ ညီမှ,ပြစ်မယ်နော်၊ တွေ့လား၊ တွေ့လား ရေဆင်တွေ တော်တော် မျှနေကြပြီ ’

‘ သူငယ်ချင်းပဲ ပေးပါ။ ရှေ့,နောက်လား၊ ဘယ်,ညာလား၊ သူငယ်ချင်း ကြိုက် တာသာ ပြောပါ ’

‘ ရှေ့,နောက်ဆိုလျှင် နောက်၊ ဘယ်,ညာဆိုလျှင် ညာ၊ ဟုတ်ပြီနော် ’

‘ ဟုတ်ပြီ ’

စောထယ်ရီနှင့် ဖေသန်းမောင်တို့သည် ချက်ချင်းပင် ပွိုင့်တူးတူး သေနတ်ပြောင်းကို ရေဆင်သုံးကောင် ပြေးဆော့နေကြသောဘက်သို့ ပြိုင်တူ ချိန်ရွယ်လိုက်ကြသည်။

ရေဆင်သုံးကောင်မှာ ဆော့ပြေးနေကြသည်ဟု ဆိုသော်လည်း အမြန်အလျင် ကြီးတော့မဟုတ်၊ အိမ်ကြမ်းခင်းပြင်ပေါ် ကြွက်ပြေးသလောက်ပင် မမြန်သဖြင့် ပစ်ကွင်း ထဲတော့ ဝင်နေလေပြီ။ ပစ်မှတ်မှာလည်း နီးသထက်,နီးလာသည်ထိ စောင့်လျှင် တစ်လံ နှင့် နှစ်လံထိပင် ရနိုင်၏။ ပြီးတော့ လူတွေက ကမ်းပါးထက်,အပေါ်စီးက တစ်ခုသာ ပြောစရာရှိသည်။ အလင်းရောင်မှာ သောင်ခုံ,သဲပြင်ဘက် တည့်တည့်မတ်မတ် ထိုး ထားသည် မဟုတ်သဖြင့် မည်းမည်းမြင်ရာ ပစ်မှတ်ကိုသာ ပစ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဤသည်ကို အားမရ၍ စောထယ်ရီက မီးခွက်ကို သောင်ပြင်ဘက် တည့် တည့်မတ်မတ် လှည့်ထိုးထားရန် ပြောသောအခါ၊ ဖေသန်းမောင်က အလင်းရောင်ကို ခုမှ,ပြန်ပြင်လိုက်လျှင် ရေဆင်များ လန့်ဖျပ်ပြီး ရေအိုင်ထဲ ဆင်းပြေးသွားကြလိမ့်မည် ဆိုသဖြင့် သည်အတိုင်း မှုန်ရိုင်းတဝါးထဲ ပစ်ရန်,စောင့်ကြည့်နေကြသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် လိုက်တန်း,ပြေးတန်း ကစားလာ ကြသော ရေဆင်သုံးကောင်သည် သူတို့အနားသို့ ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် ပြေးရောက် လာကြ၏။ ပွိုင့်တူးတူး ပြောင်းဝနှင့် နှစ်လံလောက်အကွာသို့ အရောက်မှာ

‘ ပစ် ’

‘ ဒိုင်း ... ဒိုင်း ’

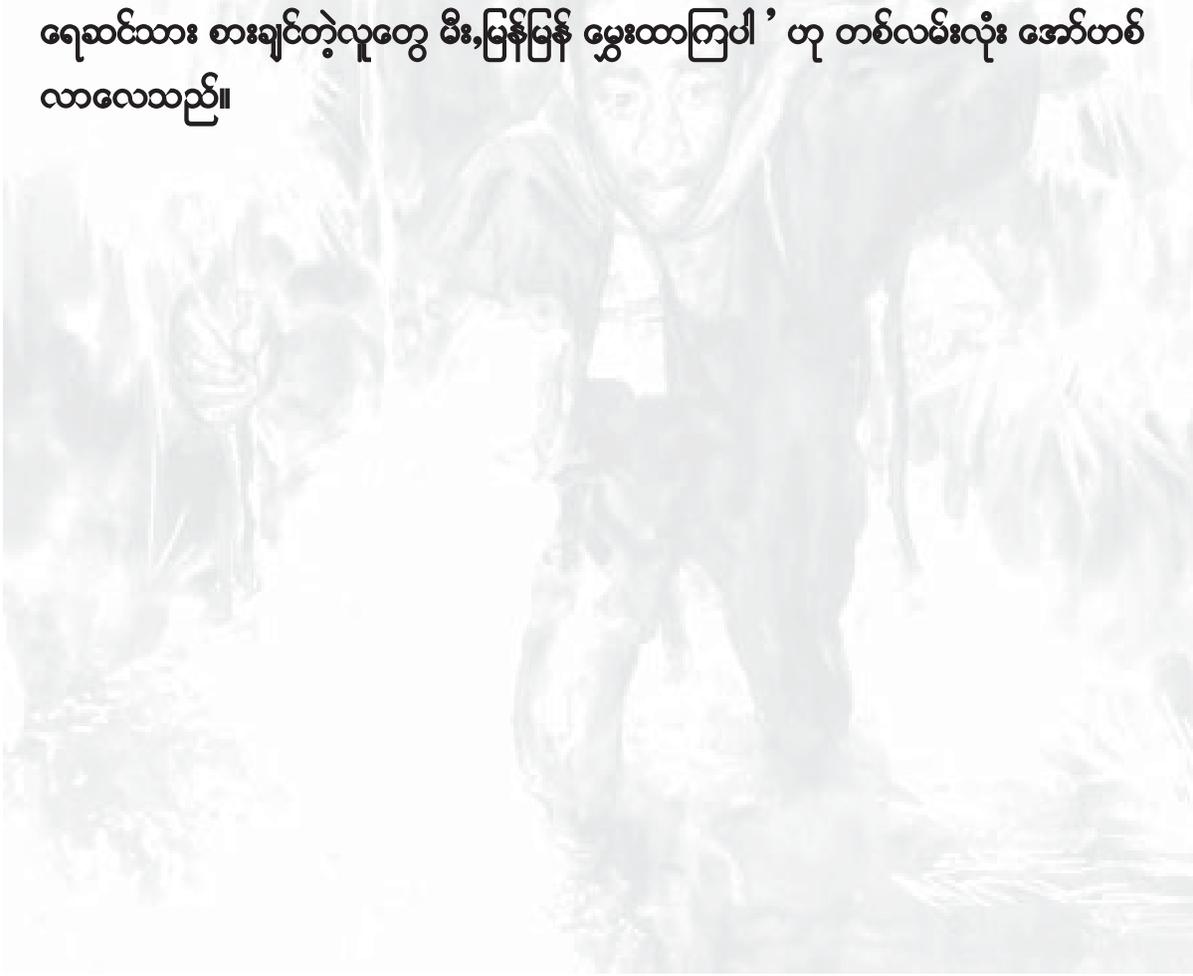
သေနတ်သံ နှစ်ချက်နှင့်အတူ ရေဆင်,သုံးကောင်စလုံးသည် မြေပြင်သို့ ဝပ်ကျ

သွားကြသည်။ ကိုးလုံး၊ ခြောက်လုံး၊ သုံးလုံးကျည်စရစ် မပါဘဲနှင့် နှစ်ယောက်၊နှစ်ချက် ပြိုင်တူ ပစ်လိုက်ကြ၍ ရေဆင်၊သုံးကောင်စလုံး သဲခုံပေါ် ဝပ်ကျသွားကြသောအခါ၊ **ဖေသန်းမောင်**မှာ အံ့ဩတကြီးနှင့် တောလိုက်၊မီးခွက်ကို ကောက်ကိုင်ပြီး သဲခုံပေါ် ခုန်ချလိုက်သည်။ **ဖေသန်းမောင်**နည်းတူ **စောထယ်ရီ**နှင့် **ဦးညို**၊ **ဦးအောင်လှ**တို့ကလည်း ခုန်ချလာကြ၏။

‘ ဟာကွာ၊ တောက် ’

ဖေသန်းမောင်သည် သူတို့ ပစ်ချလိုက်သော ရေဆင်၊သုံးကောင်ကို တောလိုက်၊ မီးခွက် အလင်းကြီးနှင့် ငိုထိုး၊ကြည့်ကာ တက်ခေါက်လိုက်သည်။ သူတို့ပစ်သတ်လိုက် ကြသော ရေဆင်၊သုံးကောင်မှာ ချက်ချင်း နာနာဘာဝ အသွင်ပြောင်းပြီး သဲချောင်းကဏန်း ကြီးသုံးလုံး ဖြစ်နေကြလေသည်။

ဖေသန်းမောင်သည် ထွေထွေနှင့် သဲချောင်းကဏန်းကြီး၊သုံးလုံးကို ခြေကား ယား၊ လက်ကားယား စုမြှောက်၊ကိုင်လိုက်ကာ ‘ ရေဆင် သုံးကောင်ရပြီဗျို့ ရေ ဆင်၊သုံးကောင် ရထားပြီ၊ ရေဆင်သား စားချင်တဲ့လူတွေ မီး၊မြန်မြန်မွှေးထားကြပါ။ ရေဆင်သား စားချင်တဲ့လူတွေ မီး၊မြန်မြန် မွှေးထားကြပါ ’ ဟု တစ်လမ်းလုံး အော်ဟစ် လာလေသည်။

ကျဆင်စာမျက်နှာသစ်

Handwritten signature or text in the bottom right corner of the illustration.

ညကြီးမင်းကြီး ရေဆင်အထင်နှင့် သဲချောင်းကဏန်းကြီး၊သုံးလုံးကို ပစ်ခတ်ယူလာခဲ့ကြသော **ဖေသန်းမောင်**နှင့် **စောထယ်ရီ**တို့သည် ကဏန်းကြီး၊သုံးလုံးကို မီးဖုတ်ကာ တစ်ညလုံး၊အရက်ထိုင်သောက်နေကြသည်ဟူသော သတင်းကိုကြားထားသော မန်နေဂျာ**ဦးလှကျော်သာ**က ‘ ခင်ဗျားတို့ ဒီရေဆင်ကိစ္စ မေ့ပစ်လိုက်ကြတော့ဗျာ၊ အလုပ်ပျက်၊အကိုင်ပျက်လဲ ဖြစ်နေကြပါပြီမယ် ’ဟု လူကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ သတိပေးသည်။

အမှန်ကတော့ ဤရေဆင်ကိစ္စ သူတို့နှစ်ယောက်လည်း စိတ်ကုန်သွားကြပြီ။ ထို့ကြောင့် ‘ ရေဆင်ဆိုတာကို ခင်ဗျားတို့ အကောင်အထည် သေသေချာချာ မပြနိုင်ဘဲနဲ့ နောက်ကျုပ်ကို လာ၊မပြောကြနဲ့တော့ ’ဟု ရေဆင်သတင်းပေးလာသူ ဆင်သမားများကို **ဖေသန်းမောင်**က တအော်တည်း၊အော်လွတ်ထား၏။ ထို့ကြောင့် **ငွေမိုး**သေပြီး တစ်လလောက်အကြာမှာ ရေဆင်ကိစ္စ မည်သူမျှမဟရဲကြ ဖြစ်သွားလေသည်။ အချိန်ကာလမှာလည်း နွေရာသီ ရောက်လာသဖြင့်၊ ဆင်ဝိုင်းမှ ဆင်များ၊အလုပ်နားကာ ဆင်ကျောင်းစခန်းများသို့ အလျှို့လျှို့ ရောက်သွားကြပြီး ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် မန်နေဂျာနှင့် ဆင်ဆရာဝန်တို့မှာလည်း ဆင်နာရုံနှင့် ဆင်ကျောင်းစခန်းများကို အခါအားလျော်စွာ သွားရောက်စစ်ဆေးနေကြစဉ်၊ တစ်နေ့သ၌ ဆင်ခေါင်းဦးညိုသည် **ဖေသန်းမောင်**တို့ စစ်ဆေးနေကြသော ကျောက်ချောင်း၊ဆင်နာရုံစခန်းသို့ အပူတပြင်း၊လိုက်လာပြီး ပြောသည်။

— ရိုးစရာ.

‘ ဝန်ထောက်မင်း၊ ဒီတစ်ခါတော့ ရေဆင်ကို တွေ့ကို,တွေ့လာခဲ့ပြီဗျ။ အဲဒါကြောင့် ဒီထိ,လိုက်လာပြောတာ၊ စောစောက ဝန်ထောက်မင်းရုံးရောက်သေးတယ်။ ကျောက်ချောင်းကို ဆင်စစ်သွားတယ်ပြောလို့ လိုက်လာတာ ’

ဖေထန်းမောင်မျက်နှာကို မြင်သည်နှင့် **ဦးညိုက** အားပါးတရ,ပြော၏။

‘ ခင်ဗျား ဘယ်မှာ,တွေ့ခဲ့လဲ ရေဆင် ’

‘ ရေပြာချောင်းထဲက အိုင်တစ်အိုင်မှာပါ ဝန်ထောက်မင်း၊ မသေချာမှာစိုးလို့ ရေအိုင်နားက သဲခုံ,သောင်ပြင်ပေါ်မှာ ကြည့်တော့လည်း ရေဆင်ခြေရာတွေကို တွေ့ရတယ် ’

‘ နေပါဦး၊ ခင်ဗျားဟာ ရှင်းအောင်ပြောစမ်းပါဦး။ ခု,ရေဆင်အကောင်ကို ခင်ဗျား ကိုယ်တိုင်မြင်လာခဲ့ရတာလား၊ ရှင်းအောင် ပြောစမ်းပါ ’

သူ့စကားကို,ယုံ၍ ရေဆင်သွားပစ်ကြရာ သဲချောင်းကဏန်း,သုံးလုံးသာ ရလာခဲ့ပူးသော **စောထယ်ရီက** ဦးညိုကို ခပ်ထန်ထန် ဝင်,မေးပစ်လိုက်သည်။

‘ ရေဆင်အကောင်ကို ကျွန်တော် တပ်အပ်,မျက်မြင် တွေ့လာခဲ့ရလို့ပါ ဝန်ထောက်မင်း၊ ခု,တွေ့ခဲ့တဲ့ ရေဆင်က ကျွန်တော်,ငယ်ငယ်တုန်းက အဖေနဲ့ တွေ့ခဲ့ပူးတဲ့ ရေဆင်ထက်တောင် ကြီးသေးတယ်။ အစွယ်လည်း ရှည်တယ် ’

ဆင်ခေါင်းဦးညို၏ စကားကို ကြားရသောအခါ မန်နေဂျာ၊ ဆင်ဆရာဝန်နှင့် ဆင်သမားတွေ အားလုံးမှာ အံ့ဩတကြီး ဖြစ်သွားကြလေသည်။

‘ ရေဆင်ကို ခင်ဗျား ဘယ်မှာ,တွေ့ခဲ့လဲ ’

‘ ရေပြာချောင်းဝက အိုင်မှာပါ ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ သေချာတယ်နော် ဦးညို ’

‘ သေချာပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း၊ ကျွန်တော် မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ကို မြင်ခဲ့ရလို့ပါ ’

‘ ကဲ ဟုတ်ပြီဗျိုး၊ အဲဒါဆို မနက်ပြန် အဲဒီ ခင်ဗျား,ရေဆင်တွေ့ခဲ့တဲ့ ရေအိုင်ကို သွားကြမယ်။ စုရပ်က ဟိုတုန်းကလို ကျုပ်ရုံးခန်းပဲနော် ဦးညို ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျား ’

‘ ဆင်ဆရာဝန်လည်း လိုက်ခဲ့ဗျာ၊ အဲဒါမှ ကျွန်တော်တို့ ကျောက်ဘီးလူးကြီးကို ရေဆင်,ဆိုတာ အကောင်အထည် ပြနိုင်ကြမှာ။ ကဲ .. လိုက်မယ်မဟုတ်လား ’

‘ ကျုပ်က တိရစ္ဆာန်တွေကို အသက်ရှင်အောင်၊ အသက်ရှင်အောင် ဆေးကုပေး နေရတဲ့လူပါ သူငယ်ချင်း။ တိရစ္ဆာန်၊သတ်ရမယ့် အလုပ်မှာတော့ ကျုပ်မပါ၊ပရစေနဲ့။ ရေဆင်ဆိုတာ တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးလို့ လိုက်တော့၊လိုက်ခဲ့မယ်ဗျာ ’

‘ အိုကေ ’

ဆင်ဆရာဝန်ကြီးကျော်ထောင်းကလည်း လိုက်ခဲ့မည်ဆိုသဖြင့် ဖေထန်းမောင် နှင့် စောထယ်ရီတို့မှာ တစ်အား၊တက်သွားကြလေသည်။

‘ ဒါနဲ့ ဦးညို၊ ရေပြာချောင်းက ဒီနေရာနဲ့ဆို နေ့ဝက်ခရီးလောက် ရှိမယ်ထင် တယ်။ ခင်ဗျား၊ရေဆင်တွေ့ခဲ့ရတဲ့ နေရာနဲ့ ဘယ်ဆင်ကျောင်း၊စခန်းနဲ့ အနီးဆုံးလဲ ’

‘ ဝံပုန်း၊စခန်းနဲ့ အနီးဆုံးပါ ခင်ဗျား ’

‘ အဲဒီတော့ စောစောက၊ကျွန်တော်ပြောသလို ကျွန်တော့် ရုံးခန်းစုရပ် မဟုတ် တော့ဘူး။ ခု၊ခင်ဗျား ဒီကပြန်ရင် ကျုပ်တို့၊မနက်ဖြန် ဝံပုန်းကို လာခဲ့ကြမယ်။ ခင်ဗျား ဝံပုန်းမှာသာ မနက်စာပါ၊စိစဉ်ထားလိုက်။ အဲဒီက ဆင်ခေါင်းက အိုက်ခံထင်တယ် ’

‘ ဟုတ်ပါတယ်၊ အားလုံး အဆင်ပြေအောင် ကျွန်တော်၊စိစဉ်ထားလိုက်ပါမယ်။ ဝန်ထောက်မင်းတို့ စိတ်ချပါ ’

‘ ကောင်းပြီဗျာ၊ အဲဒါဆို မနက်ဖြန်ခါ ဆင်ဆရာဝန်ကြီးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လာခဲ့ မယ်၊ ဆင်တွေလည်း တစ်ခါတည်း စစ်သွားမယ်လို့ ဆင်ခေါင်းကို ပြောထားလိုက် ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျား ’

‘ ဪ ... ဒါနဲ့ ဝံပုန်းက ဆင်ခေါင်းကို ကျုပ်တို့၊ဆင်စစ်လာမယ်သာ ပြော နော်။ ရေဆင်ဖမ်းဖို့ လာမယ် ဘာသာညာညာ လုံးဝကို၊အသိမပေးလိုက်နဲ့ဦး။ ခင်ဗျား လည်း ရေဆင်ကိစ္စ ဒီ၊အချိန်ကစပြီး ဘယ်သူ့မှ မပြောရဘူးနော်။ ကျောက်ဘီးလူးကြီး ဆီ သတင်းပေါက်၊ကြားသွားလို့ကတော့ ခင်ဗျားရော ကျုပ်တို့ပါ၊အလုပ်ပြုတ်ပြီ သာမှတ် ’

ဖေထန်းမောင်က ဦးညိုကို စိတ်မချသဖြင့် ရေဆင်ကိစ္စ နှုတ်ပိတ်ထား လိုက်ရသည်။

‘ ဟုတ်ကဲ့၊ စိတ်ချပါ ဝန်ထောက်မင်း ’

‘ ကဲ .. ဒါဆို ခင်ဗျား၊သွားတော့ ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ ’

— စိုးကျော်သူ

ဆင်ခေါင်းဦးညို ထွက်သွားပြီး မကြာခင်မှာပင် ကျောက်ချောင်းစခန်းရှိ ဆင်များကို စစ်ဆေးပြီးသွားကြရာ ဆင်ဆရာဝန်နှင့် မန်နေဂျာတို့မှာ မနက်ဖြန်ခါ ရေဆင် သွားဖမ်းကြမည့် စီမံကိန်းကြီးကို အသေးစိတ်,ရေးဆွဲလျက် ရှိကြလေသည်။

နံနက်,ဝေလီဝေလင်းကပင် စခန်းရုံးမှ ထွက်လာကြသော ရေဆင်ဖမ်းအဖွဲ့သည် နေ့ထန်းတစ်ဖျား ကျော်ကျော်လောက်မှာပင် ဝံပုန်းစခန်းသို့ ရောက်လာကြလေသည်။ ဝံပုန်းရှိ ဆင်,ဆယ့်နှစ်ကောင်ကို စစ်ဆေးပြီး မနက်စာကို ဝံပုန်းမှာပင် စားကြ၏။ ညနေကလည်း ဝံပုန်းစခန်း၌ပင် ထမင်းစား ညအိပ်,ကြမည့်အကြောင်း မှာထားခဲ့ပြီး ရေပြာချောင်းဘက် ထွက်လာကြသည်။

ဆင်ခေါင်းဦးညိုသည် ရေဆင်တွေ့ထားခဲ့သည်ဆိုသော ရေပြာချောင်းဝရှိ ရေအိုင် တစ်ခုသို့ တည့်တည့်မတ်မတ်ပင် ရေဆင်ဖမ်းအဖွဲ့ကို ခေါ်ချလာသည်။ မန်နေဂျာ နှစ်ယောက်မှာ ပွိုင့်တူးတူးသေနှုတ် တစ်ယောက်,တစ်လက်စီ ပါသလို ဆင်ဆရာဝန် မှာလည်း သူကိုင်နေကျ ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက်ပါသည်။ ဆင်ခေါင်းဦးညိုကတော့ ရေထဲက ရေဆင်ကို,ကွန်နှင့်ပစ်ဖမ်းရန် ချောင်းပစ်၊ စမ်းအုပ် ကွန်ငယ်တစ်ခုကို ယူ လာသည်။

‘ ရေဆင်က ရေထဲနေပေမယ့် လူနဲ့ခံလည်း သိပ်ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော့် အဖေက ပြောပူးပါတယ် ဝန်ထောက်မင်း၊ အဲဒါကြောင့် လေ့အောက်က သွားကြမှ သင့်တော်ပါလိမ့်မယ် ’

သူ,ရေဆင်ကို တွေ့ထားခဲ့သည်ဆိုသော ရေပြာချောင်းနား အရောက်မှာပင် ဆင်ခေါင်းဦးညိုက ဆင်ဆရာဝန်နှင့် မန်နေဂျာတို့ကို သတိပေး၏။

‘ ဒါက ကျုပ်တို့ထက် ခင်ပျား,ပိုကျွမ်းတာပဲ။ ခင်ပျားပဲ ရှေ့ဆောင်သွား၊ ဒီနေရာ မှာ ခင်ပျားက,ကျွန်တော်တို့ ဆရာနော်၊ ခင်ပျားစကားကို ကျုပ်တို့,တစ်သဝေ မတိမ်း လိုက်နာကြပါ့မယ် ’

သူတို့သည် ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်ပင် ဆင်ခေါင်းဦးညို ရေဆင်တွေ့ထားခဲ့သည် ဆိုသော ရေပြာချောင်း,ရေအိုင်နား ရောက်လာကြသည်။

‘ ကျွန်တော် မနေ့က တွေ့ခဲ့တာတော့ ဒီနေရာပဲ ဝန်ထောက်မင်း ’

ဦးညိုက ရေစီးနေသော ရေပြာချောင်း တစ်နေရာက၊ ရေအိုင်တစ်ခုကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။ ဦးညိုလက်ညှိုးထိုးပြသော နေရာကို ငုံ့ကြည့်ကာ ဆင်ဆရာဝန်နှင့် မန်နေဂျာနှစ်ယောက်မှာ သက်မ၊ ပြိုင်တူ ချမိလိုက်ကြသည်။

ချောင်းရေမှာ ခါးသာသာနက်ပြီး တသွင်သွင် စီးဆင်းနေ၏။ သို့သော် ရေက ကြည်လင်နေသဖြင့် ရေအောက်ရှိ ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲတွေကိုတော့ ထင်ထင်ရှားရှားပင် မြင်နေရသည်။ သူ့မနေ့က တွေ့ခဲ့ရသော ဤရေအိုင်မှာ ရေစီးလည်းရှိနေသဖြင့် ဤနေ့ ရေဆင်၊ ရှိနိုင်ပါဦးမည်လား။

နာရီဝက်လောက် အချိန်ကုန်ခံပြီး သူတို့ စောင့်ကြည့်ကြသည်။ ရေဆင်ကို မပြောနှင့် ဝမ်းပေါက်၊ ဝမ်းချောင်း ငါးလေး၊ တစ်ကောင်တလေကိုပင် မတွေ့ရတော့ပေ။ ထိုအခါ ဖေထန်းမောင်က ဦးညိုကို

‘ ခင်ဗျား မနေ့က ဒီနေရာမှာ မြင်ခဲ့တယ်ဆိုပေမယ့် ချောင်းရေကလည်း စီးနေတော့ ဒီကနေ့ ရေဆင်က ဒီနေရာမှာ ရှိချင်မှ ရှိတော့မပေါ့။ ရေဆင်ခြေရာ ဆိုတာ ကကော ’

‘ ဟုတ်ကဲ့ လာပါ ဝန်ထောက်မင်း၊ ကျွန်တော်ပြပါမယ် ’

ဝမ်းချောင်းဘေးရှိ သဲခုံ၊ သောင်ပြင်ပေါ် ဆင်းသွားပြီး ဦးညိုက ရေဆင်ခြေရာ တွေကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

ဆင်ဆရာဝန်နှင့် မန်နေဂျာနှစ်ယောက်က သဲခုံသောင်စပ်တွင် ထင်နေသော ရေဆင်ခြေရာ ဆိုသည်များကို သေသေချာချာ ငုံ့ကြည့်၍ လေ့လာကြ၏။ အရင်တစ်ခါ ဦးညိုပြောသော ကဏန်းခြေရာတွေနှင့်တော့ လုံးဝမတူ။ မချွန်ရသေးသော ခဲတံထိပ် ဝလောက်ရှိ ခြေချရာတွေကို သဲခုံပေါ်မှာ တိတိကျကျ မြင်နေကြရသည်။

သည်လိုနှင့် သူတို့သည် ရေပြာချောင်း၏ အထက်အောက်တွေကို တစ်နာရီလောက် စုန်ဆန်ရှာကြရာ ရေစီးအနည်းငယ်သာရှိသော ရေအိုင်တစ်ခုနားသို့ ရောက်လာကြသည်။ ထိုရေအိုင်ဘေးနားရှိ သဲခုံပြင်ပေါ် ငုံ့ကြည့်၍ ဦးညိုက

‘ ဒီသဲခုံသောင်ပြင်ပေါ်မှာလည်း ရေဆင်ခြေရာတွေပဲ ဝန်ထောက်မင်း၊ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်တုန်းက အဖေနဲ့တွေ့ဖူးတဲ့ ရေဆင်အိုင်ကလည်း ဒီရေအိုင်မျိုးပဲ ’ ဦးညိုက ဆင်ဆရာဝန်နှင့် မန်နေဂျာနှစ်ယောက်၊ မျက်နှာကို မဝံ့မရဲကြည့်ကာ ပြောသည်။

ရေအိုင်ဟု ဆိုသော်လည်း စမ်းရေမှာ အလျဉ်မပြတ် စီးဆင်းနေသဖြင့် သစ်ပင်၊ ကိုင်းခက်၊ ရွက်လက်ရိုးတံကြားမှ ထိုးကျ၊ ပြာဆင်းနေသော နေပြောက်များကြောင့် တံလျှပ်ရေရိပ်များ တဖိတ်ဖိတ်ထနေသည်။ နေရောင်ကြောင့် ရေထဲတွင် ရောင်စုံသက်တန်တွေလည်း ပေါက်နေသည်။ သို့သော် စမ်းချောင်းရေမှာ ကြည်လင်လွန်းသဖြင့် လူ တစ်ရပ်၊ ကျော်ကျော်နက်သော မြေပေါ်က ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲများကိုပင် မြင်နေရသည်။

ထိုအခါ ဆင်ဆရာဝန်နှင့် မန်နေဂျာနှစ်ယောက်မှာ ထိုရေအိုင်ဘေးနားရှိ ကျောက်တုံးတွေပေါ် ကိုယ်စီတက်၍ အားလျှော့မှောက်ကာ ရေထဲ ဝှံ့ကြည့်ကြရသည်။ ထိုသို့ သူတို့ ကြည့်နေကြစဉ် နာရီဝက်ပင်၊ မကြာ၊ ဘယ်ကျောက်ကြို ကျောက်ကြားက ထွက်လာကြမှန်းမသိသော ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ နေပြောက်များ ထိုးကျနေသော ရေထဲက နေရောင်ခြည်တန်းထဲ ကူးခတ်၊ မြူးထူးနေကြသည်ကို စတင်၊ မြင်ကြရလေသည်။

မြင်စကမူ ငါးလား၊ ပုစွန်လား၊ ကဏန်းလားဟု ထင်မိကြသော်လည်း သေသေချာချာ စူးစိုက်ကြည့်ကြသောအခါ အကောင်သေးငယ်သော်လည်း ကုန်းဆင်များနှင့် တစ်ထေရာတည်းတူသော ရေဆင်အထီး၊ အမနှစ်ကောင်ကို ထင်ထင် ရှားရှား မြင်နေကြရလေသည်။

ရေဆင်ငယ်အထီးမှာ စွယ်စုံဆင်ပြောင်ဖြစ်သဖြင့် မီးခြစ်ဆံလောက်ရှိသော အစွယ်ဖြူဖြူ၊ ပွေးပွေးနှစ်ချောင်းကိုပင် နေပြောက်ထိုးကျနေသော ရေထဲမှာ ပွေးကနဲ့ လှုပ်ကနဲ့ မြင်မြင်နေရ၏။

ရေဆင်အထီး၊ အမ နှစ်ကောင်မှာ ရေအောက်ရှိ ကျောက်ဆောင် ကျောက်တုံးပေါ်မှ ရေညှိ ရေမှော်ပင်များကို ပြေးစားလိုက်၊ ရေစီးထဲ ကူးခတ်၍ မျှောစီးလိုက်နှင့် မြူးထူးနေကြသည်။ ရေထဲရှိ ရေဆင်ကို မန်နေဂျာနှစ်ယောက်က လက်ထဲပါလာသော ပွိုင့်တူးတူး သေနတ်နှင့် ဘယ်လိုမှ ပစ်ဖမ်းမရနိုင်သဖြင့် ဦးညိုအား ကွန်နှင့်ပစ်ဖမ်းခိုင်းလိုက်ကြ၏။ ရေဆင်ကို ကွန်နှင့်ပစ်ဖမ်းလျှင် အရှင်ရနိုင်သဖြင့် ဆင်ဆရာဝန် ဦးကျော်ထောင်းကပါ ဦးညိုကို ကူညီသည်။ သို့သော် ကွန်ကို ရုပ်လိုက်သောအခါ ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ တစ်ကောင်မှ ကွန်ထဲ၊ ပါမလာပေ။ ရေထဲတွင် ကျောက်ဆောင်၊ ကျောက်တုံးများကလည်း ရှိနေလေရာ ကွန်အောက်ခြေမှာ ကျောက်စွန်းနှင့် ငြိပြီး ထိုကျောက်စွန်းနှင့် ငြိသော နေရာလပ်ကပင် ထွက်ပြေးသွားကြပုံရသည်။

ကွန်နှင့် ပစ်ပမ်းရှာကြသော်လည်း ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ ဘယ်ကျောက်ကြို ကျောက်ကြား ဝင်ပုန်းနေကြသည်မသိ နောက်ပိုင်းတွင် အရိပ်အရောင်မျှကိုပင် မမြင်ကြရတော့ပေ။ သူတို့ ကွန်ပစ်ရှာကြသဖြင့် ရေကလည်း နောက်ကျသွားရာ မွန်းစောင်းကြီးလောက် တွင် ရေဆင်ကို အကောင်အထည် မြင်ခဲ့ကြရလျက်၊ ဖမ်းမမိဘဲ လက်လျှော့ ပြန်လာ ကြလေ၏။

အပြန်လမ်းတွင် ဆင်ဆရာဝန်ဦးကျော်ထောင်းက ...

‘ ဒီရေဆင်နှစ်ကောင်ကို သူငယ်ချင်းတို့ ထေ့နတ်နဲ့ အသေမပစ်ပမ်းကြပါနဲ့ဦးဗျာ၊ ရေဆင်မျိုးဆက် မတုံးသွားအောင် မွေးမြူထားရေးအတွက် ရေဆင်အိုင်ကို ခြံကာ၊ တံတိုင်ခတ်ပေးထားဖို့ ကျောက်ဘီးလူးကြီးဆီ ကျုပ်အစီအရင်ခံစာ တင်ကြည့်ချင် တယ်ဗျာ။ သူငယ်ချင်းတို့ ဘယ်လို သဘောရလဲ ’

‘ ဟား ဟား ... သိပ်ကောင်းတဲ့ အကြံ၊ သူရှေ့က အင်ကြင်ဆုံစားပွဲကြီးနဲ့ အပေါက်ခံနိုင်တယ်ထင်ရင် စမ်းကြည့်လိုက်ပေါ့ဗျာ၊ ဟင်း ဟင်း ... ’

‘ ဟား ... ဟား ... ဟီး .. ဟီး ’

ဗေထန်းမောင်၏ စကားကို ဦးကျော်ထောင်း သဘောပေါက်သွားပြီး၊ နှုတ် ဆိတ်သွားချိန်တွင် ဦးညိုက

‘ ဒီကောင်တွေ ဒီရေအိုင်ထဲ အမှန်ရှိနေပြီးမှတော့ ညကျရင် ဒီရေအိုင်နားက သဲသောင်ပေါ်မှာ၊ မုချတက်ဆော့ပြူးထူးကြမှာ အမှန်ပဲ ဝန်ထောက်မင်း၊ ဒီတော့ ညကျရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီသဲသောင်ပေါ်လာပြီး စောင့်ပစ်ကြရင် ကေန္တရုမှာပဲ ခင်ဗျား ’ ဟု အကြံ ပေးသည်။

ဦးညို၏အကြံမှာ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသဖြင့် အားလုံး သဘောတူလိုက်ကြကာ ညနေ ထမင်းစားပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရေဆင်ပစ်ပမ်းရန် ရေပြာချောင်းရှိ ရေဆင်အိုင်သို့ တိတ်တဆိတ် ထွက်လာကြပြန်လေသည်။

လဆန်း ဆယ့်နှစ်ရက်၊ လမှာ မမှောင်ခင်ကပင် တောင်တန်းများပေါ် ကျော်

— ရိုးစရာ.

ရောက်နှင့်နေလေပြီ။ ထွန်းပ,သာယာသော လရောင်အောက်မှာ ရေဆင်အိုင်တေးနား ရှိ သောင်ပြင်တစ်ခုလုံး ပွေးပွေး,ထလာသည်။

ရေဆင်ပမ်းဆီးရေးအဖွဲ့မှာ ထိုအချိန်တွင် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် လုံးဝ စကားမပြောကြတော့ဘဲ သဲသောင်အစရှိ ကျောက်ဆောင်ကြီးတစ်ခုပေါ်ကသာ ငြိမ် သက်,တိတ်ဆိတ်စွာ စောင့်နေကြလေသည်။

လဝန်း,ထန်းတစ်ဖျားလောက်အရောက်တွင် သောင်ပြင်ပေါ် လရောင်ကလည်း ပွေးနေအောင်,ထိုးကျလာလေရာ၊ ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ သူတို့တွေးထင်ထား သလိုပင် တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ဆော့ပြေး မျူးထူးကာ သောင်ပြင်ပေါ် ပြေးတက် လာကြ လေသည်။

ရေထဲ၌သာ လျင်မြန်သည်ဟု ထင်ခဲ့သော ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ သောင်ပြင်၌ ပြေးဆော့နေကြသည်မှာလည်း လျင်မြန်လွန်းလှသည်။ အမှတ်တမဲ့သာဆိုလျှင် ကြွက် ကြီးနှစ်ကောင် ပြေးဆော့နေကြသလားပင် ထင်စရာဖြစ်သည်။ ရေဆင်လေး,နှစ်ကောင် အပျော်ကြီး ပျော်မြူးနေကြသည်မှာ သောင်ပြင်က သဲမှုန်,သဲပွင့်များပင် ထောင်းထောင်း ထ လွင့်စဉ်နေကြသည်။

ဖေသန်းမောင်တို့အဖွဲ့ ရောက်နေကြသော,နေရာမှာ လူတစ်ရပ်နီးပါးခန့် မြင့်သော ကျောက်ဆောင်တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် သောင်ပြင်တွင် ပြေးဆော့နေကြသော ရေဆင် နှစ်ကောင်ကို အပေါ်စီးက သေသေချာချာ မြင်နေရသည်။ **ဖေသန်းမောင်**နှင့် **စောထယ်ရီ** တို့မှာ ရေဆင်ကို ပစ်ဖမ်းရန် အသင့်ချိန်ရှယ်ထားကြပြီး ဖြစ်သော်လည်း၊ ရုတ်တရက် မူ ရေဆင်နှစ်ကောင် ဆော့ကစားနေကြသည်မှာ အလွန်ကြည့်ကောင်းပြီး အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်များလို ချစ်စရာလေးတွေ ဖြစ်နေသဖြင့် မင်သက်မိ ငေးကြည့်နေကြ၏။

ရေဆင်နှစ်ကောင် သောင်ပြင်ပေါ်မှာ ပြေးဆော့ကစားနေကြသည်ကို ကြည့် ကောင်းကောင်းနှင့် မည်မျှ,အချိန်ကြာကြာ ငေးကြည့်နေကြသည်မသိ၊ **ဦးညိုက** သတိပေး လိုက်တော့မှ **ဖေသန်းမောင်**နှင့် **စောထယ်ရီ**တို့မှာ သူတို့ ရေဆင်ပစ်ရန် လာကြသည် ကို သတိရသွားကြသလိုနှင့် ရေဆင်နှစ်ကောင် ပြေးလာရာသက် ပြောင်းချိန်မိသွားကြ သည်။

ရေဆင်နှစ်ကောင်မှာ ပြေးရင်း,လွှားရင်း မျူးထူးပျော်ပါးရင်းက သူတို့အနား သို့ တစ်ပတ် ပြန်ရောက်လာကြပြန်၏။ ဤတစ်ခါတော့ **ဖေသန်းမောင်**နှင့် **စောထယ်ရီ**

တို့သည် ကြိုတင် စီစဉ်ထားကြသည့်အတိုင်း ရှေ့က,ရေဆင်ကို စောထယ်ရီက ပစ်ပြီး၊ နောက်က,ရေဆင်ကို ဖေထန်းမောင်က ပြိုင်တူ ပစ်ချလိုက်ကြလေသည်။

ရေဆင်နှစ်ကောင် ပြေးလွှားဆော့ကစားနေကြသည်မှာ ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် လောက်ရှိရာ နှစ်ကောင်စလုံးမှာ မောဟိုက်ပြီး သိပ်,မပြေးနိုင်ကြတော့ပေ။ သို့သော် ရှေ့က ပြေးလာသော ရေဆင်မကို ပစ်လိုက်သည့် စောထယ်ရီ၏ကျည်က လွဲချော် သွားပြီး နောက်လိုက်လာသော ရေဆင်ထီးကို ပစ်လိုက်သော ဖေထန်းမောင်၏ ကိုးလုံးကျည်ကသာ ရေဆင်ထီးကို နှစ်လုံး၊ သုံးလုံးထိကာ သောင်ပြင်ပေါ်မှာ လဲကျ ကျန်ခဲ့သည်။ ရေဆင်မက ရေထဲ ချက်ချင်း,ဆင်းပြေးသွား၏။

‘ ဟေ့ ရေဆင်စာမျက်နှာသစ်ကို ဖွင့်လှစ်လိုက်ပြီကွ၊ ရေဆင်စာမျက်နှာ သစ်ကို ဖွင့်လှစ်လိုက်ပြီ ’ဟု အော်ဟစ်ကာ ဖေထန်းမောင်သည် ချက်ချင်း ကျောက် ဆောင်ပေါ်က ခုန်ဆင်းသွားပြီး သောင်ပြင်တွင် ဆန့်ငင်,ဆန့်ငင် ဖြစ်နေသော ရေဆင် ကို ဖမ်းဆုပ်ရန် လုပ်လိုက်သောအခါ ဆင်ခေါင်းဦးညိုက ကမန်းကတန်း အော်ဟစ် သတိပေးလိုက်ရသည်။

‘ ဝန်ထောက်မင်း၊ ရေဆင်ကို မကိုင်နဲ့၊ မကိုင်နဲ့ဦး၊ အဆိပ်သိပ်ပြင်းတယ်။ အစွယ်နဲ့ ထိမိသွားရင် ဆေးမမိဘူး။ ချက်ချင်းသေမှာ မကိုင်နဲ့။ ရေဆင်ကို မကိုင်လိုက် နဲ့ဦး ’

သူ့စကားကြောင့် ဖေထန်းမောင် လက်တွန့်နေချိန်တွင်၊ ဦးညိုသည် အသင့် ပါလာသော ကွန်နှင့် ရေဆင်ကို ပစ်အုပ်ထားလိုက်လေသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ရေဆင် နားကို ဆင်ဆရာဝန်နှင့် စောထယ်ရီတို့ကပါ ပြေးရောက်လာကြလေရာ ဖေထန်းမောင် က ‘ ကဲ ... သူငယ်ချင်း၊ တို့တာဝန်တော့ကျေပြီ။ ခင်ဗျား,တာဝန်က ရေဆင်ဆိုသည် မှာ အရှည်ဘယ်လောက်၊ အထဲက အသည်း၊ ကျောက်ကပ်က ဘယ်လို၊ အူသိမ်,အူမ က ဘယ်နှစ်ခွေ၊ အစွယ်နဲ့ ဟိုးဒင်က အရှည်ဘယ်လောက်၊ လုံးပတ် ဘယ်လောက်ဆိုတာ တော့ ခင်ဗျားဘာသာ ခင်ဗျား,တိုင်းတာပြီး ကျောက်ဘီးလူးကြီးဆီကို အစီရင်ခံစာ တင်ပေတော့ ’ဟု ပြောကာ အောင်မြင်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်နှင့် စောထယ်ရီပေါ် ခုန်တက် လိုက်ကာ

‘ ရေဆင်စာမျက်နှာသစ်ကို ဒီနေ့ ဒီအချိန်ကစပြီး ဆင်သမား,အားလုံးအတွက် ဖွင့်လှစ်လိုက်ပါပြီဗျား၊ ဆင်သမား,အားလုံးအတွက် ဖွင့်လှစ်လိုက်ပါပြီ ’ ဟု ပြောချောင်း

— စိုးကျော်သူ

တစ်လျှောက်လုံး ဆူညံသွား အောင်အော်ဟစ်ကာ စေတယ်ရီကို မြင်းလုပ်စီးပြီး
သောင်ပြင်တွင် ခုန်ပေါက်အော်ဟစ်နေလေသည်။

စာကြွင်း

၁၉၇၀-ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်က ရေဆင်နှင့်ပတ်သက်၍ အတော်ပင်အုတ်အော်သောင်း
တင်း ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ရေဆင်ကို ကိုယ်တိုင်မြင်ဖူးတွေ့ဖူးကြသည်ဆိုသော စာရေး
ဆရာကြီး (ရဲဘော်သုံးကျိပ်) ဗိုလ်တာရာနှင့် သံတွဲမှ တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်
ဦးဘမြိုင်တို့က အသေးစိတ် အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းရေးသားတင်ပြခဲ့ကြသည်။ သို့သော်
သူတို့တွင်လည်း ထိုစဉ်က ဘာအထောက်အထားမှ လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြစရာမရှိသဖြင့်
ရေဆင်ဆိုသည်မှာ ပုံပြင်ပမာဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်က စာပေဗိမာန်မှ တာဝန်ပေး
ချက်အရ ဆင်စာအုပ်(ဆင်ကျမ်း)ကို မိမိ ပြုစုရေးသားခဲ့သည်။ သို့သော် မိမိ၏
စာအုပ်မှာလည်း ရေဆင်နှင့်ပတ်သက်၍ အဆိုးအမြတ်ကို မပေးနိုင်ခဲ့။ သို့နှင့် ၁၉၈၇
ခုနှစ်က စာပေစေတောပြောပွဲသွားရင်း အင်းတော်မှ မန်လည်မြို့ဟောင်းသို့ ရောက်ရှိ
သွားရာ မန်လည်ဆရာတော်၏ ပြတိုက်တွင် ရေဆင်စွယ်ဟုဆိုသော မီးခြစ်ဆံချောင်း
လောက်ရှိသည့် ရေဆင်စွယ်ကို ထိုအခါမှ မြင်ဖူးခဲ့ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

